



*Christian Rydberg*

# MÅL & BUDGET 2016 – 2018

Mål och budget 2016-2018 .....	2
Särskilda beslut .....	2
Alliansmajoritetens inledning .....	9
Mål och budget – innehåll och upplägg .....	12
Förbättrad styrning när Nacka växer .....	12
Kommunens fokus 2016-2018 .....	16
Förutsättningar och utgångsläge .....	22
Förslag till budget .....	26
Investeringar .....	37
Nämndernas mål och budget .....	43
Kommunstyrelsen .....	43
Arbets- och företagsnämnden .....	52
Fritidsnämnden .....	55
Kulturnämnden .....	59
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden .....	62
Natur- och trafiknämnden .....	65
Socialnämnden .....	74
Utbildningsnämnden .....	78
Äldrenämnden .....	83
Överförmyndarnämnden .....	87
Bilaga 1. Check- och ersättningsbelopp samt avgifter .....	89
Bilaga 2. Tillkommande investeringsmedel 2015-2018 .....	98
Bilaga 3. Stöd till de politiska partiernas arbete arvoden mm 2015-2018 .....	99
Bilaga 4. Förtroendemannaarvoden .....	102
Bilaga 5. Personalomkostnadspålägg .....	104
Bilaga 6. Program för utförare .....	105
Bilaga 7. Majoritetsprogram 2014-2018 .....	107
Bilaga 8. Sammanfattning av motioner och motionssvar .....	122



## Mål och budget 2016-2018

### Särskilda beslut

#### Övergripande

- 1) Skattesatsen för år 2016 fastställs till 18:63 (2 öre avser skatteväxling med Stockholms läns landsting avseende övertagande av hemsjukvård inom daglig verksamhet och särskilda boendeformer enligt LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade).
- 2) Kommunfullmäktige noterar Majoritetsprogram för 2014-2018 enligt bilaga 7.
- 3) Kommunfullmäktige fastställer ambition och övergripande mål för kommunen enligt avsnitt Förbättrad styrning när Nacka växer.
- 4) Partierna i fullmäktige erhåller grundstöd för kanslistöd och politiska sekreterare, enligt bilaga 3 och månadsarvode till kommunal-/oppositionsråd fastställs enligt bilaga 3.
- 5) Arvoden till förtroendevalda, såväl sammanträdesarvoden som fasta årsarvoden, fastställs enligt bilaga 4.
- 6) Kommunfullmäktige beslutar att bestämmelsen § 9 i reglerna om ersättningar till förtroendevalda om att sammanträdesarvode betalas för längst tre timmar, även om sammanträdet pågår under längre tid, inte gäller kommunfullmäktiges sammanträden.
- 7) Kommunfullmäktige fastställer internräntan till 2,8 procent, förutom för VA-respektive avfallsverksamheten där den fastställs till 3,8 procent ("affärsverksamheterna").
- 8) Kommunfullmäktige fastställer personalomkostnadspålägg enligt bilaga 5.
- 9) Kommunfullmäktige fastställer kravet på utdelning och ränta från Nacka Energi AB till 24 miljoner kronor. Nacka stadshus AB ska utbetala dessa till kommunen.
- 10) Kommunfullmäktige beslutar att uppdra åt kommunstyrelsen att under 2016 återkomma med förslag på hur utdelningen från Nacka Energi AB ska utformas kommande år.



- 11) Kommunfullmäktige fastställer den rörliga kostnadsräntan på det kapital upp till och med 55 miljoner kronor som Nacka energi AB lånar av kommunen, till motsvarande vad kommunen betalar i ränta på checkkrediten.
- 12) Kommunfullmäktige fastställer den rörliga kostnadsräntan på det kapital upp till och med 15 miljoner kronor som Nysätra Fastighets AB lånar av kommunen, till motsvarande vad kommunen betalar i ränta på checkkrediten.
- 13) Kommunfullmäktige fastställer den rörliga kostnadsräntan på det kapital upp till och med 70 miljoner kronor, som Nacka stadshus AB lånar av kommunen, till motsvarande vad kommunen betalar i ränta på checkkrediten.
- 14) Kommunfullmäktige fastställer den rörliga kostnadsräntan på det kapital från 71 miljoner kronor upp till 163 miljoner kronor, varav 90 miljoner kronor är räntebärande, som Nacka stadshus AB lånar av kommunen, till marknadsmässig ränta.
- 15) Kommunfullmäktige fastställer finansiella målnivåer enligt figur Finansiella mål i avsnittet Förbättrad styrning när Nacka växer.
- 16) Kommunfullmäktige fastställer ett tak för lån (utöver checkkredit) på 1,5 miljarder kronor år 2016.
- 17) Kommunfullmäktige beslutar om följande tillägg i § 10 första stycket reglementet med gemensamma bestämmelser för den politiska organisationen: Parafering av avtalsunderlag görs av ansvarig tjänsteman.
- 18) Kommunfullmäktige beslutar att § 11 och § 15 i kommunstyrelsens reglemente ändras så att "rådet för frågor kring funktionsnedsättning" byter namn till "tillgänglighetsrådet".
- 19) Kommunfullmäktige antar Program för utförare i enlighet med stadsledningskontorets förslag i bilaga 6.
- 20) Kommunfullmäktige bemyndigar kommunstyrelsen med rätt att delegera till resultatenhetschef, att fastställa avgifter för egen fritidsklubsverksamhet för elever skolor 4-6.

### **Kommunstyrelsen**

- 21) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget, investeringar och strategiska mål för kommunstyrelsens ansvarsområden för 2016 enligt avsnitt Nämndernas mål och budget, Kommunstyrelsen.
- 22) Kommunfullmäktige fastställer att nuvarande hyressättningsprinciper och hyresnivåer för lokaler samt hyressättning enligt hyresmodellen för förskole- och



grundskolelokaler skall gälla för verksamhetsåren 2016-2018. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att införa uppdaterad gränsdragningslista i interna hyreskontrakt per 1 maj 2016, huvudsakligen innebärande att yttre skötsel och snöröjning flyttas från hyresgästen till hyresvärden.

- 23) Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att under 2016
  - a. bevaka att det i kommande exploateringsavtal och markanvisningar säkras lägenheter för sociala kontrakt och "första bostaden" för främst ungdomar, studenter och nyanlända,
  - b. återkomma med förslag på fastighetsförsäljning under året i syfte att klara kommande investeringar med en bibehållen rimlig nivå på låneskulden,
  - c. göra en samlad markinventering och utarbeta en strategi för hur marken långsiktigt bör användas,
  - d. inventera golv och inomhusmiljön på förskolorna och ta fram en åtgärdsplan, inom ramen för en särskild satsning på en "giftfri förskola" och
  - e. bevaka att riktade statsbidrag följer finansieringsprincipen och att kostnader inte vältras över från staten till kommunen.
  
- 24) Kommunfullmäktige avslår förslagen i motionen "Återbetalning av och stopp för gatukostnadsersättningar" av Bosse Ståldal m.fl. (NL).
  
- 25) Kommunfullmäktige avslår förslag i motionen "Boende till överkomligt pris – ett måste för en socialt hållbar stad" av Sydney Holm (MP). Kommunfullmäktige noterar därvid att arbetet med att få fram hyresrätter ingår som en naturlig del av arbetet med Nackas stadsutveckling.
  
- 26) Kommunfullmäktige noterar att det pågår ett arbete med att ta fram lämpliga platser för tillfälliga boenden för flyktingar i hela kommunen, inte bara på västra Sicklaön. Motionerna "Tillfälliga flyktingbostäder – ett moraliskt ansvar för kommunen" av Sidney Holm m fl (MP) och "Bygg boenden för nyanlända" av Khashayar Farmanbar m fl (S) anses därmed bifallna och föranleder ingen ytterligare åtgärd.
  
- 27) Kommunfullmäktige avslår motionen "Busskort till ungdomar under sommarlovet" av Lisskulla Zayane (MP) med hänvisning till att det är landstinget och SL som ansvarar för kollektivtrafiken.
  
- 28) Kommunfullmäktige noterar att kommunen är öppen för innovativa idéer och ska kunna vara möjliggörare för bra förslag som initieras av olika delar av civilsamhället. Kommunen ska också vara öppen för att odling kan ske under enkla former på kommunal mark. Förslaget om integrationsprojekt med stadsodling avslås. Motionen "Stadsodling för integration och sociala möten" av Sidney Holm och Louise Ollivier (MP) är därmed färdigbehandlad.



### **Arbets- och företagsnämnden**

- 29) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och strategiska mål för arbets- och företagsnämnden för 2016 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, arbets- och företagsnämnden.
- 30) Kommunfullmäktige fastställer checkbelopp enligt bilaga 1, tabell 23-25.

### **Fritidsnämnden**

- 31) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget, investeringar och strategiska mål för fritidsnämnden för 2016 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, fritidsnämnden.
- 32) Kommunfullmäktige fastställer avgifter enligt bilaga 1, tabell 26.
- 33) Fritidsnämnden bemyndigas att fastställa avgifter för nyttjande av kommunens idrotts- och fritidsanläggningar.

### **Kulturnämnden**

- 34) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och strategiska mål för kulturnämnden för 2016 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, kulturnämnden.
- 35) Kommunfullmäktige fastställer checkbelopp och avgifter enligt bilaga 1, tabell 5.
- 36) Kommunfullmäktige fastställer kulturpengen för 2016 till 278 kronor per år.
- 37) Kulturnämnden bemyndigas att fastställa övriga avgifter för nyttjande av verksamheter inom nämndens ansvarsområde.
- 38) Kommunfullmäktige bemyndigar kulturnämnden att teckna avtal för drift och underhåll med respektive lokalförvaltande organisation avseende kultur- och samlingslokaler.

### **Miljö- och stadsbyggnadsnämnden**

- 39) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och strategiska mål för miljö- och stadsbyggnadsnämnden för 2016 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, miljö- och stadsbyggnadsnämnden.
- 40) Kommunfullmäktige fastställer ny taxa för planering, byggande, kartor och mättjänster enligt miljö- och stadsbyggnadsnämndens förslag.
- 41) Kommunfullmäktige fastställer ny taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens samt strålskyddslagens område samt lagen med särskilda bestämmelser om gaturenhållning enligt miljö- och stadsbyggnadsnämndens förslag.



- 42) Kommunfullmäktige avslår förslagen i motionen ”Boovägens kulturhistoriska miljö” av Christina Ståldal m.fl (NL). Flertalet av förslagen i motionen har redan hanterats i en process där detaljplanen redan vunnit laga kraft.

### **Natur- och trafiknämnden**

- 43) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget, investeringar och strategiska mål för natur- och trafiknämnden för 2016 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, natur- och trafiknämnden.
- 44) Natur- och trafiknämnden får i uppdrag att se över möjligheterna att få statliga medel, t.ex. ur stadsmiljöavtalet, för investeringar som krävs för att kunna utöka pendelbåtstrafiken.
- 45) Kommunfullmäktige fastställer Avfallsverkets resultatbudget till 0 kronor och VA-verkets resultatbudget till 0 kronor.
- 46) Kommunfullmäktige beslutar om 2016 års VA-taxa enligt natur- och trafiknämndens förslag.
- 47) Kommunfullmäktige beslutar om avfallstaxa 2016 samt taxa för slam, latrin och fett 2016 enligt natur- och trafiknämndens förslag.
- 48) Kommunfullmäktige beslutar att tidsbegreppet ”400 kr/månad eller 30 kr/dag” i tidigare beslutad boendeparkeringstaxa ändras till ”400 kr/30 dagar eller 30 kr/dygn”, i enlighet med natur- och trafiknämndens förslag.
- 49) Kommunfullmäktige beslutar om förändrade parkeringsanmärkningar (p-böter) enligt natur- och trafiknämndens förslag.
- 50) Kommunfullmäktige noterar att det i majoritetsprogrammet framgår att alliansmajoriteten vill ha upplysta motionsspår i några av kommunens större naturområden samt att natur- och trafiknämnden inom ramen för sitt löpande arbete kommer att undersöka och hantera förslagen i motionerna ”Upprustning av Långsjöns naturreservat” av Martin Hellströmer m.fl. (S) och ”Belysning kring Långsjön” av Eric Myrin (SD). Motionerna anses därmed färdigbehandlade.

### **Socialnämnden**

- 51) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och strategiska mål för socialnämnden för 2016 enligt avsnittet Nämndernas förslag, socialnämnden.



- 52) Kommunfullmäktige fastställer check- och ersättningsbelopp och avgifter enligt bilaga 1, tabell 8-22.
- 53) Kommunfullmäktige beslutar om ändringar av ansökningsavgift gällande tillfälliga serveringstillstånd vid mässor enligt socialnämndens förslag.
- 54) Kommunfullmäktige beslutar om ändring och höjning av taxa enligt alkohol-, tobaks-, lotterilagen och lagen om receptfria läkemedel enligt socialnämndens förslag.

### **Utbildningsnämnden**

- 55) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och strategiska mål för utbildningsnämnden för 2016 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, utbildningsnämnden.
- 56) Kommunfullmäktige fastställer checkbelopp och avgifter enligt bilaga 1, tabell 1-4.
- 57) Kommunfullmäktige ger utbildningsnämnden i uppdrag att under 2016
  - a. se över checkarna för förskola, grundskola och fritidshem när det gäller antal nivåer och relationen mellan dem, i syfte att säkerställa att checkarna är optimalt utformade när det gäller ändamålsenlighet och effektivitet,
  - b. uppdatera den utbildningspolitiska strategin och
  - c. följa upp skolornas arbete med rörelse och motion.
- 58) Kommunfullmäktige avslår motionen ”Utökad fritidstid för barn i förskoleklass med föräldraledig förälder” av Maria Lähetkangas och Espen Bjordal (S). Kommunfullmäktige noterar därvid att behovet av utökad tid på fritidshemmet för denna grupp är marginell och att de barn som bedöms ha det behovet erhåller ökad tid.

### **Äldrenämnden**

- 59) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och strategiska mål för äldrenämnden för 2016 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, äldrenämnden.
- 60) Kommunfullmäktige fastställer checkbelopp enligt bilaga 1, tabell 6-10.
- 61) Kommunfullmäktige beslutar om höjning av avgift för matlådor enligt äldrenämndens förslag.
- 62) Kommunfullmäktige beslutar om höjning av avgiften för trygghetslarm enligt äldrenämndens förslag.





- 63) Kommunfullmäktige ger äldrenämnden i uppdrag att, i samverkan med exploaterings- och fastighetsansvariga, stimulera tillkomsten av trygghetsboenden med varierande upplåtelseformer i olika delar av kommunen.

### **Överförmyndarnämnden**

- 64) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och strategiska mål för överförmyndarnämnden för 2016 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, överförmyndarnämnden.



## Alliansmajoritetens inledning

### Ansvar, tillväxt, miljö och framtidstro

Vi har många stora utmaningar framför oss i Nacka. Alliansen i Nacka vill se en stark, balanserad och långsiktigt hållbar tillväxt där vi kan välkomna många nya invånare till en trivsamt kommun.

### Ökat tempo i bostadsbyggandet

Stadsutvecklingen går in i ett intensivare skede. Detaljplaner med uppåt 3 000 lägenheter har antagits av kommunfullmäktige hittills under 2015 och därför kan vi se fram emot ökat byggande under 2016. Parallellt med detta ska ytterligare detaljplaner antas under 2016 och fler markanvisningar ske.

Ett ökat tempo i bostadsbyggandet får inte innebära att vi ger avkall på vare sig kvalitet, gestaltning, estetisk utformning eller helhetstänkande. Vi ser tvärtom att det ger möjligheter att skapa nya attraktiva miljöer som håller länge och där människor både vill bo och arbeta. Det ska vara grönt, tryggt och fullt av liv och mötesplatser. Byggandet ska inte bara vara koncentrerat till "Nacka stad" på västra Sicklaön, utan övriga kommundelar ska också utvecklas i enlighet med de program som antagits (Fisksätra, Nacka strand, Orminge och Älta) och är under utarbetande (Planiaområdet, Henriksdal, Saltsjöbaden). Under året ska programarbetet för Björknäs starta.

### Bostäder för alla

Alliansen vill skapa en levande stad för alla. Det innebär bl a en mångfald av bostadstyper med olika storlek och för olika plånböcker. Vi vill att en tredjedel av tillkommande lägenheter blir hyresrätter, det behövs på en rörlig bostadsmarknad och för att företagen ska kunna växa. Lägenheter i mellan- och övre prisskiktet kommer nästan av sig själv, därför behöver vi ägna mer kraft åt att se till att det också skapas lägenheter som personer med lägre inkomster har råd med.

Att bygga nytt är förknippat med höga kostnader och därmed höga boendekostnader, men i stället för nya bostadssubventioner vill vi fortsätta arbetet med att få till stånd hyresrätter på marknadsmässiga villkor. Vi behöver fler "Första bostaden"-koncept för studenter, ungdomar, nyanlända och andra. Det kan handla om tävlingar där hyresnivå är en avgörande faktor och där mark anvisas till byggherrar som har som uttryckligt mål att bygga lägenheter med lägre hyra. Vi vill också stimulera tillkomsten av trygghetsboenden för äldre i kommunen.



### **Bättre framkomlighet**

Parallellt med ökat bostadsbyggande ligger fokus på att förbättra framkomligheten. Kvarnholmsbron kommer att öppnas och Tvärbanan dras till Sickla. Nya cykelbanor byggs längs Värmdövägen och i Älta.

Under 2016 står vi inför avgörande och långsiktigt viktiga vägval om lösning för bussterminal i centrala Nacka, överdäckning av Värmdöleden och upphöjning av Saltsjöbanan. Det är kostsamma men nödvändiga framtidsinvesteringar för att kunna skapa en attraktiv stad. De lösningar som väljs ska vara ekonomiskt försvarbara och underlätta ökat kollektivtrafikresande.

### **Bäst på integration**

En stor utmaning för både Nacka och landet som helhet är att klara ett väsentligt ökat flyktningmottagande. Nacka ska ta sitt ansvar för människor som flyr från krig och förtryck. Drygt 18 procent av våra invånare är födda utomlands (fler än riksgenomsnittet) och 2 300 har bott i Sverige kortare tid än två år. Kommunen har nyligen tecknat avtal om ökat flyktningmottagande, både av vuxna/familjer och ensamkommande ungdomar.

Alliansens ambition är att Nacka ska bli bäst på integration och att nyanlända snabbt skaffar egen försörjning. Det ställer stora krav på både bostadsmarknaden och utbildningsväsendet, men även civilsamhällets insatser är betydelsefulla. Nackas generösa system med vuxenutbildning och jobbpeng förstärks under året med större koppling mellan Svenska för invandrare och arbetsinsatser.

### **Tusentals nya jobb**

Alliansens ambition är att minst 15 000 nya arbetsplatser ska skapas i kommunen till 2030. Under 2015 tog en ny näringslivsstrategi fram där bl a tillgången till arbetskraft med rätt kompetens, en aktiv markpolitik för nyetableringar samt enkel, snabb och kundfokuserad myndighetsutveckling är nyckelfaktorer för att lyckas. Under 2016 förstärker vi resurserna och en handlingsplan tas fram.

### **Tuff ekonomiskt läge kräver ansvarstagande**

Vi påverkas starkt av vänsterregeringens ekonomiska politik som leder till lägre tillväxt, att antalet arbetade timmar minskar och att skatteintäkterna därmed inte ökar i den utsträckning som vi tidigare utgått från. Till detta ska läggas en kraftigt skärpt skatteutjämning, vilket för Nackas del innebär en förlust av 30 miljoner kronor 2016.

För att klara nuvarande och framtida utmaningar krävs långsiktighet och ansvarstagande, det finns inget utrymme för ekonomiska äventyrligheter. Vi föreslår nya övergripande mål för kommunen för bättre möta framtiden. Avsikten är att de ska få större styrkraft på den samlade utvecklingen i kommunen, än nuvarande mål. 10 miljoner kronor finns också avsatt



för oförutsedda behov. Det innebär att det finns visst utrymme för att kunna parera sämre konjunktur och ökade kostnader.

I takt med att kommunen växer kommer investeringsbehovet att öka. För att detta inte ska leda till allt för stor ökning av låneskulden behöver andra aktörer än kommunen bidra till investeringarna. Investeringarna ska också finansieras med egna medel genom ett positivt resultat i kommunen samt fastighetsförsäljningar. Vi ser att en kombination av dessa instrument är fördelaktiga för att bygga Nacka starkt.

Eftersom staten vältrat över kostnader för tunnelbaneutbyggnaden på kommunen måste kommunen vara affärsmässig i sin markpolitik. Kommunen måste kunna betala tunnelbanebidraget på 850 miljoner kronor med markförsäljningar och exploateringsbidrag.

### **Alliansen prioriterar skolan, äldreomsorgen och miljön**

Trots de ekonomiska tuffa förutsättningarna presenterar Alliansen en budget med både bra samlat resultat på omkring 100 miljoner kronor, nya pengar till skolan och äldreomsorgen och satsningar på utemiljön och en giftfri vardag.

Utbildningsnämnden tillförs 96 miljoner kronor, jämfört med prognosen för 2015, för att säkra fortsatt hög kvalitet i undervisningen. Skolpengen höjs 2 procent och därutöver tillkommer särskilda resurser för löner för skickliga lärare. En särskild satsning för att stimulera läskunnighet och läslust ska genomföras under året.

För att äldre ska få en trygg äldreomsorg tillförs äldrenämnden 55 miljoner kronor (varav 16 miljoner kronor överförs från socialnämnden, dvs nettotillskott på 39 miljoner kronor). Utöver detta tillkommer ca 20 miljoner kronor i särskilda resurser för ökad bemanning.

Alliansen tar nya steg i miljöarbetet under året. Miljömålskommittén har redovisat en analys över den aktuella miljösituationen och den ska följas av ett miljöprogram. Kommunikationen runt miljömålsarbetet förstärks och en ny miljöutmärkelse inrättas. 2016 satsar vi särskilt på giftfria förskolor. 2 miljoner kronor avsätts för att byta ut leksaker och annat material på förskolorna och inomhusmiljöerna ska inventeras.

En stor satsning på hälsa och utemiljö ska genomföras kommande år, "Utepaketet". Det är investeringar på sammanlagt 83 miljoner kronor som möjliggörs genom förra årets affär med Rikshem då investeringsmedel frigjordes. Paketet innehåller bl a nya lekplatser, utegym, spontanidrottsplatser, konstgräs på små bollplaner, 5 kilometer cykelbanor och en strandpromenad längs Svindersviken. Vi ser detta som ett sätt att underlätta för oss alla att vara ute och röra på oss mer och att förbättra livskvaliteten i Nacka.



## Mål och budget – innehåll och upplägg

Mål och budget är kommunens huvudsakliga verktyg för planering och styrning av kommunen och dess verksamheter. I mål och budget fastställs övergripande mål för kommunen, strategiska mål för nämnderna, skattesats och nivåer på checkar och olika taxor och avgifter samt hur kommunens samlade resurser ska fördelas mellan olika nämnder och verksamheter. Budgeten innehåller både driftbudget och investeringar.

I juni fattade kommunstyrelsen beslut om ekonomiska ramar för 2016-2018 för nämnderna. Med dessa ramar som grund har nämnderna kommit med förslag om resursfördelning, strategiska mål och också förslag till förändrade ramar om man har funnit behov av det. Nämndernas förslag utgör grunden för alliansmajoritetens förslag till kommunens samlade mål och budget för 2016-2018.

I den första delen av dokumentet ges en beskrivning av Nacka kommuns styrning, där bl.a. nya övergripande mål för kommunen presenteras. Sedan följer en sammanfattning av mål- och budgetförslaget i avsnitten Kommunens fokus 2016-2018 och Budgeten i korthet. Därpå följer en kort beskrivning av förutsättningar och utgångsläge för kommunen och en detaljerad genomgång av budgeten. Dokumentet avslutas med Nämndernas mål och budget, där nämndens strategiska mål, driftbudget och investeringar redovisas, samt slutligen bilagor med bl.a. checkbelopp.

## Förbättrad styrning när Nacka växer

Nacka är en av de kommuner i landet och länet som växer mest och har varit så under en lång period. Nu går kommunen in i en period då tillväxttakten ska fördubblas, en utveckling som innebär många möjligheter och också utmaningar. Den fortsatta utvecklingen av styrning och ledning syftar till att Nacka kommun ska bli ännu bättre på att leverera välfärdstjänster av hög kvalitet och på att bevara och utveckla Nackas territorium. Nacka ska vara en smart, enkel och öppen kommun som ständigt utvecklar verksamheten i nära samspel med de vi är till för och andra aktörer i Nackasamhället.

## Öppenhet och mångfald och tro på människors förmåga – vision och värdering som håller

Nacka kommuns styrmodell bygger på flera olika delar: en vision, en grundläggande värdering, fyra styrprinciper samt mål- och resultatstyrning. Visionen, den grundläggande värderingen och de fyra styrprinciperna bedöms fortfarande vara relevanta, levande och styrande. Inga förändringar föreslås därför av dessa delar av kommunens styrning.



Utöver detta föreslås ett komplement till styrmodellen, i form av en ambition, samt nya övergripande mål för kommunen, för att stärka mål- och resultatstyrningen.



### Ambitionen att vara bäst på att vara kommun

Syftet med ambitionen är att förtydliga dels att kommunen ska ägna sig åt sina kärnuppdrag, dels att det kommunen gör ska hålla en mycket hög kvalitet. Ambitionen tydliggör också att det förväntas att resultat mäts och jämförs med andra kommuner, i alla kommunens verksamheter. Kommunens breda och mångfacetterade verksamhet ska som minst vara bland de tio procent bästa i landet i olika mätningar.



## Utvecklad mål- och resultatstyrning

Mål- och resultatstyrningen har till och med 2015 sin utgångspunkt i åtta kommunövergripande mål; god kommunal service, stor valfrihet, starkt medborgarinflytande, god livsmiljö och en långsiktigt hållbar utveckling, trygg och säker kommun, effektivt resursutnyttjande, lägsta möjliga skatt och påverkbara avgifter samt kommunal ekonomi i balans.

Målen har varit relevanta länge och innehållsmässigt är de fortfarande högst relevanta. Men för att ge önskad styrverkan behöver målen vässas och anpassas till en situation då kommunen ska växa betydligt snabbare och utmaningar förknippade med det. De övergripande målen, nämndernas strategiska mål och de finansiella målsättningarna utgör tillsammans de mål för verksamhet och ekonomi som kommunfullmäktige enligt lag ska fastställa för att kunna följa upp att kommunen har en god ekonomisk hushållning.

### Nya övergripande mål

De nya kommunövergripande målen visas nedan.



#### Bästa utveckling för alla

Alla som bor och verkar i Nacka får bästa möjliga förutsättningar för sin utveckling och för att kunna förverkliga sina egna drömmar och idéer. Kommunen möter varje Nackabo och aktörs behov och ambition med flexibilitet, enkelhet, snabbhet och öppenhet.

Stor valfrihet och inflytande på riktigt kännetecknar Nacka. Nyfikenhet, lärande och entreprenörskap präglar verksamheterna liksom lusten att vara kreativ, skapa och uppleva. Alla verksamheter har hög kvalitet och bidrar till en god hälsa.

#### Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Nacka är en välkomnande, tolerant och nyskapande plats att bo, besöka och arbeta i. Här finns spännande miljöer och levande mötesplatser som är trygga och tillgängliga. Det unika i kommundelarna bevaras och utvecklas. Framkomligheten är god, bebyggelsen tät och varierad och naturen är nära i hela Nacka. Kultur- och idrottslivet är rikt och aktivt.

Rent vatten, frisk luft, ett rikt växt- och djurliv och en god bebyggd miljö kännetecknar Nackas miljöambitioner. Kommunen arbetar för en låg klimatpåverkan och en giftfri miljö.



### **Stark och balanserad tillväxt**

Nacka växer för fler. Fram till 2030 ska minst 20 000 nya bostäder byggas och 15 000 nya arbetsplatser skapas. Nacka ska ha ett företagsklimat i toppklass. Tillväxten sker med ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet på kort och lång sikt.

Nacka utvecklas i nära samspel med nackabor, civilsamhälle och näringsliv genom att tänka nytt, långsiktigt och innovativt. Genom tillväxten bidrar Nacka aktivt till utvecklingen i Stockholmsregionen.

### **Maximalt värde för skattepengarna**

Nacka erbjuder hög kvalitet och effektiv service till alla Nackabor. Rätt saker görs i rätt tid och på rätt sätt, så att kostnaderna blir låga. Kommunen har lägsta möjliga skatt och påverkbara avgifter.

Genom öppenhet, inflytande, dialog och stora möjligheter till egna val medverkar Nackaborna till att få maximalt värde för skattepengarna. Nackas ambition att vara bäst på att vara kommun bidrar till prioritering av vad en kommun ska göra och ständig utveckling på alla områden.

### **Arbetet med nya mål under 2016**

Processen att ta fram nya mål för kommunen sker under 2015 och 2016. Under 2015 har arbetet kringat att ta fram de nya kommunövergripande målen. Under 2016 ska nämnderna förhålla sig till de nya målen, och även till ambitionen, och anpassa sina strategiska mål. Nämndernas nya strategiska mål fastställs sedan i mål och budget för 2017-2019. 2016 blir således ett mellanår då nämndernas strategiska mål fortfarande utgår från de åtta övergripande mål som gäller fram till och med 2015. Kommunens måluppfyllelse under 2016 kommer att bedömas utifrån hur nämnderna når sina strategiska mål. Även de nya kommunövergripande målen kommer att följas upp även om uppföljningen blir av en mer övergripande karaktär då själva mätningen (strategiska mål och uppföljningen av dessa) inte är på plats förrän 2017.

### **Finansiella mål av betydelse för god ekonomisk hushållning**

Enligt kommunallagen ska kommunfullmäktige fastställa mål för verksamhet och ekonomi som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. I Nacka görs det genom de övergripande målen för kommunen och nämndernas strategiska mål. Kommunfullmäktige fastställer också finansiella målnivåer, som preciserar övergripande mål och strategiska mål avseende kommunens ekonomi. De finansiella målsättningarna som gäller för 2015 är visade nedan. De finns mer utförligt beskrivna i avsnittet Förslag till budget, på sidan 40.



## Figur Finansiella mål

	Målnivå
Nettokostnadsandelen	< 97,5 procent
Förändring av soliditet	> 0
Tak för låneskuld	1,5 miljarder kronor
Självfinansieringsgrad av investeringar	Ska öka

Även de finansiella målen bör anpassas till kommunens starka tillväxt framöver och utmaningarna förknippade till den.

## Kommunens fokus 2016-2018

Här beskrivs kortfattat kommunens fokus och utmaningar under budgetperioden, utifrån nämndernas mål och budget.

### Alla ska klara skolan och fler förskollärare

Nackas nior fick vårterminen 2015 de högsta betygen i landet, vilket är mycket positivt. Nu fortsätter dock arbetet för att alla elever ska nå kunskapskraven i grundskolan och fullfölja gymnasieskolan. Andra utmaningar är att minska skillnaderna mellan flickors och pojkars resultat och för att eleverna ska ha möjlighet till inflytande över sin skolgång. Under 2016 kommer kommunen också att arbeta för att hitta nya, effektiva metoder för att förbättra mottagandet av nyanlända elever. Inom förskolan kvarstår den stora utmaningen att höja andelen högskoleutbildade förskollärare.

### Brett fritidsutbud och en mångfald av kulturaktiviteter

På fritiden ska barn och unga ha tillgång till ett brett fritidsutbud där alla hittar någon aktivitet eller mötesplats där man känner sig välkommen, trygg och säker. En plan för att stärka integrationen inom föreningslivet kommer att tas fram under 2016. Barn och unga ska också erbjudas en mångfald av skapande kulturaktiviteter. Kulturarvet ska fortsätta att lyftas fram, bl.a. genom kulturavsmuseet Hamn i Fisksätra.



### Hög tillgänglighet och god service när människor behöver stöd

Nackas individ- och familjeomsorg har sedan länge arbetat för att bli mer känd och att fler ska söka hjälp och stöd innan problemen blir stora. Detta arbete fortsätter. Fokus kommer



även fortsättningsvis vara att medborgare ska få en hög tillgänglighet och god service. Ett viktigt område där stora utmaningar finns är att kunna ordna ett tryggt boende för människor med särskilda behov, exempelvis sociala problem eller nyanlända personer.

### **Höga ambitioner att hjälpa människor i arbete och att integrera nyanlända**

Alla Nackabor som saknar arbete, utbildning eller tillräcklig inkomst för att kunna försörja sig, ska snabbt och enkelt hitta en väg till egen försörjning. Prioriterade områden framöver är bl.a. att utveckla fler jobbtillfällen för unga vuxna, personer med funktionsnedsättning och för personer över 55 år. Under sommaren ska fler sommarlovsaktiviteter för unga skapas, t.ex. sommarjobb.

Prioriterat är också att utveckla arbetet med integration av nyanlända. Under 2015 har flyktingsituationen i Europa och Sverige blivit en av de allra mest akuta och allvarliga utmaningarna i samhället. Det finns inget som tyder på att läget kommer att förändras under de närmsta åren. Kommunerna måste rusta sig för att kunna ta emot ett starkt ökande antal flyktingar. Den mest akuta frågan för de flesta kommuner är att ordna med boenden, såväl tillfälliga boenden som permanenta boenden för personer som ska stanna kvar och etablera sig Sverige. Hur kommunen sedan lyckas med att etablera och integrera de nyanlända i samhället är avgörande för utvecklingen för kommunerna framöver.

I Nacka vill vi vara en föregångskommun när det gäller en snabb etablering och integration för nyanlända. Med tydlig, samordnad och välkomnande information ska vi skapa en trygg och effektiv integration för nyanlända flyktingar. Alla nyanlända ska få snabb och personlig vägledning till Svenska för invandrare (SFI), och erbjudas samhällsorientering. En utmaning för kommunen är att höja resultaten inom SFI. Den största utmaningen är att tillgodose de nyanländas behov av bostäder. Det kommer att behövas nya, innovativa lösningar för att tillgodose det utökade behovet av boende.

### **Ny teknik möjlighet inom äldreomsorgen**

Inom äldreområdet fortsätter satsningen på teknikutveckling under 2016-2017. Att använda teknik ökar möjligheterna för äldre att leva tryggt i hemmet så länge de önskar samt bidra till ett mer aktivt liv, delaktighet i samhället och ett högre välbefinnande. Den äldres egna val är en fortsatt ledstjärna i Nackas äldreomsorg, även om det innebär ett mycket stort antal hemtjänststimmar i det egna hemmet.

### **Satsningar för att förbättra Nackabornas livsmiljö**

Kommunen fortsätter arbetet för en säker och trygg framkomlighet för alla trafikslag med prioritet för gång-, cykel- och kollektivtrafik framför biltrafik. Investeringar görs för att förbättra möjligheterna att cykla, i enlighet med Nackas cykelstrategi. Arbetspendling mot Stockholm prioriteras. Arbetet med säkra skolvägar fortsätter, då det kring många skolor finns en trafiksituation som upplevs som otrygg. Åtgärder vidtas under 2016 för att få ner de höga fosforhalterna i Långsjön och göra sjön säker för bad igen.



Genom försäljningen av fastigheter till Rikshem Tunaskolor AB som genomfördes 2014 tillfördes betydande resurser till kommunen och nu kan en större satsning ”Utepaketet” för att främja hälsa och utemiljö genomföras. Paketet inkluderar bland annat lekplatser, utegym, spontan idrottsplatser, konstgräs bollplaner, konstgräsplan i Fisksätra, cykelbanor och strandpromenad.

### **Växande Nacka**

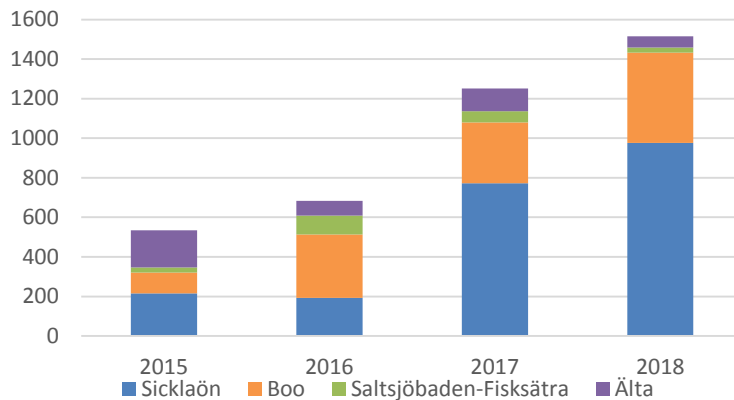
Nacka är en av Sveriges mest expansiva kommuner. Samtidigt som staden växer fram på västra Sicklaön med 14 000 nya bostäder utvecklas hela Nacka. Totalt ska 20 000 nya bostäder byggas och Nackas befolkning öka från dagens 97 000 till 140 000 år 2030. När Nacka växer bevarar vi och utvecklar våra viktiga naturområden. Minst halva Nacka ska vara grönt.

Programarbeten pågår i flera lokala centrum i Nacka. Förslagen bygger på dialog mellan boende, kommunen och andra aktörer. Orminge centrum byggs om och byggs ut till ett attraktivt och levande centrum. Drygt 1 000 nya bostäder och lokaler för butiker, arbetsplatser, kultur, skola samt en ny bussterminal planeras. I Älta byggs ett nytt centrum som flyttas till ett nytt läge som gränsar till den nya stadsgatan Ältavägen. 1 400 nya bostäder byggs. Den småstadskänsla som Ältaborna vill se mer av kommer att bevaras och utvecklas vidare. I Saltsjöbaden undersöks möjligheterna att utveckla centrum med nya bostäder, service och arbetsplatser samt skapa välkomnande mötesplatser med gröna ytor. Fisksättras norra centrumdel utvecklas med nya bostäder och en tydligare koppling till Saltsjöbanan. Fisksätra Marina blir en mötesplats i Nacka med ett aktivt båtliv, HAMN-muséet, restaurang och varv. Ektorps centrum utvecklas för att bli ett levande centrum med tätare bebyggelse.

I Nacka stad på västra Sicklaön pågår stadsutvecklingen för fullt. Den första marken har precis anvisats, både för hyres- och bostadsrätter, under de kommande åren planeras för ytterligare markanvisningar. Det innebär att det ska byggas ca 800 bostäder per år bara på västra Sicklaön.

### **Prognos över antal nya bostäder 2015-2018**

År 2016 är prognosen att antalet nybyggda bostäder blir något fler än 2015 och från och med 2017 beräknas byggandet börja stiga ordentligt. Nedan visas antal nya bostäder som beräknas vara klara under 2015-2018, per kommunedel.



På Sicklaön är de allra flesta bostäderna lägenheter i flerbostadshus medan det är blandat med småhus och lägenheter i övriga kommundelar. En stor del av byggandet på Sicklaön under budgetperioden sker på Kvarnholmen och under 2017-2018 beräknas det också finnas nya bostäder i Nacka strand. I Boo står småhus i förnyelseområdena för en stor del av bostadstillskottet, och också lägenheter i Tollare. I Fisksätra kommer de nya flerbostadshusen i Lännbohöjden vara inflyttningsklara under budgetperioden.

När Nackaborna blir fler måste vi också se till att vardagens kommunikationer fungerar. Därför sker stora och viktiga infrastrukturinvesteringar: tunnelbana, tvärbanan förlängs till Sickla, Saltsjöbanan rustas upp, Kvarnholmsförbindelsen och en ny Skurubro är några av de större.

### Planering och samråd kring t-bana till Nacka

Tillsammans med Stockholms läns landsting fortsätter vi att planera för utbyggnaden av tunnelbanan till Nacka. För att kunna bygga ut tunnelbanan krävs flera olika beslut. Det handlar bland annat om en järnvägsplan, tillstånd enligt miljöbalken och en detaljplan för tunnelbanans sträckning.



Under processen finns möjlighet för alla att lämna synpunkter under de samråd och den granskning som genomförs. Vid dessa tillfällen inkommer värdefulla synpunkter som tas tillvara och används för att göra förbättringar i projektet. I januari 2016 kommer ett samråd att genomföras där tunnelbanans utformning och konsekvenser under drifttiden presenteras. Efter samrådet fortsätter arbetet med att precisera stationsutformningen och stationsuppgångar. Allt samordnas med kommunens övriga planering. Kring årsskiftet 2016/2017 ställs det färdiga förslaget ut för granskning så att alla berörda får en ny chans att



tycka till. När alla beslut är klara påbörjas utbyggnaden av tunnelbanan år 2018. Tunnelbanan planeras att öppnas för trafik år 2025.

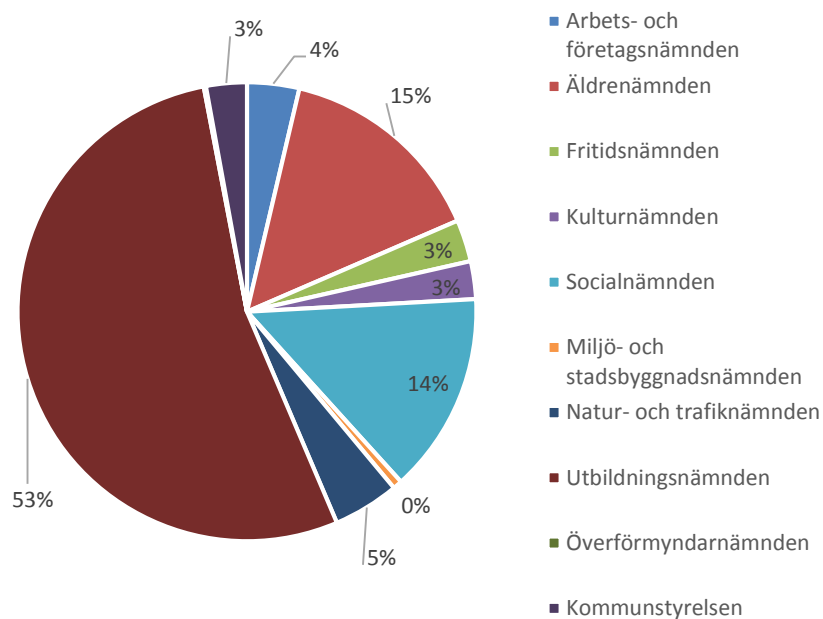
## Budgeten i korthet

Ingångsläget i budgetperioden 2016-2018 är relativt gott. Kommunen når samtliga övergripande mål och bedöms ha en god ekonomisk hushållning. Ökningen av skatteintäkterna 2016 går främst till volym- och kostnadsökningar och utrymmet för satsningar är därför litet. Budgeten innehåller:

- Skattesats på 18:63 - är i basen oförändrad jämfört med 2015 (18:61) men 2 öre har tillkommit efter skatteväxling med landstinget för övertagande av verksamhet.
- Årets resultat 2016 på 100 miljoner kronor.
- Generell kompensation för ökat personalomkostnadspålägg (PO-pålägg) 2016 på 0,5 procent, ca 22 miljoner kronor.
- Checkhöjningar 2016 (inklusive kompensation för PO-pålägg) inom vissa verksamheter t ex
  - grundskolan och gymnasiet (2 procent),
  - musikskolan (1,5 procent),
  - särskild boendeform äldre (1,5 procent),
  - hemtjänst (1 procent)
  - LSS<sup>1</sup> (1 procent) och
  - Södertörns brandförsvarsförbund (2,6 procent)
- Generell pris och lönekomensation för 2017 och 2018 med 1 procent.
- Volymförändring 2016 blir 3,3 procent, vilket motsvarar 151 miljoner kronor.
- Skatteintäkterna ökar med 234 miljoner kronor 2016.
- Förändrad beräkning av skatteutjämningen fr.o.m. 2016, medför ökad inkomstutjämningsavgift. Negativ resultateffekt 30 miljoner kronor 2016. Förändringen fullt införd 2019 medför negativ effekt på ca 80 miljoner kronor årligen.
- Kommunens låneskuld får 2016 högst uppgå till 1,5 miljarder kronor.
- Nettoinvesteringarna 2016 uppgår till 985 miljoner kronor.
- Inga hyreshöjningar i kommunens lokaler under 2016.

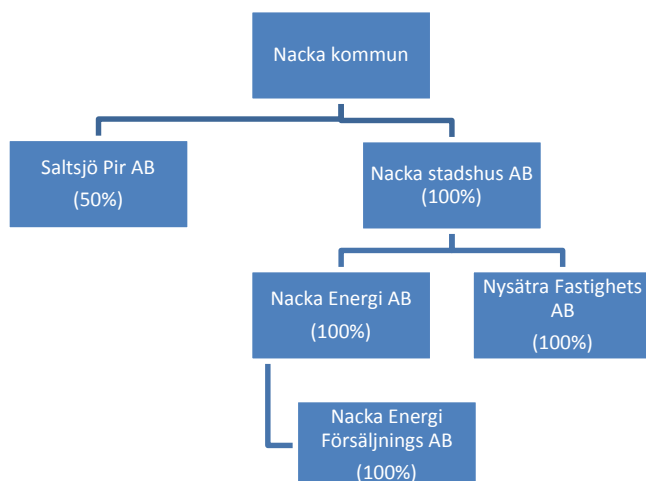
I cirkeldiagrammet visas hur resurserna fördelas mellan nämnderna. Som framgår av bilden går den största delen av kommunens resurser till välfärdstjänster; mer än hälften av kommunens budget går till förskola och skola och ungefär en tredjedel till stöd och omsorg.

<sup>1</sup> Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade



## Kommunens bolag

Nacka kommun har ett fåtal helägda aktiebolag. Moderbolag är Nacka stadshus AB som Nacka kommun äger till 100 procent.



Under 2015 har kommunfullmäktige fastställt uppdaterade ägardirektiv för de helägda aktiebolagen. Ägardirektiven utgår från kommunens vision om öppenhet och mångfald. Ägardirektiven innehåller tydliga krav på bolagens styrelse, ledning och personal kring den administrativa styrningen.



Nacka Stadshus AB förvaltar aktier i de helägda dotterbolagen Nacka Energi AB och Nysätra Fastighets AB. Nacka Stadshus AB bedriver i övrigt ingen egen verksamhet och har inga anställda.

Nacka Energi bedriver elnätverksamhet och så kallad sidoordnad verksamhet, främst nätadministrativa tjänster. Nacka Energi Försäljning AB är ett helägt dotterbolag till Nacka Energi AB. Inom Nacka Energi är cirka 35 personer anställda. Nacka Energi AB står inför större investeringar kommande år. Affärsplanens inriktning är att bolaget trots investeringsvolymen ska nå ett långsiktigt stabilt positivt kassaflöde. Omsättningen för 2016 beräknas till ca 180 mnkr och rörelseresultat ca 30 miljoner kronor.

Nysätra Fastighets AB äger fastigheten Sicklaön 269:1 som är belägen strax bredvid Sickla köp kvarter och Sickla skola. Bolagets ägare har uttalat att bolaget ska avvecklas. Under 2015 pågår förberedelser för att göra en fastighetsreglering och därefter ska den juridiska personen avvecklas. I bolaget finns inga anställda. Omsättningen uppgår till cirka 3 miljoner kronor och rörelseresultatet cirka 1 miljon kronor.

Nacka kommun äger 50 procent av Saltsjö Pir AB. Bolaget, som inte har några anställda, bedriver utvecklingsarbete inom Fisksätra Marina. I verksamheten ingår bland annat uthyrning av lokaler till museet HAMN. Omsättningen i Saltsjö Pir är drygt 4,3 miljoner kronor.

## Förutsättningar och utgångsläge

### Skatteunderlagets utveckling och kommunernas utmaningar

Den svenska ekonomin befinner sig sedan ett par år tillbaka i en konjunkturåterhämtning. Inhemsk efterfrågan växer snabbt och BNP beräknas såväl 2015 som 2016 öka med drygt 3 procent<sup>2</sup>. Tillväxten i den svenska ekonomin gör att sysselsättningen ökar och arbetslösheten gradvis pressas tillbaka. I slutet av nästa år beräknas den svenska ekonomin nå konjunkturrell balans. Arbetslösheten har då nått ner mot 6,5 procent och inflationstakten, enligt KPI, ligger nära 2 procent. De följande åren beräknas den svenska ekonomin befinna sig i konjunkturrell balans, ett tillstånd då varken hög- eller lågkonjunktur kan sägas råda och skatteunderlagets utveckling är inte lika stark 2017-2018 som under 2016.

---

<sup>2</sup> Prognoser och bedömningar som redovisas här kommer från Sveriges kommuner och landstings Ekonomirapport från oktober 2015.

Förändring, procent					
	2014	2015	2016	2017	2018
BNP	2,6	3,4	3,6	2,4	2,2
KPI	-0,2	0,1	1,4	2,9	3,1
Skatteunderlag	3,2	4,7	5,4	4,4	4,6
Realt skatteunderlag	1,4	1,9	2,7	1,2	0,7

SKL konstaterar att utvecklingen av skatteintäkter för kommunerna visserligen är ganska gynnsam framöver – men att det finns flera faktorer som kommer att skapa ett kostnadstryck på kommunerna som är betydligt större än de ökade intäkterna. Det handlar om demografi, att det finns relativt fler barn och äldre i befolkningen än förvärvsarbete. Det handlar också om att befolkningen växer p.g.a. det ökade antalet flyktingar som kommit och som beräknas komma till Sverige de närmsta åren. Det stora flyktingmottagandet gör att arbetskraften och sysselsättningen ökar och att skatteunderlaget växer – men det innebär (på kort sikt) också stora kostnader för kommunerna.

Vidare pekar SKL på det stora investeringsbehov som finns i många kommuner. Det hänger dels samman med att det nu krävs stora reinvesteringar i många kommuner i de välfärdsfastigheter som byggdes på 60- och 70-talen, dels är behovet förknippat med befolkningstillväxten. SKL pekar också ut specialdestinerade statsbidrag till något som snarare belastar än som hjälper kommunerna ekonomi.

### **Regeringens budgetproposition för 2016**

Regeringen lade i september fram sin budgetproposition för 2016. Regeringen föreslår att inkomstutjämnningen för kommuner och landsting ändras till de regler som gällde för beräkning av inkomstutjämningsavgifter fram till utgången av 2013. Inkomstutjämningsavgiftsnivå kommer, som tidigare aviserats, att höjas till 85 procent i enlighet med vad som gällde till och med 2013. Det medför att femton kommuner, däribland Nacka kommun, och ett landsting (Stockholms) får höjda avgifter. Avgiftshöjningarna ska ske successivt.

Vidare föreslår regeringen många satsningar förknippade med riktade statsbidrag till kommunerna, bl.a. inom skolområdet för ökade lärarlöner samt inom äldreområdet. Det finns fortfarande stora osäkerheter kring exakt vad dessa satsningar innebär, vilket försvårar planeringen för kommunerna. Osäkerheten ökas av det rådande parlamentariska läget och osäkerheten kring huruvida budgeten i sin helhet kommer att beslutas av riksdagen. SKL lyfter fram den stora mängden riktade statsbidrag som något som försämrar kommunernas planeringsförutsättningar och också fördyrar verksamhet i kommunerna, vilket är särskilt allvarligt nu när kostnadstrycket på kommunerna generellt ökar så markant.

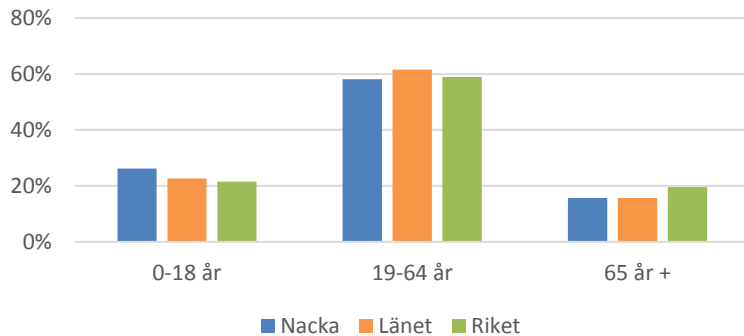
### **Befolkningsutveckling**

Nacka kommun är landets artonde största kommun och länets tredje största. Nacka har en relativt ung befolkning, med en hög andel barn och unga. Denna struktur kommer att förstärkas framöver, p.g.a. den höga inflyttning som förväntas. Det demografiska trycket i

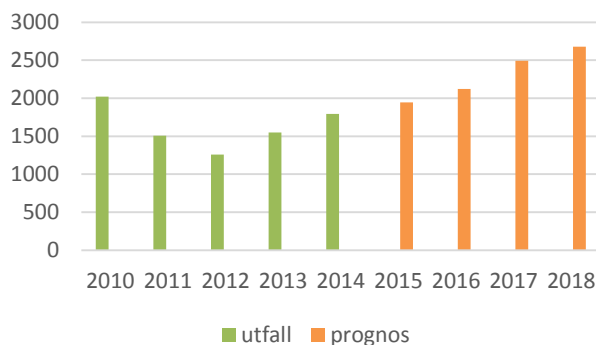




Nacka kommer därför till största delen från ökande antal barn och unga och inte lika mycket från en åldrande befolkning som i landet i stort. Bilden nedan visar andelen barn, vuxna och äldre i Nacka jämfört med länet och landet (2014).



Ser man till den senaste 5-10-årsperioden ligger kommunen bland de kommuner som vuxit mest i landet och länet. Under 2011-2013 var tillväxten något lägre, vilket hänger samman med att bostadsbyggandet då låg på relativt låga nivåer. Under 2014 ökade folkmängden med 1 800 personer, den största tillväxten (i absoluta tal) i länet bortsett från Stockholm. De närmsta åren kommer bostadsbyggandet att ta rejäl fart – och därmed befolkningstillväxten. Under 2016 kommer Nacka kommun, enligt prognos, att få sin 100 000:onde invånare i slutet av året. Från 2018 och framåt beräknas befolkningstillväxten ligga kring 3 000 invånare per år, fram till 2030. Nedan visas den årliga befolkningsutvecklingen i Nacka.



Den ökande takten i befolkningstillväxten framöver kommer bland annat att leda till att antalet förskolebarn börjar öka igen, efter att ha minskat under några år p.g.a. relativt låg inflyttning. Denna minskning börjar under budgetperioden ha effekt på antalet yngre skolbarn, som börjar sjunka i slutet av perioden. Antalet äldre grundskolebarn fortsätter att öka kraftigt och underifrån och med 2015 ökar antalet 16-18-åringar igen.

	Utfall		Prognos			Förändring 2015-2018	
	2014	2015	2016	2017	2018	Antal personer	Procent
1-5 år	6 960	6 990	7 060	7 200	7 410	420	6%
6-9 år	6 030	6 140	6 210	6 180	6 120	-20	0%
10-12 år	4 160	4 280	4 410	4 520	4 680	400	9%
13-15 år	3 440	3 700	3 910	4 210	4 340	640	17%
16-18 år	3 330	3 340	3 400	3 490	3 740	400	12%
Folkmängd totalt	96 200	98 150	100 300	102 800	105 150	7 000	7%

När det gäller äldre personer så är det i gruppen yngre äldre som den största förändringen sker under budgetperioden. Antalet personer 70-79 år ökar starkt. Ökningen av antalet personer 80-89 är ungefär 100 per år ökningen av antalet personer över 90 år i snitt 30 personer per år under 2015-2016.

### Kommunens utgångsläge

I slutet av 2014 stärktes kommunens ekonomi genom försäljning av fastigheter till Rikshem Tunaskolor AB. Låneskulden kunde minskas drastiskt, från 1,9 miljarder kronor till 800 miljoner kronor. Under 2015 har låneskulden kunnat minska ytterligare och låg efter tertial 2 på 700 miljoner kronor. Minskningen av låneskulden var viktig i ett läge när kommunen står inför en period då stora investeringar kommer att behöva göras.

### Kommunal ekonomi i balans under 2015

Uppföljningen i samband vid bokslutet för tertial 2 visade sammantaget att den kommunala ekonomin är i balans. Årets resultat prognostiserades till 70 miljoner kronor, vilket är i nivå med budgeterat resultat. Återbetalningar av försäkringspremier från Afa försäkring AB med 22 miljoner kronor drar upp resultatet. De finansiella kostnaderna är lägre än budget, vilket också påverkar resultatet positivt. De flesta nämnder har resultat i linje med budget eller bättre. Socialnämnden och äldre- och funktionsnedsättningnämnden prognostiserar dock underskott, på 16 respektive 10 miljoner kronor. Socialnämndens underskott beror på att behovet av insatser inom individ- och familjeomsorgen och också området funktionsnedsättning fortsätter att öka. Det pågår en mängd åtgärder för att få en ekonomi i balans samtidigt som rättssäkerhet och kvalitet ska bibehållas.

Verksamhetsresultaten bedömdes i tertialbokslut 2 som fortsatt goda, överlag. Nackas nior hade vårterminen 2015 de högsta meritvärdet i landet och kommunen låg även mycket bra till när man såg till andra mått. Kundundersökningar visar att föräldrar är mycket nöjda med förskolan, däremot hade nöjdheten sjunkit när det gäller gymnasieskolan. Kommunens näringslivsklimat hamnade på plats 10 i Svenskt näringslivs kommunrankning 2015, visserligen lägre än 2014 men fortfarande inom målnivån.



### **Brist på bostäder en utmaning som delas av många verksamheter**

Fler nämnder rapporterar i samband med bokslutet för tertial 2 att bostadsbrist är ett problem, som påverkar såväl verksamheters kvalitet som dess kostnader. Det handlar både om specialbostäder men också om allmän bostadsbrist. Arbets- och företagsnämnden lyfter fram detta som den största utmaningen när det gäller kommunens möjlighet att ta emot flyktingar.

### **Förslag till budget**

I budgeten prioriteras satsningar på skola, äldreomsorg och miljö. Resultatet år 2016 är budgeterat till 100,2 miljoner kronor, vilket är 29,1 miljoner kronor högre än det prognostiserade resultatet för år 2015. Den förändrade inkomstutjämnningen påverkar kommunens resultat negativt med cirka 30 miljoner kronor 2016 och med hela 77 miljoner kronor 2018. Kommunens resultat de kommande åren blir högre.

De budgeterade resultaten för åren 2016-2018 innehåller realisationsvinster inom exploateringsverksamheten om 10 miljoner kronor, 31 miljoner kronor respektive 463,5 miljoner kronor, vilka kommer främst från försäljning av mark för bostadsbyggande.

I budgeten ingår övertagandet från landstinget till kommunen av hälso- och sjukvård som utförs i gruppboheter och daglig verksamhet, vilket betyder cirka 4,5 miljoner kronor 2016 i ökade skatteintäkter. Skatteväxlingen medför att den kommunala skattesatsen ökas med motsvarande och uppgår därmed till 18:63.

### Resultaträkning (miljoner kronor)

Resultaträkning	2014	2015	2015	2016	2017	2018
Mnkr	Bokslut	Budget	Prognos	Budget	Plan	Plan
<b>Verksamhetens nettokostnader</b> före avskrivningar, jämförelsestörande poster och realisationsvinster	<b>-4 047,5</b>	<b>-4 302,5</b>	<b>-4 341,0</b>	<b>-4 535,2</b>	<b>-4 702,8</b>	<b>-4 491,3</b>
Realisationsvinster försäljning tomträtter	7,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga realisationsvinster	1 148,7	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Avskrivningar	-255,8	-254,6	-214,1	-224,3	-238,2	-244,1
<b>Verksamhetens nettokostnader</b>	<b>-3 147,4</b>	<b>-4 556,2</b>	<b>-4 554,1</b>	<b>-4 758,5</b>	<b>-4 940,0</b>	<b>-4 734,4</b>
Skattenetto	4 459,8	4 649,9	4 628,8	4 884,1	5 100,8	5 326,0
Finansnetto	-42,2	-22,2	-3,6	-25,4	-50,2	-65,6
<b>Resultat före extraordinära poster</b>	<b>1 270,3</b>	<b>71,6</b>	<b>71,1</b>	<b>100,2</b>	<b>110,6</b>	<b>526,0</b>
Extraordinära poster	-850,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>Årets resultat</b>	<b>420,3</b>	<b>71,6</b>	<b>71,1</b>	<b>100,2</b>	<b>110,6</b>	<b>526,0</b>
Årets resultat (exklusive reavinster tomträttsförsäljningar)	-735,6	71,6	71,1	100,2	110,6	526,0
Synnerliga skäl	855,3					
<b>Balanskravsresultat</b>	<b>119,7</b>	<b>70,6</b>	<b>70,1</b>	<b>99,2</b>	<b>109,6</b>	<b>525,0</b>

### Balanskrav

Balanskravsresultatet för 2016 uppgår till 99,2 miljoner kronor vilket är ca 29 miljoner kronor högre än 2015. För 2017 och 2018 är balanskravet budgeterat till 109,6 miljoner kronor respektive 525 miljoner kronor.

För att uppnå en god ekonomisk hushållning krävs en viss resultatmarginal dels för hantera oförutsedda händelser och svängningar i ekonomin, dels för att klara av att finansiera nödvändiga investeringar. Kommunens finansiella mål på en nettokostnadsandel på minst 97,5 procent motsvarar ett resultat på ca 120 miljoner kronor för 2016. Målet nås därmed inte. Om beräkningen av inkomstutjämnning inte förändrats skulle Nacka kommuns resultat för 2016 varit 30 miljoner kronor högre och därmed hade även det finansiella målet varit uppfyllt. Mot denna bakgrund samtidigt som volymutvecklingen är relativt hög, får det dock anses vara en acceptabel nivå.

För att på sikt nå målet krävs effektiviseringar och omprioriteringar. Sveriges kommuner står inför stora befolkningsförändringar som kommer öka kostnadstrycket på kommunerna ytterligare. Fler äldre driver kostnader i äldreomsorgen och fler barn driver upp kostnaderna i skolan. Det har länge varit känt att den demografiska utvecklingen tillsammans med den ökande efterfrågan av välfärd innebär ett ökat kostnadstryck, men det blir alltmer tydligt. Det som nu tillkommer är en stor invandring som påverkar en rad verksamheter inom kommunerna.

## Verksamhetens nettokostnader

I tabellen nedanför redovisas verksamheternas nettokostnader.

Verksamhetens nettokostnader	2014	2015	2015	2016	2017	2018
	Bokslut	Budget	Prognos	Budget	Plan	Plan
<b>Kommunstyrelsen</b>	<b>-142,2</b>	<b>-129,0</b>	<b>-132,1</b>	<b>-138,5</b>	<b>-134,6</b>	<b>-142,5</b>
Kommunfullmäktige	-4,5	-5,3	-5,3	-5,5	-5,6	-9,1
varav revision	-1,3	-2,0	-2,0	-2,1	-2,2	-2,2
Kommunstyrelsen	-42,6	-31,4	-31,4	-31,5	-31,8	-35,7
Stadsledningskontoret och stödenheter	-73,1	-85,6	-88,0	-91,2	-88,9	-88,7
KS oförutsett	0,0	-10,1	-10,1	-10,1	-10,1	-10,1
Lokal- och byggenheten (upphör 2015)						
Enheten för fastigh.utveckling	4,5	8,0	8,0	5,0	5,0	5,0
Lokalenheten	4,5	32,0	31,6	23,0	23,0	23,0
Mark- och exploateringsenheten (upphör 2015)						
Nacka Brandstation	-5,9	-5,3	-5,3	-5,3	-5,4	-5,4
Södertörns Brandförsvarsförbund	-30,7	-31,3	-31,3	-32,1	-32,7	-33,4
Brandförsvaret	-36,6	-36,6	-36,6	-37,4	-38,1	-38,8
Myndighets- och huvudmannaheter	2,7	0,0	1,7	0,0	0,0	0,0
Produktion:	2,9	0,0	-2,0	9,2	11,9	11,9
Välfärd Skola	6,2	0,0	0,0	9,2	9,2	9,2
Välfärd Samhällsservice	-3,3	0,0	-2,0	0,0	2,7	2,7
<b>Tunnelbana (KS)</b>	<b>-850,0</b>	<b>-11,0</b>	<b>0,0</b>	<b>-12,8</b>	<b>-27,2</b>	<b>-24,3</b>
<b>Arbets- och företagsnämnden</b>	<b>-94,3</b>	<b>-168,5</b>	<b>-166,8</b>	<b>-178,6</b>	<b>-177,9</b>	<b>-180,6</b>
<b>Fritidsnämnden</b>	<b>-138,5</b>	<b>-145,0</b>	<b>-145,0</b>	<b>-142,7</b>	<b>-146,3</b>	<b>-150,2</b>
<b>Kulturnämnden</b>	<b>-127,2</b>	<b>-129,9</b>	<b>-129,9</b>	<b>-128,9</b>	<b>-134,3</b>	<b>-136,7</b>
<b>Miljö- och stadsbyggnadsnämnden</b>	<b>-26,7</b>	<b>-30,4</b>	<b>-30,1</b>	<b>-31,5</b>	<b>-31,8</b>	<b>-32,1</b>
<b>Natur- och trafiknämnden</b>	<b>-155,4</b>	<b>-188,7</b>	<b>-180,7</b>	<b>-224,4</b>	<b>-245,9</b>	<b>-263,9</b>
Gata, väg, park, trafik, natur	-172,4	-198,7	-198,7	-224,4	-245,9	-263,9
VA-verket	22,4	10,0	14,0	0,0	0,0	0,0
Avfallsverket	-5,5	0,0	4,0	0,0	0,0	0,0
<b>Socialnämnden</b>	<b>-1 336,8</b>	<b>-656,3</b>	<b>-672,3</b>	<b>-685,9</b>	<b>-716,6</b>	<b>-749,7</b>
<b>Utbildningsnämnden</b>	<b>-2 384,5</b>	<b>-2 489,1</b>	<b>-2 486,1</b>	<b>-2 584,9</b>	<b>-2 670,2</b>	<b>-2 768,3</b>
<b>Äldrenämnden</b>		<b>-662,8</b>	<b>-673,6</b>	<b>-717,7</b>	<b>-743,9</b>	<b>-771,6</b>
<b>Överförmyndarnämnden</b>	<b>-6,8</b>	<b>-7,4</b>	<b>-7,4</b>	<b>-7,5</b>	<b>-7,6</b>	<b>-7,7</b>
<b>Summa nämnder</b>	<b>-5 262,4</b>	<b>-4 618,1</b>	<b>-4 624,1</b>	<b>-4 853,3</b>	<b>-5 036,3</b>	<b>-5 227,7</b>
Pensioner (utöver det som påförs nämnderna)	-105,4	-110,9	-111,2	-94,0	-95,7	-138,2
Statsbidrag (bostadsbidrag, maxtaxa, del av flykting mm)	47,7	46,8	46,2	70,7	41,6	39,5
Avvecklingskostnader	-4,6	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
Återbetalning AFA			22,0			
Internränta anläggningstillgångar	101,7	113,0	100,0	112,1	123,5	132,5
Avskrivningar	255,8	254,6	214,1	224,3	238,2	244,1
Exploatering, realisationsvinster	69,6	17,0	17,0	10,0	31,0	463,5
<b>Summa (övergripande)</b>	<b>364,9</b>	<b>315,6</b>	<b>283,1</b>	<b>318,1</b>	<b>333,6</b>	<b>736,4</b>
<b>Totalt</b>	<b>-4 897,5</b>	<b>-4 302,5</b>	<b>-4 341,0</b>	<b>-4 535,2</b>	<b>-4 702,8</b>	<b>-4 491,3</b>
Förändring föregående år, mkr	-898,3	594,9	556,5	-194,2	-167,6	211,5
Förändring föregående år, %	22,5	-12,1	-11,4	4,5	3,7	-4,5

\*Prognos avser årsprognos vid tertialrapport 2



Verksamhetens nettokostnader budgeteras för 2016 till 4,53 miljarder kronor. 4,85 miljarder kronor avser nämnder medan 318 miljoner kronor avser gemensamma nettokostnader, exempelvis pensioner och statsbidrag. Jämfört med prognos 2015 har nämndernas kostnader ökat med 229 miljoner kronor. Kostnadsökningen består främst av

- volymökningar (ca 151 miljoner kronor),
- kompensation av ökat personalomkostnadspålägg för att arbetsgivaravgifterna för unga höjs (ca 22 miljoner kronor) och
- checkökningar (ca 27 miljoner kronor).

Av volymökningarna går den största kompensationen till grundskolan 46 miljoner kronor, äldre 25 miljoner kronor, LSS 24 miljoner kronor, likvärdighetsgarantin inom utbildningsnämnden 12,5 miljoner kronor samt gymnasiet 8 miljoner kronor. De största budgetökningarna finns inom utbildningsnämnden, 95,8 miljoner kronor, äldrenämnden 54,9 miljoner kronor och socialnämnden 29,6 miljoner kronor.

#### *Återställande av tidigare års underskott*

I syfte att återställa de tidigare upparbetade underskotten i verksamheten, som är en central del av styrningen i Nacka kommun för att skapa långsiktiga planeringsmöjligheter och ansvarstagande, finns ett budgeterat överskott för produktionsverksamheterna på ca 0,5 procent av omslutningen.

Vid ingången av 2015 hade de kommunala produktionsområden Valfärd skola och Valfärd samhällsservice ackumulerade underskott på 33,8 respektive 11,7 miljoner kronor. Valfärd skola ska under perioden 2016-2018 årligen lämna ett överskott på 9,2 miljoner kronor. Valfärd samhällsservice ska lämna ett årligt överskott på 2,7 miljoner kronor med start 2017, eftersom de har tagit över ett flertal verksamheter.

Fastighetsverksamheten ska under perioden 2016-2018 lämna ett överskott på 28 miljoner kronor, vilket till stor del förklaras av att underhållskostnaderna numera redovisas i balansräkningen (komponentavskrivning).

#### **Pris- och lönekomensation**

De kommande åren väntas löneökningstakten att öka från 3 procent (2015) till 3,6 procent under 2019. Den höga arbetslösheten har hittills pressat ner löneökningarna. Konsumentpriserna har de senaste åren utvecklats ytterst svagt, vilket gör att förväntningarna på de framtida prisutvecklingen ligger på relativt låga nivåer, men förväntas att öka under perioden.

### Procentuell förändring

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Timlön, nationalräkenskaperna	1,9	3,0	3,2	3,4	3,5	3,6
Konsumentpris, KPI	-0,2	0,1	1,4	2,9	3,1	2,9

Källa: Cirkulär 15:29 SKL

I budgeten ges en generell kompensation för höjt personalkostnadspålägg (PO-pålägg) med 0,5 procent för 2016. I övrigt ingen generell uppräknings för 2016, medan det för åren 2017 och 2018 finns en generell uppräknings med 1 procent. Eftersom löneavtalen kommer att hamna över den föreslagna kompensationen för pris och lön måste effektiviseringar eller produktivitetsökningar till för att de ekonomiska ramarna ska hålla.

För 2016 finns riktade satsningar inom vissa verksamheter där checkarna höjs ytterligare utöver ovan kompensation för PO-pålägg på 0,5 procent:

- Checkarna för grundskola, grundsärskola och förskoleklass räknas upp ytterligare med 1,5 procent.
- Gymnasieskolan räknas upp med 2 procent (inklusive kompensation av PO-pålägget), enligt Kommunförbundet Stockholms läns prislista.
- Musikskolas check ökar med 1 procent.
- För äldre ökar checken ytterligare avseende särskilt boende med 1 procent samt med 0,5 procent för hemtjänst, ledsagning och avlösning. Hemtjänst för yngre ökar på motsvarande sätt med 0,5 procent.
- Checkarna för insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS): Gruppboende, serviceboende, dagligverksamhet, korttidsvistelse, ledsagning (gäller även sådan som ges enligt socialtjänstlagen, och äldre) och avlösning (gäller även stöd enligt socialtjänstlagen), boendestöd (gäller även enligt socialtjänstlagen) räknas upp med ytterligare 0,5 procent.
- Avgiften till Södertörnsbrandförsvaret räknas upp med sammanlagt 2,6 procent.

### Personalomkostnadspålägg (PO-pålägg)

För 2016 höjs PO-pålägget på grund av ökade kostnader för arbetsgivaravgifter för ungdomar och för pensionskostnader. För att vara konkurrensneutral ska PO-pålägget täcka arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar och avtalspensioner. Jämfört med de föreslagna referensvärden som Sveriges kommuner och landsting (SKL) ger ut för hela landet behöver kommunen ligga högre eftersom löneläget i Stockholm är högre än stora delar av landet.

#### PO-pålägg

	65 år -	26-64 år	26 år -	25 år-
<b>Budget 2016</b>	19,70%	40,50%		36,72%
<b>SKL 15:15</b>	15,31%	38,46%		31,26%
<b>Budget 2015</b>	21,92%	38,98%	21,80%	21,80%



### Internräntan

Med anledning av ett lägre ränteläge sänks internräntan från 3 procent till 2,8 procent. För VA- och avfallskollektiven sänks internräntan från 4 procent till 3,8 procent. Internräntan ska spegla en långsiktig finansieringsnivå.

### Internhyror

Nuvarande hyressättningsprinciper och hyressättning enligt hyresmodellen för lokaler, och hyresnivåer ska gälla för verksamhetsåren 2016-2018,. Alltså inga hyreshöjningar i kommunens lokaler under 2016. Hyressättning enligt hyresmodellen ska gälla för förskole- och grundskolelokaler. Hyresprinciper och hyressättning för fritidsfastigheter och anläggningar behöver tas fram då fastigheterna har överförts från fritidsnämnden till kommunstyrelsen.

### Övergripande verksamhetskostnader, pensioner m.m.

För 2016 finns 318 miljoner kronor budgeterat för övergripande verksamhetskostnader, vilket är 35 miljoner kronor lägre än prognos 2015.

Pensioner som inte ingår i personalomkostnadspålägget har minskat med 17 miljoner kronor. De närmaste två åren ser kommunens pensionskostnader ut att vara relativt stabila. De låga prisökningarna leder till låg uppräknings samtidigt som puckeln nu verkar vara nådd när det gäller utbetalningar på den gamla skulden (intjänade pensioner fram till 1998, vilka kostnadsförs vid utbetalningstillfället). Åren 2018 och 2019 väntas prisökningarna ta fart och kostnaderna blir högre. Dessutom ser det ut som om förändringen i beräkningsmetod av inkomstindex 2017 leder till att fler inkomsttagare får löner över taket på 7,5 inkomstbasbelopp och därmed får förmånsbestämd pension. Pensionskostnaderna inklusive löneskatt avser de pensionskostnader som inte ingår i personalomkostnadspålägget. Kostnaden för år 2016 uppgår till 94 miljoner kronor, vilket är 17 miljoner kronor lägre kostnader jämfört med 2015.

Pensionskostnader mm	2014	2015	2015	2016	2017	2018
	mnkr	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
Pensionskostnader inkl löneskatt	-114,9	-106,6	-106,9	-89,7	-91,4	-133,9
Gemensamma försäkringspremier	-0,6	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Förändring av semesterlöneskuld	10,2	-3,3	-3,3	-3,3	-3,3	-3,3
<b>Summa</b>	<b>-105,4</b>	<b>-110,9</b>	<b>-111,2</b>	<b>-94,0</b>	<b>-95,7</b>	<b>-138,2</b>

Statsbidrag har däremot ökat med 24,5 miljoner kronor, vilket till största del avser nytt statsbidrag för bostadsbyggande med 25 miljoner kronor.

Inom övergripande poster redovisas även realisationsvinster inom exploateringsverksamheten, vilka beräknas uppgå till 10 miljoner kronor 2016, 31 miljoner kronor 2017 för att öka kraftigt till 463,5 miljoner kronor. De största delarna av reavinsterna kommer från försäljning av mark för bostadsbyggande.



## Skattenetto

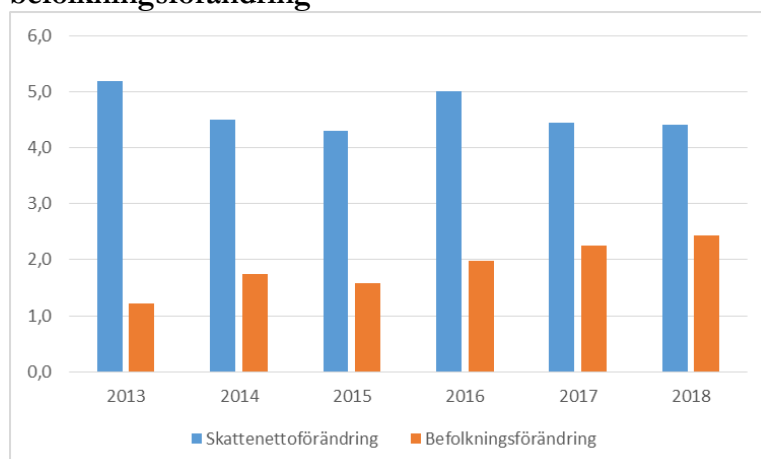
Skatteintäkterna inklusive generella skattebidrag (skattenettet) beräknas öka ytterligare de kommande åren från 4,65 miljarder kronor 2015 till 4,88 miljarder kronor 2016 d.v.s. med 5,0 procent (234 miljoner kronor). Åren 2017 och 2018 ökar de ytterligare med 4,4 procent.

### Skatteintäkter och utjämning (miljoner kronor)

Mnkr	2014	2015	2015	2016	2017	2018
	Bokslut	Budget	Prognos	Budget	Plan	Plan
<b>Skatteintäkter</b>	<b>4 451</b>	<b>4 691</b>	<b>4 695</b>	<b>4 990</b>	<b>5 234</b>	<b>5 509</b>
Allmän kommunalskatt	4 461	4 683	4 695	4 998	5 234	5 509
Avräkning	-9	8	0	-8	0	0
<b>Utjämning mellan kommunerna</b>	<b>-125</b>	<b>-181</b>	<b>-212</b>	<b>-249</b>	<b>-276</b>	<b>-326</b>
Inkomstutjämning	-350	-355	-371	-506	-520	-534
Kostnadsutjämning	255	259	257	301	334	355
Införandebidrag	57	17	17	64	36	10
Regleringsavgift/bidrag	22	9	-4	-3	-20	-47
LSS	-108	-110	-111	-104	-107	-109
<b>Summa</b>	<b>4 326</b>	<b>4 510</b>	<b>4 483</b>	<b>4 741</b>	<b>4 958</b>	<b>5 183</b>
Fastighetsavgift	134	140	138	143	143	143
Ersättning för Arbetsgivaravgifter			7			
<b>Summa skattenetto</b>	<b>4 460</b>	<b>4 650</b>	<b>4 629</b>	<b>4 884</b>	<b>5 101</b>	<b>5 326</b>
Förändring föregående år, mnkr	196,4	190,1	169,0	234,2	216,7	225,2
Förändring föregående år, %	4,5	4,3	3,8	5,0	4,4	4,4
Invånare i 1 nov året innan:	94 358	95 758	95 842	97 737	99 929	102 361

Ökningen av skattenettet beror på att skatteunderlaget ökar, antalet invånare i Nacka kommun ökar och på skatteväxling (4,5 miljoner kronor) med landstinget för övertagande av verksamhet (hälso- och sjukvård i bostad för särskild service och daglig verksamhet). Den förändring av inkomstutjämningen, som införs 2016, reducerar skattenettet med ca 30 miljoner kronor för 2016 och med ca 77 miljoner kronor år 2018.

### Årlig procentuell förändring av skatte- och generella statsbidrag samt av befolkningsförändring





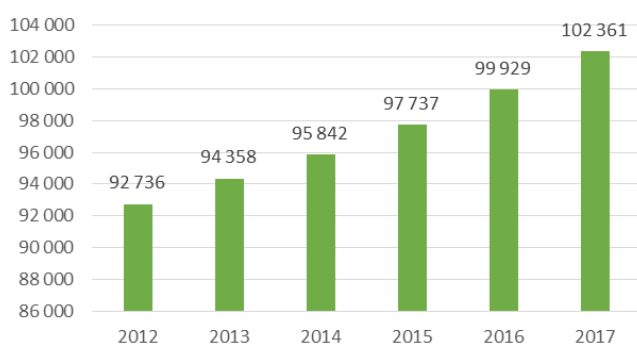
Den procentuella årliga skattenettoförändringen är som störst 2016 för att sedan falla de kommande åren. Invånarantalet fortsätter däremot att öka, även procentuellt sett, och förväntas leda till ett ökat behov av kommunal service. Skattenettots minskning 2017 och 2018 går åt motsatt håll jämfört med befolkningen, vilket blir en utmaning för kommunen. Det är viktigt att vid en jämförelse av skatteunderlagets ökning för olika år att också beakta de behov som kommunen möter, inte bara för att antalet personer ökar utan också för sammansättningen av befolkningen förändras.

### Skatteintäkter

Kommunens skatteprognos utgår från en skattesats på 18:63. Skattesatsen är i basen oförändrad jämfört med 2015 (18:61). Ökningen på 2 öre avser en skatteväxling med landstinget. Samtliga kommuner i Stockholms län och Stockholms läns landsting har kommit överens om att kommunerna ska överta viss hälso- och sjukvård som utförs i gruppbostad och daglig verksamhet. Nacka kommuns skattesats 2015 (18:61) är den åttonde lägsta kommunala skattesatsen i landet.

Skatteintäkter 2016 beräknas till 5 miljarder kronor, vilket är 295 miljoner mer än 2015. I 2016 års skatteintäkter ingår 4,5 miljoner kronor för övertagandet av hälso- och sjukvård i bostad för särskild service och dagligverksamhet från landstinget. Trots ett ökat invånarantal, ökar inte skatteintäkterna lika mycket de kommande åren.

De kommunala skatteintäkterna är dels beroende av hur skatteunderlaget utvecklas, dels av kommunens folkmängd. Skatteprognosen för år 2016 beräknas utifrån befolkningsprognosen 1 november året innan då folkmängden i Nacka kommun beräknas vara kring 97 740 den 1 november 2015, vilket 1 895 fler än motsvarande tidpunkt 2014.



Skatteunderlagets utveckling består i huvudsak av två komponenter; antalet arbetade timmar och timlönen. Skatteunderlaget beräknas på riksnivå. Skatteunderlagets utveckling för perioden framgår av nedanstående diagram.

### Procentuell förändring

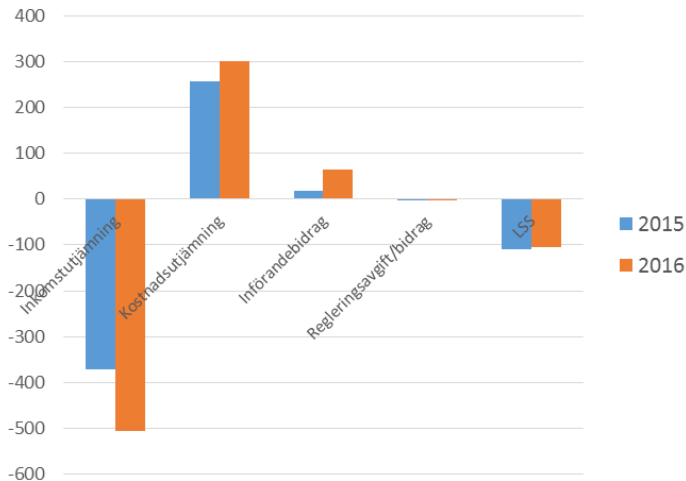
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Realt skatteunderlag	1,4	1,9	2,7	1,2	0,7	0,8

Källa SKL

Att skatteunderlagstillväxten tilltar 2015 jämfört med 2014 beror främst på att både löner och pensioner stiger mer, men också på att skatteunderlaget påverkas av ändrade avdragsregler. 2014 höll höjda grundavdrag tillbaka skatteunderlaget medan det 2015 får ett extra lyft av att avdragsrätten för pensionssparande minskar. Det betyder att den underliggande ökningstakten, rensat för effekter av regeländringar som neutraliseras via det generella statsbidraget, inte stiger lika brant. 2016 medför tilltagande ökningstakt för arbetade timmar och pensionsinkomster att skatteunderlagstillväxten accelererar ytterligare. Efter 2016 förväntas inkomsterna av arbetslöshetsersättningar minska och en snabbare ökning av grundavdragen, vilket är den främsta förklaringen till att skatteunderlaget faller.

### Utjämnning mellan kommunerna

Sammantaget ger Nacka kommun bidrag till utjämningsystemet. Nacka kommun betalar en avgift i inkomstutjämnningen (inklusive införandebidrag) och LSS-utjämnningen, men erhåller en kompensation i kostnadsutjämnningen. Över tid kommer utjämningsavgiften öka, främst med anledning av en förändring av beräkningen fr.o.m. 2016 i inkomstutjämnningen. Denna förändring medför en ökad avgift 2016 med 30 miljoner kronor för att sedan uppgå till 80 miljoner kronor per år då beräkningsmodellen helt är införd 2019. I figuren nedan visas hur utjämningsystemet beräknas påverka Nacka kommun, åren 2015 och 2016.



#### *Inkomstutjämnningen och införandebidrag*

Nacka kommuns medelskattkraft är högre än i riket, vilket medför en avgift i inkomstutjämnningssystemet. Inkomstutjämnningen påverkas av hur inkomsterna ser ut i hela landet. Från och med 2016 kommer inkomstutjämnningen förändras tillbaka till de regler som gällde för beräkning av inkomstutjämningsavgifter fram till utgången av 2013. Det innebär att inkomstutjämnningen kommer att höjas till 85 procent, vilket medför att Nacka kommuner tillsammans med ytterligare fjorton kommuner får höjda avgifter.

För år 2016 prognosticeras en inkomstutjämningsavgift på 506 miljoner kronor, vilket är 36 procent (135 miljoner kronor) högre än 2015. Ca 82 miljoner kronor (841 kronor per



invånare) beräknas vara en följd av den höjda nivån på inkomstutjämningsavgiften. För att mildra effekterna för de som får högre avgifter finns en införandemodell, med ett införandebidrag som successivt trappas ner under en tre års period. 2016 erhåller Nacka kommun 64 miljoner kronor i införandebidrag. Staten har inte tillfört medel för införandet, utan införandebidraget påverkar därmed regleringsposten negativt med en beräknad effekt på 62 kronor per invånare för 2016 d.v.s ytterligare en kostnad med ca 6 miljoner kronor för Nacka kommun. Sammantaget ger förändringen av inkomstutjämningsavgiften en effekt på 30 miljoner kronor 2016.

### *Kostnadsutjämnings och LSS-utjämnings*

Kostnadsutjämnings innebär att kommuner som har en gynnsam struktur får skjuta till medel till kommuner som har en mindre gynnsam struktur. Systemet ska inte utjämna för de kostnadsskillnader som beror på varierande: ambitionsnivå, effektivitet och avgifter. Det är ett inomkommunalt system d.v.s. utan statlig finansiering.

Kostnadsutjämnings har flera delmodeller: barnomsorg, grundskola, individ- och familjeomsorg, barn med utländsk bakgrund, äldreomsorg, befolkningsförändringar, bebyggelsestruktur, löner och kollektivtrafik. Inom respektive delmodell jämförs varje kommun med det vägda riksgenomsnittet. Systemet har en eftersläpning, vilket innebär att kostnadsutjämnings för 2016 baseras på kostnadsstrukturen år 2014. År 2015 omfördelar kostnadsutjämnings 6,3 miljarder kronor mellan rikets alla kommuner.

## **Kostnadsutjämnings**

### **Kommun som erhåller utjämningsbidrag: Nacka**

Delmodell	Standardkostnad, kr/inv.		Tillägg/ avdrag
	Nacka	Genomsnittlig	Kr/inv.
1. Förskoleverksamhet och skolbarnomsorg	9 349	7 300	2 049
2. Förskoleklass och grundskola	12 306	9 831	2 475
3. Gymnasieskola	3 580	3 693	-113
4. Individ- och familjeomsorg	3 060	3 796	-736
5. Barn och ungdomar med utländsk bakgrund	94	114	-20
6. Äldreomsorg	7 069	9 830	-2 761
7. Befolkningsförändringar	269	118	151
8. Bebyggelsestruktur	295	215	80
9. Löner	1 122	0	1 122
10. Kollektivtrafik	1 496	1 003	493
<b>Strukturkostnad</b>	<b>38 640</b>	<b>35 899</b>	
<b>Utjämningsbidrag, kronor per invånare</b>	<b>2 741</b>		

Tabellen ovan visar senaste prognosen från SCB avseende kostnadsutjämnings. Den definitiva beräkningen av kostnadsutjämnings för bidragsåret 2016 kommer först i januari. Skillnaderna i standardkostnad per invånare ska spegla de strukturella kostnadsskillnaderna, det vill säga sådana kostnader som kommuner och landsting inte själva kan råda över. Nacka kommun har exempelvis högre standardkostnad i kronor per invånare för bl.a. förskoleverksamhet och skolbarnomsorg, vilket leder till ett strukturbidrag för denna



delmodell. Enligt prognosen erhåller Nacka kommun ett bidrag om 301 miljoner kronor för 2016, vilket är 42 miljoner kronor högre än budget 2015.

Till LSS-utjämningslämningen lämnar Nacka kommun ett bidrag om 104 miljoner kronor för 2016, vilket är en minskning med 6 miljoner kronor jämfört med 2015. År 2018 förväntas övertagandet av hälso- och sjukvård i bostad för särskild service och dagligverksamhet ge en positiv effekt på LSS-utjämningslämningen för Nacka kommun. I skatteprognosen ingår inte denna effekt för 2018.

#### *Regleringspost*

Regleringsposten i utjämningsystemet fungerar så att om summan av samtliga bidrag minus de inbetalda avgifterna blir lägre än det belopp staten beslutat tillföra kommunerna, får alla kommuner ett regleringsbidrag som motsvarar mellanskillnaden, i annat fall en regleringsavgift. Regleringsposten beräknas som ett enhetligt belopp per invånare.

År 2016 beräknas regleringsposten till en avgift på 3 miljoner kronor, vilken beräknas öka ytterligare 2017 och 2018 till 20 respektive 47 miljoner kronor. I posten har t.ex. staten tillfört medel om 226 kronor per invånare som kompensation för slopad nedsättning av sociala avgifter för unga. För Nacka kommun betyder det 22 miljoner kronor.

#### **Finansnetto**

De finansiella kostnaderna ökar de kommande åren till följd av ökad upplåning för planerade investeringar. Nacka kommuns låneskuld uppgår för närvarande till 700 miljoner kronor och förväntas att öka framöver. Kommunen lånar medel via MTN-program (obligation – lång löptid) och via företagscertifikat (kort löptid). Kommunen har också en checkkredit på 1 miljard kronor. Den största kostnadsposten är ränta på lån, som beräknas uppgå till 15,2 miljoner kronor 2015. Under 2015 har certifikaten lånats till en negativ ränta, men ränteswapparna (för 700 miljoner kronor) gör att räntekostnaden hamnar på en högre nivå. En mer aktiv finansförvaltning och det låga ränteläget gynnar kommunen.

Utdelning och ränta från de egna bolagen utgör den största intäktsposten och uppgår 2016 till ca 24 miljoner kronor. Utdelningen från Nacka Energi AB har ökat inför 2016 till följd av den stora tillväxten i kommunen.

Finansnetto	Mnkr	2014	2015	2015	2016	2017	2018
		Bokslut	Budget	Prognos	Budget	Plan	Plan
<b>Finansiella intäkter</b>		<b>14,9</b>	<b>17,8</b>	<b>16,2</b>	<b>24,5</b>	<b>24,5</b>	<b>24,5</b>
Ränta på lån till Nacka Stadshus AB		3,2	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2
Utdelning från Nacka Energi AB		10,8	10,8	10,8	20,8	20,8	20,8
Ränta på utlämnade lån		0,8	1,1	1,2	0,5	0,5	0,5
Övriga finansiella intäkter		0,1	2,7	1,0	0,0	0,0	0,0
<b>Finansiella kostnader</b>		<b>-57,1</b>	<b>-40,0</b>	<b>-19,8</b>	<b>-49,9</b>	<b>-74,7</b>	<b>-90,1</b>
Ränta lån		-49,8	-30,4	-15,2	-38,6	-59,4	-69,3
Finansiell pensionskostnad		-6,2	-8,8	-3,2	-6,3	-10,3	-15,9
Övriga finansiella kostnader		-1,1	-0,8	-1,4	-5,0	-5,0	-5,0
<b>Totalt</b>		<b>-42,2</b>	<b>-22,2</b>	<b>-3,6</b>	<b>-25,4</b>	<b>-50,2</b>	<b>-65,6</b>

## Investeringar

### Tillkommande medel

Investeringsbudgeten innehåller tillkommande medel med 456 miljoner kronor för åren 2015-2018. Av dessa avser 354 miljoner kronor nya projekt och 102 miljoner kronor tillägg för nio tidigare beslutade projekt. De tillkommande investeringarna beräknas generera årliga kapitaltjänst- och driftkostnader med sammanlagt cirka 49 miljoner kronor.

De största investeringarna avser sporthall i Myrsjöskolan (38 miljoner kronor), utökad ram för bostäder för sociala ändamål (50 miljoner kronor), utbyte av resterande oljeanläggningar i kommunens fastigheter (35 miljoner kronor), reinvesteringar i vägnät, belysning och konstruktionsbyggnader (28 miljoner kronor, 10 miljoner kronor respektive 16 miljoner kronor). En stor satsning på 83 miljoner kronor görs på ett utepaket innehållande:

- lekplatser 30 miljoner kronor,
- cykelbanor 25 miljoner kronor,
- utegym 2 miljoner kronor,
- näridrottsplatser 6 miljoner kronor,
- konstgräs på bollplaner 3 miljoner kronor,
- konstgräsplan Fisksätra 3 miljoner kronor samt
- strandpromenad i Svindersvik 14 miljoner kronor.

### Tillkommande medel per nämnd/verksamhet/enhet (tusentals kronor)

Nämnd/ verksamhet/ enhet	Summa tillkommande medel	Investeringsprognos				Driftpåverkan	
		2015	2016	2017	2018	Årlig kapitaltjänstkostnad	Årlig driftkostnad
		Enheten för fastighetsutveckling och lokalenheten (KS)	-201 500	-6 300	-129 700	-63 841	-1 659
Exploateringsenheten (KS)	-17 000	0	-17 000	0	0	0	0
Välfärd skola (KS)	-35 000	0	0	0	-35 000	-6 475	0
Välfärd samhällsservice (KS)	-1 500	0	0	0	-1 500	-285	0
Fritidsnämnden	-7 500	0	-2 500	-2 500	-2 500	-750	0
Natur och -trafiknämnden	-193 500	-500	-54 000	-31 700	-107 300	-20 806	-2 865
<b>Summa nämnder inkl exploateringsenheten</b>	<b>-456 000</b>	<b>-6 800</b>	<b>-203 200</b>	<b>-98 041</b>	<b>-147 959</b>	<b>-44 628</b>	<b>-4 080</b>

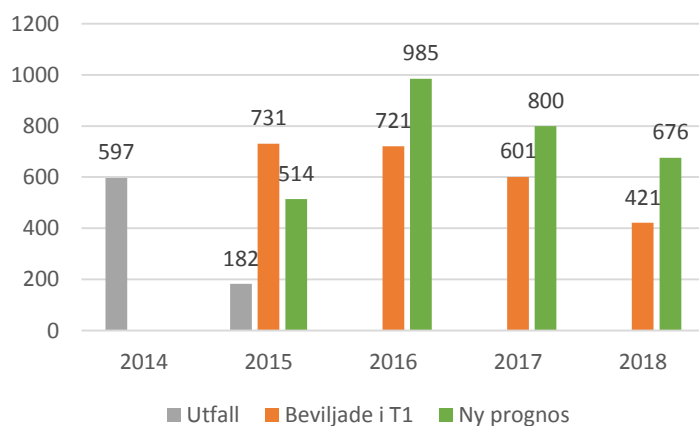
I tabellen ovan redovisas tillkommande investeringsmedel för åren 2015-2018 per nämnd/ verksamhet/ enhet samt tillkommande årliga kapitaltjänst- och driftkostnader. De tillkommande investeringarna prognostiseras till sju miljoner kronor år 2015, 203 miljoner kronor år 2016 samt med 98 miljoner kronor och 148 miljoner kronor för åren 2017 respektive 2018. Störst tillkommande medel finns inom kommunstyrelsen samt natur- och trafیکنämnden.

Samtliga tillkommande investeringar redovisas sammanställt i bilaga 2. I avsnittet Nämndernas mål och budget beskrivs respektive nämnds investeringar kortfattat.

### Total investeringsprognos 2015-2018

Den totala investeringsprognosen för 2015 uppgår till 514 miljoner kronor vilket är 217 miljoner kronor lägre än vid tertialbokslut 1. Det beror dels på att inkomsterna inom exploateringsverksamheten är betydligt högre under årets andra tertial, dels finns det inom några nämnder förskjutningar av vissa projekt från 2015 till de kommande tre åren. Prognosen för 2016 uppgår till 985 miljoner kronor för att sedan sjunka 2017 och 2018 till 800 miljoner kronor respektive 676 miljoner kronor.

### Figur Investeringsprognoser (miljoner kronor)



Kommunens totala investeringsprognos uppgår till knappt 3 miljarder kronor för åren 2015- 2018. I nästa tabell visas prognos för nettoinvesteringarna per nämnd.

**Tabell Utfall tertial 2 år 2015 och prognos nettoinvesteringar per nämnd år 2015- 2018 ( miljoner kronor)**

Investeringar per nämnd	Investeringsprognos					Totalt 2015- 2018
	Utfall T2 2015	2015	2016	2017	2018	
<b>Kommunstyrelsen (KS)</b>	-88	-316	-712	-640	-563	-2 231
Stadsledningskontoret och stödenheter ( KS)	-3	-16	-16	0	0	-32
Enheten för fastighetsutveckling och lokalenheten (KS)	-96	-260	-397	-311	-108	-1 078
Exploateringsenheten (KS)	23	-14	-272	-297	-418	-1 001
Välfärd skola (KS)	-12	-25	-25	-30	-35	-115
Välfärd samhällsservice (KS)	0	-1	-2	-2	-2	-5
<b>Fritidsnämnden</b>	0	0	-3	-3	-3	-8
<b>Kulturnämnden</b>	0	-1	0	0	0	-1
<b>Natur-och trafiknämnden</b>	-89	-189	-271	-158	-111	-729
Gata, trafik, park och natur	-66	-132	-175	-133	-92	-532
Avfallsverket	-14	-15	-21	0	0	-36
VA-verket	-10	-42	-75	-25	-19	-161
<b>Socialnämnden</b>	-5	-8	0	0	0	-8
<b>Totalt nettoinvesteringar per nämnd</b>	<b>-182</b>	<b>-514</b>	<b>-985</b>	<b>-800</b>	<b>-676</b>	<b>-2 975</b>

Störst totala investeringsmedel finns inom kommunstyrelsen där fastigheter och exploatering är de stora områdena. Totalt för perioden uppgår de till 2,2 miljarder kronor.

Exploateringsverksamhetens inkomster prognostiseras till 583 miljoner kronor fram till 2018 och de totala utgifterna till 1,58 miljarder kronor för denna period.

Exploateringsverksamhet	Investeringsprognos				
	2015	2016	2017	2018	Totalt 2015-2018
Inkomster	226	44	198	115	583
Utgifter	-240	-316	-495	-533	-1 584
<b>Nettoinvesteringar exploateringsverksamheten</b>	<b>-14</b>	<b>-272</b>	<b>-297</b>	<b>-418</b>	<b>-1 001</b>

## Finansiella nyckeltal

En viktig grund för att bedöma huruvida kommunen har en god ekonomisk hushållning är de finansiella nyckeltalen. Nyckeltalen kompletterar måttet budgetavvikelse genom att belysa ekonomins långsiktiga bärighet.

Finansiella nyckeltal	2014	2015	2016	2017	2018
	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
<b>Nettokostnadsandel</b> (nettokostnader/skattenetto), %	97,3	98,5	98,0	97,9	90,1
<b>Soliditet inkl ansvarsförbindelse, %</b>	14,2	14,7	16,7	17,1	22,7
Förändr jmf föreg år, inkl ansvarsförb., %-enheter	5,4	0,5	1,9	0,4	5,6
<b>Soliditet, %</b>	38,1	36,4	37,8	36,5	40,9
Förändring jmf föregående år, %-enheter	-2,1	-1,8	1,4	-1,3	4,4
<b>Låneskuld (i budget tak)</b>	2 mdkr	2,6 mdkr	1,5 mdkr		
<b>Självfinansieringsgrad, %</b>	112,4	39,6	32,0	42,5	112,6





### **Acceptabel nivå på nettokostnadsandel 2016**

För att leva upp till lagens krav på en ekonomi i balans krävs en viss marginal om oförutsedda händelser inträffar. För en kommun som växer är det särskilt viktigt att ha en låg nettokostnadsandel och därmed ett högre resultat så att viss del av de nödvändiga investeringarna kan finansieras med egna medel. Det bidrar till att hålla kommunens låneskuld på en rimlig nivå, vilket i sin tur skapar mer utrymme för pengar till verksamhet snarare än till räntekostnader. Målet är att ha en nettokostnadsandel på högst 97,5 procent.

På grund av en förändring inom skatteutjämningsystemet (fr.o.m. 2016), som leder till att Nacka kommun får en allt högre inkomstutjämningsavgift, nås inte detta mål 2016. Förändringen innebär en negativ resultateffekt på ca 30 miljoner kronor 2016, vilken sedan ökar fram till 2018 i takt med att ett införandebidrag fasas ut. Från och med 2019 ger förändringen inom skatteutjämningsfull effekt på inkomstutjämningsavgiften som därmed ökat med ca 80 miljoner kronor. Effekten av denna förändring gör att en nettokostnadsandel på 98 procent år 2016 ändå kan anses acceptabel. Den förbättras något 2017 till 97,9 procent därefter uppnås målet 2018.

### **Mål för soliditet nås 2016**

Målet är att soliditeten (inklusive ansvarsförbindelsen) ska öka, vilket den också förväntas göra under perioden 2016-2018 genom att bland annat ansvarsförbindelsen minskar. Ansvarsförbindelsen avser pensionsskulden fram till och med 1998, vilken ligger utanför balansräkningen. Soliditeten (exklusive ansvarsförbindelsen) beräknas uppgå till 37,8 procent 2016, vilket är en ökning 1,4 procent jämfört med budget 2015.

### **Låneskulden ökar under 2016**

Låneskulden beräknas vara 700 miljoner kronor vid utgången av 2015. Låneskulden för 2016 beräknas uppgå 1,5 miljarder kronor och förväntas öka ytterligare de kommande åren till följd av planerade investeringar. I slutet av 2018 beräknas den uppgå till ca 3 miljarder kronor. Låneskulden är beroende av resultatnivå och investeringstakt. Ett lånetak om 1,5 miljarder kronor föreslås för 2016.

### **Självfinansieringsgrad av investeringar**

Den långsiktiga strävan är att kommunen själv kan finansiera sina investeringar. Kommunen kommer klara av att finansiera 32 procent av samtliga investeringar med egna medel 2016 och 42 procent 2017, vilket innebär att låneskulden kommer att öka. År 2018 uppnår kommunen självfinansiering eftersom kommunens resultat då är högre.

### **Riktade statsbidrag**

Regeringens budgetproposition för 2016 innehåller en mängd riktade statsbidrag. En del är sådana som pågått eller aviserats sedan tidigare, andra är nya. Här lyfts statsbidrag som aviserats inom olika områden fram. Det finns fortfarande många oklarheter kring vad de kommer att innebära, vad gäller t.ex. fördelningsprinciper. Kommunstyrelsen kommer att



återkomma till kommunfullmäktige med en närmare specifikation i samband med tertialbokslut 1 2016, inom ramen för uppdraget att bevaka statsbidragen.

## Socialnämndens och äldrenämndens områden

### *Från regeringens vårproposition*

- Satsning för ökad bemanning inom äldreomsorgen. Kan ge upp till 20 miljoner kronor per år för Nacka kommun. Rekvireras i förskott. Staten följer upp och bidraget ska återbetalas om kommunens insats inte godkänns.

### *Från regeringens budgetproposition*

- Satsning på socialtjänsten ska stärka barn- och ungdomsvården, 250 miljoner kronor per år 2016 och 2019. Fördelning är osäker. Kan ge ca 2,5 miljoner kronor årligen för Nacka kommun.
- Förbättrad psykisk hälsa för unga: Ytterligare 280 miljoner kronor per år 2016–2019. Kan uppgå till cirka 2,7 miljoner kronor för Nackas del.
- Kunskapssatsning inom områdena äldre och funktionsnedsättning: 200 miljoner kronor avsätts för en kunskapssatsning till verksamheter inom äldre- och funktionshindersonsorgen. Satsningen möjliggör stöd till kommunerna att fortsätta kompetensutveckla sin baspersonal inom dessa områden. Ettårig insats, är en del av ett större paket för bland annat ökad kvalitet inom äldreomsorgen. Fördelning osäker.

## Utbildningsområdet

Utbildningsnämndens uppskattning av statsbidrag under 2016 visas nedan.

Statsbidrag	Kostnader, tkr	Intäkter, tkr	Netto, tkr
Asylsökande	7 900	3 600	4 300
EU/EES/Diplomater	600	600	0
Omsorg på obekvämtid	3 700	300	3 400
Tillståndslösa	Osäkra siffror		
<b>Totalt</b>	<b>12 200</b>	<b>4 500</b>	<b>7 700</b>

### *Satsning till skolorna*

Nedan redogörs för satsningar till skolorna, dels regeringens totala satsning, dels vad den skulle innebära för Nacka vid en fördelning utifrån folkmängden (ca 1 procent). För många områden kommer fördelningen dock sannolikt inte utgå från folkmängden (exempelvis skolor med låga studieresultat) så detta är endast en uppskattning.

Satsning inom resp. område (kronor)	Regeringens satsning	Storlek utifrån Nackas folkmängd
Högre lärarlöner	1 500 000 000	1 500 000
Fritidshem	250 000 000	250 000
Skolbibliotek	15 000 000	15 000
Skorenoveringar	330 000 000	330 000
Pedagogiska utemiljöer	500 000 000	500 000
Höjd skolschablon för asylsökande barn	393 000 000	393 000
Skolor med låga studieresultat	600 000 000	600 000
Elevhälsa	200 000 000	200 000
Kompetensutveckling lärare och förskollärare	200 000 000	200 000
Förstärkning Skolverket, legitimationer	75 000 000	75 000
Nationella skolutvecklingsprogram	140 000 000	140 000
Förstärkning Läslifytet	10 000 000	10 000
Satsning på specialpedagogik	500 000 000	500 000
Gymnasialt yrkesutbildningspaket	67 000 000	67 000
Övrigt	676 000 000	676 000
<b>Summa</b>	<b>5 456 000 000</b>	<b>5 456 000</b>

### Statsbidrag inom arbets- och företagsnämndens område

Statlig ersättning (kronor)	Bidrag	Kostnad	Netto
Ensamkommande barn	115 440 000	115 440 000	0
Etableringsersättning för nyanlända personer	14 062 500	11 250 000	2 812 500
Ersättning för god man och särskilda kostnader för nyanlända	4 800 000	4 800 000	0
Ekonomisk bistånd, flykting	7 200 000	7 200 000	0
Äldre/funktionshindrade, flykting	4 300 000	4 300 000	0
Yrkesvux & lärling	6 000 000	6 000 000	0
<b>Summa</b>	<b>151 802 500</b>	<b>148 990 000</b>	<b>2 812 500</b>

### Möjlighet till statlig medfinansiering inom natur- och trafiknämndens områden

Det finns möjlighet att söka statlig medfinansiering för investeringsprojekt. Nedan visas vilka ansökningar om bidrag som gjorts inom natur- och trafikprocessen avseende 2016. Kommunen har inte fått besked om bidragen eller vilken storlek som kan bli aktuell, men den högsta summan är 50 procent av det ansökta beloppet.

Investeringsprojekt (kronor)	Objekt	Ansökt summa
Cykel 2016-2017	Värmdövägen, Östra Sicklaön.	13 000 000
Cykel 2016-2017	Värmdövägen Boo	10 000 000
Trafiksäkerhet	Skyttevägen, Stockholmsvägen, hastighetsdämpande åtgärder	300 000
Trafiksäkerhet	Erstaviksvägen, avsmalningar	200 000
Trafiksäkerhet	Sockenvägen, trafiksäkerhetshöjande åtgärder	640 000
Infartsparkering	Igelboda infartsparkering	500 000
Trafiksäkerhet	Sickla allé, hastighetsdämpande åtgärd	120 000
Busshållplatser	Hasseluddsvägen	900 000
Trafiksäkerhet	Talluddsvägen	750 000

## Nämndernas mål och budget

### Kommunstyrelsen

#### Ansvar och uppgifter

Kommunstyrelsen bereder ärenden och verkställer beslut åt kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för att leda, samordna och ha uppsikt över kommunens samlade verksamhet. Kommunstyrelsen har också ett ansvar som nämnd för arbetsgivarfrågor, näringslivspolitik, fastighetsfrågor och markpolitik, exploateringsverksamheten, god livsmiljö och långsiktigt hållbar utveckling och frågor som rör trygghet och säkerhet.

#### Väsentliga områden

- Velfärdstjänster av god kvalitet
- Långsiktigt hållbar samhällsutveckling
- Långsiktigt hållbar ekonomi
- Attraktiv arbetsgivare

#### Fokus 2016-2018

Den fortsatta utvecklingen av styrning och ledning syftar till att Nacka kommun ska bli ännu bättre på att leverera velfärdstjänster av hög kvalitet och på att bevara och utveckla Nackas territorium. Nacka ska vara en smart, enkel och öppen kommun som ständigt utvecklar verksamheten i nära samspel med de vi är till för och andra aktörer i Nackasamhället. Det ska bli lättare för både förtroendevalda och medarbetare att utföra sitt uppdrag på rätt sätt.

Ett fokusområden under 2016 är att ta vara på de nya digitala möjligheterna i kommunens kommunikation. Under året kommer bland annat kommunens nya webblösning implementeras. Den nya lösningen präglas av mer öppenhet och det kommer att krävas ett förändrat sätt att arbeta. Här handlar det om att kommunen ska jobba mot att hela tiden förenkla och öppna upp våra kommunikationsvägar till Nackabor och övrig omvärld. Detta kommer även ske lite mer koncentrerat inom utvecklingsarbetet Smart – öppen och enkel.

#### Attraktiv arbetsgivare

Antalet månadsanställda i Nacka kommun är ungefär 4 300 personer. Medarbetarna i Nacka kommun är kompetenta, stolta och motiverade. Att fortsätta vara en attraktiv arbetsgivare och att kunna rekrytera erfarna och kompetenta medarbetare till alla kommunens verksamheter är stor utmaning framöver, då kommunens tillväxttakt tilltar. Inom många kompetensområden råder brist på arbetskraft och som arbetsgivare behöver vi vara ett attraktivt val för nytexaminerade och personer med arbetslivserfarenhet. En växande organisation ställer ökade krav på medarbetare och chefer.



Sjukfrånvaron bland kommunens medarbetare har ökat under de senaste åren. Den totala sjukfrånvaron för perioden januari-juli 2015 var 5,3 procent, en ökning med 0,5 procentenheter jämfört med samma period 2014. Ökningen sker också i övriga länet och landet. Kommunen kommer att intensifiera satsningen på "Hälsolyftet" för att minska korttidssjukfrånvaron och öka andelen medarbetare med god hälsa. Aktiviteter som kommer genomföras är

- att höja chefers och skyddsombuds kompetens för ett systematiskt arbetsmiljöarbete med fokus på att bland annat identifiera orsaker till korttidssjukfrånvaron, förbättra processen med hälsosamtal samt utveckla nätverk för chefer och personalstrateger
- att utveckla en än mer effektiv rehabiliteringsprocess med proaktiv och aktiv arbetslivsinriktad rehabilitering genom ökad satsning på att höja chefers och personalstrategers kompetens samt utveckla samarbetet med Försäkringskassan och företagshälsovården.
- att intensifiera satsningar på hälsoinspiration genom att utveckla strategin för att medarbetare ska inspirera varandra till hälsoutmaningar och en hälsosam livsstil samt utveckla samarbete med företagshälsovården och forskning

### **Näringslivsstrategi**

Nacka kommuns mål på 15 000 nya arbetsplatser till 2030 innebär ett ökat fokus på etableringsprocessen för nya företag. Arbetet pågår, men behöver förstärkas under kommande år. Implementering av kommunens näringslivsstrategi och kommunikation av strategins effekter och genomförande kommer intensifieras under kommande år.

### **Åtagande om t-bana ställer höga krav på exploateringsverksamheten**

Nacka ska bygga stad i enlighet med avtalet om tunnelbana. Samtidigt ska kommunens lokala centra utvecklas. Detta innebär att 20 000 bostäder ska byggas i Nacka fram till 2030. Betinget är betydligt mer omfattande än tidigare och ställer nya krav på exploateringsenheten vad gäller ekonomi och snabbhet.

Idag finns det över 200 stadsbyggnadsprojekt med beslutad budget om cirka 3 miljarder kronor i utgifter. Antalet stadsbyggnadsprojekt kommer att växa de närmaste åren. Framför allt kommer antalet projekt på kommunägd mark att växa starkt. Exploateringsenheten rekryterar för att klara utmaningen.

Exploateringsverksamheten ska på några års sikt leverera ett ekonomiskt överskott, vilket ställer krav på nya arbetssätt och andra prioriteringar än förut. Målet är att verksamheten ska lämna överskott från och med 2018. Redan idag får projektledarna för stadsbyggnadsprojekt tydligare direktiv att ifrågasätta omfattningen på kommunala investeringar, både tidsmässigt och ekonomiskt. Verksamheter inom stadsbyggnadsprocessen inför under 2015 ett nytt arbetssätt med tydligare projektdirektiv inför uppstart av stadsbyggnadsprojekt där ingående kostnader och storlek på kommunalt åtagande utreds i ett tidigt skede.



En tydligare styrning och uppföljning på tidplan och kostnader i stadsbyggnadsprojekten genom förändrad styrgruppsstruktur med regelbundnare rapportering är central för att öka det ekonomiska medvetandet och affärsmässighet. Ökad fokusering på affärsmässighet i avtal och en ökad fokusering på att öka exploateringsgraden på det kommunala markinnehavet.

### **Attraktivt under tiden**

Nacka kommuns satsning på "Konsten att skapa stad" fortsätter under kommande år. Fokus ligger mestadels på utveckling av nya och mer kreativa arbetssätt, platsutveckling för levande stadsdelar med tydlig identitet, utveckling av kreativa medborgardialoger och stimulering och inkludering av medborgares medskapande. Aktiviteter kopplat till Konsten att skapa stad kommer successivt att ingå och finansieras i respektive stadsbyggnadsprojekt framöver. Som komplement till den kommunala finansieringen söker kommunen även externa finansierare, exempelvis Vinnova och liknande.

### **Fastighetsprocessen**

Verksamheter inom fastighetsprocessen kommer att fortsätta jobba i linje med den fastighetsstrategi som kommunstyrelsen beslutade om 2014. Särskilt fokus läggs 2016 på att uppnå en ökad kundnöjdhet. Ett led i detta är att kommunstyrelsen som hyresvärd genom lokalenheten från årsskiftet 2015/2016 tar över ansvaret för skötsel av utemiljö vid kommunens skolor och förskolor.

År 2016 intensifieras arbetet med att avveckla värmeanläggningar med fossilt bränsle som beräknas vara färdigställt i slutet på år 2017. För kommunens samtliga fastigheter med start 2016-2020, ska energiförbrukningen minska med 5 procent årligen.

Verksamheterna inom fastighetsområde fortsätter att prova nya sätt och utveckla former för samverkan med externa aktörer för att tillgodose behovet av mark- bostäder och lokaler för välfärdsverksamhet. Arbetet blir extra viktigt med tanke på det utökade bostadssociala åtagandet.

I ramärendet som kommunstyrelsen beslutade i juni fick fastighetsdirektören i uppdrag att under 2016 arbeta igenom kontrakten för de största externa hyrorna för att se om det finns möjligheter till omförhandling för att åstadkomma lägre hyreskostnader för kommunen. Slutredovisning av uppdraget kommer under 2016. Den kommer att presentera en översikt och analys av marknadsläget för de största inhyrda lokalerna inom segmenten; bostäder/vårdboenden, kontor, butik, skola/förskola och bibliotek samt en handlingsplan för eventuella kontrakt/kategorier där frågan om omförhandling för att åstadkomma lägre hyreskostnader bör drivas enligt uppdraget.

För de tio största hyreskontrakten uppgår den samlade bashyran, uppräknat i 2015 års nivå, till 21,5 miljoner kronor. Kommunstyrelsen ska genom lokalenheten införa en uppdaterad



gränsdragningslista i interna hyreskontrakt per 1 maj 2016. Huvudsakligen innebärande att yttre skötsel och snöröjning flyttas från hyresgästen till hyresvärderna.

Kommunstyrelsen som hyresvärd ska genom lokalenheten ta över ansvaret för förskolornas och skolornas yttre miljö för att de ska hålla en likartad standard.

### **Kommunens egen produktion av skola, omsorg, kultur m.m.**

Välfärd skola kommer under de kommande åren fokusera på fyra områden; befästa och höja pedagogiska resultat, det pedagogiska ledarskapet i alla led, vara en attraktiv arbetsgivare och bibehålla en ekonomi i balans. Den kommunala skolan når hög kvalitet genom goda pedagogiska insatser och resultat. Det hållbara ledarskapet ska genomsyra hela verksamheten. De kommunala förskolorna och skolorna är attraktiva arbetsplatser som lockar till sig de främsta pedagogerna i Stockholmsregionen, vilket är en förutsättning för barn och elevers maximala utveckling.

Välfärd samhällsservice kommer de närmaste åren främst prioritera tre väsentliga områden; kvalitet, kommunikation och resurser. Alltmer begränsade resurser ställer större krav på ett strukturerat och systematiskt sätt att säkra kvaliteten i alla verksamheter inom produktionsområdet. Kundens och medborgarens medverkan i utvecklingsarbetet är en central framgångsfaktor. Välfärd samhällsservice behöver fokusera på ekonomiska förutsättningar som ger möjlighet att genomföra uppdragen med optimal kvalitet i förhållande till givna resurser samt fortsätta belysa resurser i förhållande till kvalitet och säkerhet och beskriva vilka åtgärder som krävs för att nå en budget i balans.

## Strategiska mål för kommunstyrelsen 2016

Lägesangivelsen visar läget vid tertialbokslut 2 2015.

● UTMÄRKT ■ BRA ▲ HAR BRISTER

Övergripande mål		Strategiskt mål för kommunstyrelsen i rollen att leda, samordna och ha uppsikt	Läge
<b>VERKSAMHETSRESULTAT</b>			
God kommunal service	Tjänster som finansieras av kommunen har god kvalitet		●
	God service, bra bemötande och hög tillgänglighet i alla externa kontakter		■
Stor valfrihet	Kommuninvånarna har stor valfrihet		●
Starkt medborgarinflytande	Medborgarna har förtroende för kommunen och är nöjda med information och sina möjligheter att påverka		▲
God livsmiljö och en långsiktigt hållbar utveckling	Kommunen har en god och hållbar livsmiljö		■
	En tätare och mer blandad stad på västra Sicklaön		■
	Komplett transportsystem med tunnelbana till Nacka		■
	Nackas lokala centra och deras omgivning utvecklas		■
Trygg och säker kommun	Den gröna och blå strukturen planeras, förvaltas och utvecklas		■
	Kommuninvånarna upplever att kommunen är trygg och säker		■
		Strategiskt mål för kommunstyrelsen som egen nämnd	Läge
God kommunal service	Nacka har ett gott företagsklimat		■
	Kommunens egen produktion håller en hög kvalitet		■
God livsmiljö och en långsiktigt hållbar utveckling	Kommunen planerar för 20 000 nya bostäder 2030 varav 13 500 på västra Sicklaön		■
	Kommunen planerar för minst 15 000 nya arbetsplatser 2030 varav 10 000 på västra Sicklaön		■
Övergripande mål		Strategiskt mål för kommunstyrelsen i rollen att leda, samordna och ha uppsikt	Läge
<b>INSATTA RESURSER</b>			
Lägsta möjliga skatt och påverkbara avgifter	Lägsta möjliga skatt och påverkbara avgifter		■
	Kommunal ekonomi i balans	Ekonomi är långsiktigt hållbar	▲
		Strategiskt mål för kommunstyrelsen som egen nämnd	Läge
Effektivt resursutnyttjande	Kommunen utnyttjar sitt mark- och fastighetsbestånd på bästa resursmässiga sätt		▲
	Nacka är en attraktiv arbetsgivare med kompetenta, stolta och motiverade medarbetare		■
Kommunal ekonomi i balans	Exploateringsverksamheten är självfinansierad över tid		■



## Resursfördelning kommunstyrelsen

Tabell Kommunstyrelsens resursfördelning, netto (tusentals kronor)

Verksamhet	Bokslut 2014	Budget 2015	Prognos 2015 (tertiäl 2)	Ramärende (förändr jfr med budget 2015)	Förändr jmf med ramärendet		Budget 2016	Skillnad budget 15 och budget 16	
					Nämnd- yttrande	Majoritets- förslag		tkr	%
Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen:	-47 104	-47 670	-47 670	-1 983		-143	-49 796	-2 126	4,5%
Kommunfullmäktige	-4 510	-5 329	-5 329	-28		-143	-5 500	-171	3,2%
- varav revision	-1305	-1997	-1997	-10		-143	-2 150	-153	7,7%
Kommunstyrelsen	-42 594	-42 341	-42 341	-1 955			-44 296	-1 955	4,6%
- varav tunnelbana	-850 000	-11000	0	-1800			-12 800	-1800	16,4%
Stadsledningskontoret inklusive stödenheter	-73 101	-85 601	-85 601	3 391	-14 000	-8 950	-91 160	-5 559	6,5%
Brandförsvaret	-36 513	-36 587	-36 515	-840			-37 427	-840	2,3%
Oförutsett		-10 100	-10 100				-10 100	0	0,0%
Myndighets- och huvudmannaheter	2 720	0	2 000				0	0	0,0%
Enheten för fastighetsutveckling	4 531	8 000	8 000	-3 000 *)			5 000	-3 000	-37,5%
Lokalenheten	4 499	32 000	32 000	-9 000 *)			23 000	-9 000	-28,1%
Produktionsverksamheter:	2 878	0	-2 000	9 200			9 200	9 200	0,0%
Välfärd samhällservice	-3 285	0	-2 000	0			0	0	0,0%
Välfärd skola	6 163	0	0	9 200			9 200	9 200	0,0%
<b>Kommunstyrelsen</b>	<b>-142 090</b>	<b>-139 958</b>	<b>-139 886</b>	<b>-2 232</b>	<b>-14 000</b>	<b>-9 093</b>	<b>-151 283</b>	<b>-11 325</b>	<b>8,1%</b>

\*) 3 miljoner flytt mellan enheterna

### Ramärendet

I ramärendet tilldelades kommunstyrelsen 142,2 miljoner kronor för 2016, d.v.s. 2,2 miljoner kronor högre ram än budget 2015. I ramärendet fick kommunstyrelsen 1,8 miljoner kronor för indexuppräknings tunnelbanan, 3,4 miljoner kronor återlämnades netto från stadsledningskontoret, 0,8 miljoner kronor till brandförsvaret och 12 miljoner kronor till lokalenheten. Välfärd skola ska under 2016 lämna ett överskott på 9,2 miljoner kronor.

### Alliansens förslag

Stadsledningskontoret begärde att kommunstyrelsen skulle tillföras 11 miljoner kronor för att möta Nackas tillväxt. Kommunstyrelsen tillförs 6,9 miljoner kronor. Det handlar bl.a. om att förstärka arbetet med näringslivsutveckling, strategisk stadsplanering, etablering av universitet, kommunikation, 3D-karta och att vara en attraktiv arbetsgivare. Den exakta fördelningen av medlen avgörs av kommunstyrelsen i internbudgeten.

Revision tillförs 143 tusen kronor och uppgår nu till 2,15 miljoner kronor.

2 miljoner kronor tillförs för upphandling och implementering av nytt ekonomisystem. Ramen minskas med 150 tusen kronor när ansvaret för den nationella vägdatatabasen överförs till natur- och trafikinämnden.

För att förstärka arbetet med och kommunikationen om de lokala miljömålen tillförs kommunstyrelsen 200 tusen kronor och en miljömärkning införs.



Under 2015 har detaljplaneprogram för Orminge C och Älta C antagits. Under 2016 ska arbetet med att ta fram ett detaljplaneprogram för Björknäs starta.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att bevaka att det i kommande exploateringsavtal och markanvisningar säkras lägenheter för sociala kontrakt och "första bostaden" för främst ungdomar, studenter och nyanlända flyktingar.

I syfte att klara kommande investeringar utan att öka låneskulden allt för mycket får kommunstyrelsen i uppdrag att återkomma med förslag på fastighetsförsäljning under året.

Kommunen äger mycket mark. Kommunstyrelsen får i uppdrag att göra en samlad markinventering och utarbeta en strategi för hur marken långsiktigt bör användas.

Under 2016 görs en särskild satsning på "giftfri förskola", vilket redovisas under utbildningsnämnden. Som komplement till detta får kommunstyrelsen/lokalenheten i uppdrag att inventera golv och inomhusmiljön på förskolorna ur samma perspektiv och ta fram en åtgärdsplan utifrån detta.

Det tillkommer alltfler riktade statsbidrag. Kommunstyrelsen ska bevaka att dessa följer finansieringsprincipen och att kostnader inte vältras över från staten till kommunen, t ex genom att bidrag ges utan full kompensation för kommande års löneökningar.

Regeringen har aviserat ett statsbidrag för höjda lärarlöner. Medlen tillförs de olika skolhuvudmännen, vilket innebär att Valfärd skola kan få del av dem. Det är ännu oklart hur villkoren för att få del av medlen ser ut, men Nacka kan uppskattas få 15 miljoner kronor för detta, vilket motsvaras av ökade kostnader. Nettoeffekten är alltså noll.

## **Investeringar kommunstyrelsen**

### **Fastighetsprocessen**

För investeringsprojekt inom fastighetsprocessen beviljas kommunstyrelsen tillkommande medel på totalt 201,5 miljoner kronor, varav 145,5 miljoner kronor avser sex nya projekt och 56 miljoner kronor två tidigare beslutade projekt.

## Tabell Tillkommande medel för kommunstyrelsen för investeringsprojekt inom fastighetsprocessen (tusentals kronor)

Investeringsprojekt	Tidigare beslutad projektram	Förslag nytt beslut Ny netto	Investeringsprognos					Driftpåverkan		
			2015	2016	2017	2018	Årlig kapitaltjänst kostnad	Årlig driftkostnad	Planerad ianspråktagande	
Boo Gårds skola utbyggnad	0	-5 000	-5 000	0	-5 000	0	0	-861	0	jul-20
Komponentutbyte 2015	-32 500	-6 000	-38 500	-6 000	0	0	0	-2 250	0	dec-15
Komponentutbyte 2016	0	-50 000	-50 000	0	-50 000	0	0	-2 160	0	dec-16
Myrsjö bollhall nybyggnation	0	-38 000	-38 000	0	-1 000	-37 000	0	-2 052	0	aug-17
Avveckling oljeeldade värmeanläggning	0	-35 000	-35 000	-100	-15 900	-19 000	0	-2 131	0	dec-17
Sigfridsborgs skola utbyggnad	0	-15 000	-15 000	0	-15 000	0	0	-1 358	0	maj-20
Behov av bostäder	-35 000	-50 000	-85 000	0	-40 500	-7 841	-1 659	-5 500	-915	aug-18
Förstudier planläggning mark	0	-2 500	-2 500	-200	-2 300	0	0	0	-300	jan-17
<b>Summa</b>	<b>-67 500</b>	<b>-201 500</b>	<b>-269 000</b>	<b>-6 300</b>	<b>-129 700</b>	<b>-63 841</b>	<b>-1 659</b>	<b>-16 312</b>	<b>-1 215</b>	

Nedan följer en kort beskrivning av investeringarna inom fastighetsområdet.

### Boo Gård skola inklusive sporthall vid Boovallen, 5 miljoner kronor

Avser projektering och ny detaljplan för nybyggnationsinvestering av Boo gård skola samt nybyggnation av sporthall vid Boovallen. Nybyggnad, etappvis rivning av skola och rivning paviljonger innebär en investering på 341,6 miljoner kronor samt 39,4 miljoner kronor för en sporthall. Enheten för fastighetsutveckling planerar att söka resterande investeringsmedel till 2016. Boo gårds skola blir enligt detta förslag en tre- till fyrparallellsskola med en utbyggnadskapacitet med 350-400 elevplatser till totalt 950 elevplatser.

### Komponentutbyte 2014-2015, 6 miljoner kronor samt 2016, 50 miljoner kronor

Investeringsmedel beviljas med ytterligare 6 miljoner kronor kopplat till huvudprojekt, komponentutbyte 2014-2015 varpå total investeringsram uppgår till 38,5 miljoner kronor. De underhållsåtgärder som planeras är bland annat fasad, fönster och dörrar, golv, belysning, tak samt i mindre utsträckning ett antal komponenter till. För 2016 beviljas 50 miljoner kronor för komponentinvestering för att möta de nya kraven på kommunal redovisning avseende anläggningstillgångar, där kostnader ska aktiveras som tillgång istället för att tas som direkt kostnad. Projektet består av planerade underhållsåtgärder om 41 miljoner kronor samt akut felavhjälpande åtgärder om 9 miljoner kronor.

### Myrsjöskolans sporthall, 38 miljoner kronor

Investeringsmedel beviljas om 38 miljoner kronor för nybyggnationsinvestering av sporthall på Myrsjöskolan samt startbesked för nybyggnation av sporthall på Myrsjöskolan. Skolan har ett stort behov av mer timmar för idrottsundervisning och också av bättre arbetsmiljö i form av nya dusch- och omklädningsrum, ljusare lokaler med bättre ventilation. Sporthallen kommer att nyttjas av skolan vardagar och också vara bokningsbar för idrottsföreningar och kommuninvånare. En ny sporthall i Myrsjö skulle ge den lokala ungdomsidrotten ett efterfrågat tillskott på träningstider.



### Avveckling av olja i kommunens byggnader, 35 miljoner kronor 2015-207

Resterande oljevärmeanläggningar i kommunens fastighetsbestånd ska avvecklas. Genom en succesiv utbyte till mer energisnåla installationer och avveckling av oljeeldade värmeanläggningar minskas även koldioxidutsläppet.

### Projektering av utbyggnad Sigfridsborgs skola inkl. sporthall, 15 miljoner kronor

Investeringsmedel för projektering avseende nybyggnationsinvestering av Sigfridsborgs skola. Förslaget innebär nybyggnad, etappvis rivning av skola och rivning paviljonger, vilket innebär en investering på 275 miljoner kronor samt 43 miljoner kronor för en sporthall. Enheten för fastighetsutveckling avser att inför tertial 1 år 2016 begära resterande investeringsmedel avseende nybyggnationen. Förslaget innebär en kapacitetsökning med cirka 120 elevplatser till totalt cirka 650 elevplatser, för förskoleklass till årskurs 6. Byggnaden har eftersatt underhåll och det skulle krävas stora investeringar inom de närmaste åren för att uppfylla gällande arbetsmiljökrav.

### Bostäder för sociala ändamål, 50 miljoner kronor

Investeringsmedel om ytterligare 50 miljoner kronor beviljas i ett huvudprojekt för investeringar som tillgodoser av socialnämndens och äldrenämndens finansierade verksamheter såsom ny, till- och ombyggnationer. Ny projektram blir således 85 miljoner kronor.

### Förstudier av planläggning av kommunalt ägda fastigheter, 2,5 miljoner kronor

2,5 miljoner kronor i investeringsmedel under perioden 2016-2018 beviljas för att finansiera förstudier av planläggning av kommunalt ägda fastigheter. I Nacka kommuns markinnehav finns fastigheter som idag inte är planlagda eller där en planändring krävs för att förädla och utveckla fastigheterna och därigenom få till stånd ett mer effektivt utnyttjande alternativt möjliggöra försäljning.

### Exploateringsverksamheten

#### Tabell Tillkommande medel för kommunstyrelsen för investeringsprojekt inom exploateringsverksamheten (tusentals kronor)

Investeringsprojekt	Tidigare beslutad projektram		Förslag nytt beslut Ny netto projektram		Investeringsprognos				Driftpåverkan		
	2015	2016	2017	2018	Årlig kapitaltjänst kostnad	Årlig driftkostnad	Planerad ianspråkta gande				
								2015	2016	2017	2018
Överdäckning och bussterminal	0	-17 000	-17 000	0	-17 000	0	0	0	0	0	

För investeringsprojekt inom exploateringsverksamheten beviljas kommunstyrelsen tillkommande medel om 17 miljoner kronor för förstudier gällande överdäckning av väg 222 och för en ny bussterminal beviljas. Projektet studerar alternativa lösningar avseende bussterminalens lokalisering kombinerat med lösningar för lokalisering av överdäckningen. Detta görs i nära samarbete med Nacka Stad projektet och tunnelbaneprojektet.

## Välfärd skola och Välfärd samhällsservice

### Tabell Tillkommande medel för kommunstyrelsen för investeringsprojekt inom de kommunala produktionsverksamheterna (tusentals kronor)

Investeringsprojekt	Investeringsprognos								Driftpåverkan		
	Tidigare beslutad projektram	Förslag nytt beslut netto	Ny projektram	2015	2016	2017	2018	Årlig kapitaltjänst kostnad	Årlig driftkostnad	Planerad ianspråkta gande	
	Välfärd skola, inventarier	0	-35 000	-35 000	0	0	0	-35 000	-6 475	0	43 435
Välfärd samhällsservice, inventarier	0	-1 500	-1 500	0	0	0	-1 500	-285	0	43 435	

Kommunstyrelsen beviljas tillkommande medel med 35 miljoner kronor för år 2018 avseende inventarier för Välfärd skola, som förbättrar arbetsmiljö både inne i klassrummen och ute på skolgårdarna. Behovet av nya digitala hjälpmedel och nya datorer finns med i beräkningen. Den årliga kapitaltjänstkostnaden beräknas bli drygt 6 miljoner kronor.

Kommunstyrelsen beviljas 1,5 miljoner kronor för inventarier för Välfärd samhällsservice år 2018 för att användas vid anskaffning bland annat av tekniska hjälpmedel som till exempel liftar, larm och trygghetssystem. Den årliga kapitaltjänstkostnaden beräknas bli 0,3 miljoner kronor.

## Arbets- och företagsnämnden

### Ansvar och uppgifter

Arbets- och företagsnämnden ansvarar för den kommunala vuxenutbildningen, ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser. Nämnden har även det samlade ansvaret för flyktingmottagandet. För dessa verksamheter ansvarar nämnden för mål, finansiering, och uppföljning.

### Väsentliga områden 2016-2018

- Öka möjligheten/utveckla fler jobbtillfällen för unga vuxna, utlandsfödda, personer med funktionsnedsättning och för målgruppen från 55 år
- Ansvara för åtaganden gentemot ungdomar under 20 år som hoppar av gymnasiet
- Förbättra resultaten för svenska för invandrare (SFI)
- Stimulera en mångfald av insatser
- Utveckla samspelet mellan myndigheter

### Fokus 2016-2018

#### Kreativt samspel med andra aktörer

Nämndens ansvar och ambition är att målinriktat arbeta för att möjliggöra långsiktigt hållbara jobb. Kommunen ska verka för ökad kunskap för ett mer inkluderande samhälle, i kommunen och bland externa aktörer. Ett prioriterat område är att utveckla samverkan och mötesplatser för dialog med fastighetsägare, arbetsgivare och civilsamhälle i syfte att öka



och stimulera innovation som ger fler jobb, en tillgängligare bostadsmarknad för nyanlända och människor i en pressad social situation

Nämndens ansvar framåt kring stadsutveckling:

- Vid upphandling av leverantörer för projekterings- och byggprojekt, säkerställa att sociala krav ställs, som innebär ett ansvar för leverantören att anställa en viss andel arbetslösa personer.
- I samverkan med jobb- och utbildningsexperter driva matchning mellan arbetsmarknadens behov av kompetens och arbetskraft och utbildningsinsatser
- Kommunen ska se till att det blir enkelt för företagen att via jobb- och utbildningsexperterna hitta just de personer och den kompetens de eftersöker.

### **Att effektivt etablera och integrera nyanlända i Nacka**

Kraven på kommunerna att lyckas med en lyckad etablering och integration av nyanlända är stora. Nackas styrka är den grundläggande värderingen som utgår från att alla människor ”kan och vill”. Kommunen vill vara en framgångskommun som i samverkan med näringsliv, organisationer, föreningsliv och boende i Nacka skapar en lyckosam integration i samhället. Vi är öppna för kreativa lösningar och har en effektiv kedja till jobb- och bostadskarriär. Kommunen har också goda exempel på hur nyanlända snabbt har integrerats in i jobb genom yrkesutbildning. I Nacka får alla nyanlända en snabb personlig vägledning till svenska för invandrare, samhällsorientering, kultur- och fritidsaktiviteter och karriärmöjligheter.

### **Första bostaden**

Behov från fler nyanlända ställer krav som behöver tillgodoses i samarbete med fastighetsbolag, byggentreprenörer, näringsliv, ideell sektor och civilsamhälle. Insatser som stärker språk, kompetens och anställningsbarhet, samt integrering genom jobb, bostad och deltagande i fritidslivets olika utbud, är en gemensam fråga att hantera för aktörerna.

### **Öppen, enkel och nyskapande**

Nacka kommun har kundval som innebär att medborgaren själv väljer den leverantör av insatser som han eller hon behöver för att komma i egen försörjning. Genom individuellt anpassade insatser ökar möjligheten till matchning till egen försörjning. Insatserna följs löpande upp i syfte att säkerställa att insatsen ger det resultat som förväntas, och för att snabbt kunna vidta förbättringar vid behov.

Med ett nära samarbete med aktörer på arbetsmarknaden kan efterfrågan på kompetens matchas bättre med insatserna Nacka kommun finansierar. För att tillgodose krav på relevant kompetens och ett dynamiskt företagsklimat, behöver aktörerna tillsammans driva innovation och entreprenörskap, samtidigt som Nacka kommun svarar för en enkel, snabb och kundfokuserad myndighetsutövning.

## Strategiska mål 2016 för arbets- och företagsnämnden

Lägesangivelsen visar läget vid tertialbokslut 2 2015.

● UTMÄRKT ■ BRA ▲ HAR BRISTER

Övergripande mål (2015) Strategiskt mål		Läge
<b>VERKSAMHETSRESULTAT</b>		
God kommunal service	I Nacka ska alla nyanlända ses som en tillgång och ska erbjudas för individen adekvat stöd för en snabb och effektiv integration	■
	Vi är den ledande arbetsmarknadsaktören i Sverige genom en högkvalitativ vuxenutbildning som möter individens och företagets kompetensbehov.	■
Stor valfrihet	Vi är den ledande arbetsmarknadsaktören i Sverige med en mångfald av flexibla lösningar.	■
God livsmiljö och en långsiktigt hållbar utveckling	Vi är den ledande arbetsmarknadsaktören i Sverige som leder till ett ökat innanförskap och en väsentligt lägre arbetslöshet.	■
	Vi är den ledande arbetsmarknadsaktören i Sverige som leder till tillväxt, integration och fler arbetstillfällen.	■
<b>INSATTA RESURSER</b>		
Effektivt resursutnyttjande	Vi är den ledande arbetsmarknadsaktören i Sverige med insatser som är kostnadseffektiva och långsiktigt hållbara	■

## Resursfördelning arbets- och företagsnämnden

Tabell Arbets- och företagsnämndens resursfördelning, netto (tusentals kronor)

Verksamhet	Bokslut 2014	Budget 2015	Prognos 2015 (tertiäl 2)	Ramärende (förändr jfr med budget 2015)	Förändr jmf med ramärendet		Budget 2016	Skillnad budget 15 och budget 16	
					Nämnd- yttrande	Majoritets- förslag		tkr	%
Grundläggande vuxenutb,check	-4 458	-4 300	-4 600	-303	-500	-500	-5 103	-803	18,7%
Gymnasial vuxenutbildning,check	-25 015	-29 000	-33 000	-3 825	700	700	-32 125	-3 125	10,8%
Svenska för invandrare, check	-8 362	-10 500	-9 600	-568	500	500	-10 568	-68	0,6%
Arbetsmarknadsinsatser, check	-14 878	-14 500	-14 500	-1 754	0		-16 254	-1 754	12,1%
Arbetsmarknad, övrigt	-22 567	-24 245	-19 991	-267	0	-800	-25 312	-1 067	4,4%
Ekonomiskt bistånd	0	-48 550	-47 700	-3 560	0	500	-51 610	-3 060	6,3%
Myndighet och huvudmannauppgifter	-18 240	-36 669	-36 669	-183	0		-36 852	-183	0,5%
Nämnd	-753	-750	-750	-4	0		-754	-4	0,5%
<b>Summa</b>	<b>-94 273</b>	<b>-168 514</b>	<b>-166 810</b>	<b>-10 464</b>	<b>700</b>	<b>400</b>	<b>-178 578</b>	<b>-10 064</b>	<b>6,0%</b>

### Ramärendet

Kommunstyrelsens förslag till ramar innehöll en ökning av nämndens ram med 10,5 miljoner kronor till 179 miljoner kronor år 2016, jämfört med 2015 års budgetram. Ökningen baserades på sammantagna effekter av volymförändringar inom nämndens område. Nämnden fick också ett tillskott på 3,6 miljoner kronor för ekonomiskt bistånd, som nämnden övertog ansvaret för 2015.



## Nämndyttrande

Arbets- och företagsnämnden föreslår en minskning av nämndens ram med 700 tusen kronor, jämfört med ramärendet. Förslagen ökning avser följande:

- 500 tusen kronor ökade kostnader grundläggande vuxenutbildning till följd av förändrat antal kursaktiviteter
- 500 tusen kronor minskade kostnader verksamheten svenska för invandrare till följd av förändrat antal kursaktiviteter
- 700 tusen kronor för ökade intäkter gymnasial vuxenutbildning till följd av antagande om att Nacka kommun får sin proportionella andel av ökade statsbidrag för yrkesutbildningar.

## Alliansmajoritetens förslag

Utöver de medel som nämnden begär så tillförs 800 tusen kronor för fler sommarjobb för ungdomar. De nya sommarjobben kan bl.a. användas för att öka sommarlovsverksamheten för barn, detta arbete bör ske i samverkan med fritidsnämnden. Nämnden får också i uppdrag att överväga hur fler arbetsgivare kan involveras och anställa Nackaungdomar på sommarjobb.

Det är viktigt att fortsätta arbeta för att fler familjer ska klara sin egen försörjning och att behovet av ekonomiskt bistånd minskar. Nämnden tillförs 1,5 miljoner kronor för att kunna förstärka de jobbinriktade insatserna i samband med SFI med det uttalade målet att kostnaderna för ekonomiskt bistånd ska minska med 2 miljoner kronor. Nettoförändringen för nämnden blir således minus 500 tusen kronor

Inom samordningsförbundet Valfärd Nackas ram pågår ett arbete med att stimulera tillkomsten av fler sociala företag. Nämnden får i uppdrag att se över hur kommunen kan anlita fler sådana företag.

## Investeringar

Nämnden har inga nya investeringsmedel för 2016-2018.

## Fritidsnämnden

### Ansvar och uppgifter

Fritidsnämnden ansvarar för kommunens fritidsanläggningar, lokal fritidsverksamhet samt för kommunens kontantstöd till föreningar som bedriver verksamheter för barn och ungdom och för personer med funktionsvariationer.





## Väsentliga områden 2016-2018

- Brett fritidsutbud där alla hittar någon aktivitet eller mötesplats där man känner sig välkommen, trygg och säker
- Attraktiva, välskötta och efterfrågade anläggningar och verksamheter som har en hög kvalitet
- Samarbete och inflytande för god livsmiljö
- Tillgång till fritid och rekreation när Nacka bygger stad

## Fokus 2016-2018

Fritid och idrott ska ses som en drivkraft till en hållbar utveckling, förbättrad folkhälsa, samt Nackas attraktivitet. I Nacka finns både bredd med många aktiva i olika åldrar samt elitidrottare i framgångsrika klubbar inom ett flertal olika idrotter. I planering av lokaliseringen av framtida anläggningar måste strävan efter närhet och tillgänglighet vara vägledande.

För att stödja en utveckling av ett idrotts- och fritidsutbud med en stor valfrihet har ett förslag till en kommunövergripande fritidsstrategi tagits fram. Syftet med en fritidsstrategi är att peka ut riktningen för kommunens prioriteringar de kommande åren och ska säkerställa att ett fritidsperspektiv genomsyrar långsiktig planering och utveckling för alla som bor och verkar i kommunen. Fritidsstrategin pekar ut fyra strategiska inriktningar inom fritidsområdet: attraktivitet, tillgänglighet, delaktighet och hållbarhet.

### Delaktighet och mångfald för ett attraktiv Nacka

Fritidsnämndens prioriterade målgrupper är alla barn och unga i Nacka. Antalet nyanlända beräknas att öka under 2015. Mångfalden skapar ett mer heterogent samhälle som ökar utmaningar för att klara den sociala sammanhållningen. Kommunen ska verka för ett mer inkluderande fritidsutbud där alla får vara delaktiga. En plan för att stärka integrationen inom föreningslivet kommer att tas fram under 2016.

### Öka valfriheten och stödet för barn och unga utanför det traditionella föreningslivet

Det traditionella föreningslivet och de kommunala subventionerna når en allt mindre andel ungdomar i åldern 13-18 år. Ungdomar uttrycker också en önskan om större frihet och flexibilitet i sina fritidsaktiviteter. Barn och ungas valfrihet, att inte organisera sig i det traditionella föreningslivet men likväl ha tillgång till kommunalt finansierad fritid ska ses över med syfte att möta målgruppens behov i större utsträckning.

### Fler fotbollsplaner för barn i Nacka

Bristen på bokningsbar idrottsyta för kommunens föreningar är återkommande i kapacitetsutredningar och kundundersökningar. Genom ett pilotprojekt, har kultur- och fritidsenheten har tagit fram ett förslag med park- och naturenheten som förslår att en spontanidrottsplatser vid Saltsjö-Duvnäs görs boknings- och uthyrningsbara för

föreningslivet. Under år 2016 kommer arbetet att följas upp och möjligheten att omvandla flera spontanidrottsplatser i kommunen till bokningsbara för föreningslivet.

### Samutnyttjande av lokaler

En utmaning med en ökad befolkning är att hitta resurseffektiva lösningar för underhåll och vidareutveckling av befintlig infrastruktur och att tillgodose ökade krav på möjligheter för nya och fler fritidsaktiviteter. Möjligheten att kultur- och fritidsverksamheter kan dela lokaler behöver undersökas, även att samarbeta kring drift och bokning för att effektivisera. Målet är ökad resurseffektivitet och tillgänglighet för medborgarna.

### Strategiska mål för fritidsnämnden 2016

Lägesangivelsen visar läget vid tertialbokslut 2 2015.

● UTMÄRKT ■ BRA ▲ HAR BRISTER

Övergripande mål (2015)	Strategiskt mål	Läge
<b>VERKSAMHETSRESULTAT</b>		
God kommunal service	Kommuninvånarna har tillgång till en mångsidig verksamhet på sin fritid inkluderande att pojkar och flickor ska ha likvärdig tillgång till idrotts- och fritidsmöjligheter samt attraktiv tid i kommunens anläggningar	■
	Besökare på kommunens fritidsanläggningar ska anse att dessa har hög kvalitet d.v.s. tillgänglighet, funktionalitet, bemötande, delaktighet, inflytande och kompetens.	■
Stor valfrihet	Kommunens invånare ska kunna ägna sig åt ett rikt och varierat utbud av aktiviteter på kommunens fritidsanläggningar	■
Trygg och säker kommun	Fritidsanläggningarna ska vara trygga och säkra	■
God livsmiljö och en långsiktigt hållbar utveckling	Föreningslivet stöds så att föreningarna arbetar med värdegrundsfrågor och medvetet ledarskap	■
<b>INSATTA RESURSER</b>		
Effektivt resursutnyttjande	Idrotts och fritidsanläggningarna utnyttjas maximalt och kostnadseffektiv	■

### Resursfördelning fritidsnämnden

Tabell Fritidsnämndens resursfördelning, netto (tusentals kronor)

Verksamhet	Bokslut 2014	Budget 2015	Prognos 2015 (tertialet 2)	Ramärende (förändr jfr med budget 2015)	Förändr jmf med ramärendet		Budget 2016	Skillnad budget 15 och budget 16	
					Nämndyttrande	Majoritetsförslag		tkr	%
Föreningsstöd	-9 110	-9 370	-9 420	-47	-1 150	0	-9 417	-47	0,5%
Fritidsanläggningar	-79 396	-76 499	-76 549	2 798	140	1 264	-72 437	4 062	-5,3%
Öppen fritid och lovverksamhet	-26 393	-26 800	-26 800	-134	-250	-150	-27 084	-284	1,1%
Nämnd och nämndstöd	-1 046	-1 150	-1 050	-6	0		-1 156	-6	0,5%
Myndighet och huvudmänna	-3 900	-5 200	-5 200	-26	0		-5 226	-26	0,5%
Idrottsanläggning, drift	-18 654	-26 020	-26 020	-1 386			-27 406	-1 386	5,3%
<b>Summa</b>	<b>-138 499</b>	<b>-145 039</b>	<b>-145 039</b>	<b>1 199</b>	<b>-1 260</b>	<b>1 114</b>	<b>-142 726</b>	<b>2 313</b>	<b>-1,6%</b>



### Ramärendet

Kommunstyrelsens beslut innehöll en total minskning med 1,2 miljoner kronor för år 2016, jämfört med årets budget. Beslutet specificeras enligt följande:

- 6,7 miljoner minskade kostnader överföring av ansvaret för drift av lekplatser till natur- och trafiknämnden.
- 3,5 miljoner kronor ökade hyreskostnader till följd av investeringar i nya och befintliga anläggningar.
- 1,2 miljoner kronor ökade driftkostnader tillkommande anläggningar.
- 0,7 miljoner kronor kompensation för ökat personalkostnadspåslag till följd av ökad arbetsgivaravgift.

### Nämndyttrande

Fritidsnämnden föreslår en ökning av nämndens ram med 1,26 miljoner kronor, jämfört med ramärendet. Ökning innehåller följande specificering:

- 900 tusen kronor i ökade kostnader för ett särskilt föreningsbidrag för ridsport.
- 250 tusen kronor i ökade kostnader för ökat bidrag till föreningars skötsel av skidspår.
- 1,6 miljoner kronor i minskade kapitaltjänstkostnader till följd av överföring av lekplatser till natur- och trafiknämnden.
- 250 tusen kronor i ökade kostnader av tillkommande kolloplatser.
- 1,46 miljoner kronor i ökade hyreskostnader för befintliga fritidsanläggningar.

### Alliansmajoritetens förslag

I likhet med förra året tillförs nämnden halva det begärda beloppet för ökade hyreskostnader, 730 tusen kronor.

Nämndens begäran om resurser för att införa ett extra bidrag till ridsport och öka bidragen till skidspår avslås med hänvisning till det tuffa ekonomiska läget och prioriteringen av befintlig verksamhet.

Nämnden har begärt 250 tusen kronor för att utöka antalet kolloplatser. Detta möts av den satsning på 800 tusen kronor som görs under arbets- och företagsnämnden för att utöka antalet sommarjobb för ungdomar och där en del avser förstärkt sommarlovsverksamhet för barn i Nacka.

Fritidsnämnden har inte längre investeringsansvar för idrottsanläggningar eller lekplatser, utan bara för inventarier därför minskas kapitaltjänstkostnader med 1,6 miljoner kronor. Dock förtjänar det att påpekas att stora investeringar ska göras kommande år på en bättre utemiljö, ett ”utepaket” som bl.a. innehåller fler lekplatser, spontanidrottsplatser, konstgräs på små bollplaner och utegym. Dessa redovisas under natur- och trafiknämnden.

Utrangeringar i samband med tertialrapport 2015 ger minskade kapitalkostnader om 244 tusen kronor och budgeten minskas därmed med motsvarande belopp 2016.

## Investeringar

**Tabell Tillkommande medel för fritidsnämnden (tusentals kronor)**

Investeringsprojekt	Investeringsprognos								Driftpåverkan		
	Tidigare beslutad projektram	Förslag nytt beslut netto	Ny projektram	2015	2016	2017	2018	Årlig kapitaltjänst kostnad	Årlig driftkostnad	Planerad ianspråktagande	
	Inventarier	0	-7 500	-7 500	0	-2 500	-2 500	-2 500	-750	0	dec-16

### Reinvesteringar och nyinvestering inom befintliga idrottsanläggningar

Fritidsnämnden beviljas totalt nya medel med 7,5 miljoner kronor för kommande tre åren för inventarier exempelvis för inskaffande av innebandysarger inom befintliga idrottsanläggningar. Dessa nya medel generar kapitaltjänstkostnad om 0,8 miljoner kronor årligen.

## Kulturnämnden

### Ansvar och uppgifter

Kulturnämnden ansvarar för finansiering, målformulering, uppföljning och utveckling av kulturverksamhet för barn och ungdom, musikskoleverksamhet, biblioteksverksamhet och kommunalt finansierade kulturlokaler.

### Väsentliga områden

- Läslust, kunskap och demokrati
- Nära och nyskapande
- Samverkan, mångfald och ökad valfrihet
- Hög kvalitet och kostnadseffektivitet

### Fokus 2016-2018

#### Delaktighet och mångfald för ett attraktiv Nacka

Mångfald och delaktighet är två viktiga begrepp som båda är avgörande byggstenar för att kommunen ska vara fortsatt attraktiv. Nacka har genom ett generöst flyktingmottagande, ökad inflyttning och en expansiv nybyggnation skapat goda förutsättningar för mångfalden. Mångfalden skapar ett mer heterogent samhälle som ökar utmaningar för att klara den sociala sammanhållningen. Det blir därför allt viktigare att locka nya kreativa människor att bidra till Nackas utveckling, parallellt med att tillvarata den kompetens som redan finns. En plan för att stärka mångfalden inom kulturverksamheten kommer att tas fram under 2016.

#### Levande kulturarv

I utvecklingen av Nacka ska olika perspektiv på kulturarv, kulturmiljöer och kultur och industrihistoria lyftas fram och tas hänsyn till. Nackas kulturarv skapas och tillgängliggörs i gränsöverskridande samspel mellan många olika generationer Nackabor. Kunskapen om Nackas materiella och immateriella kulturarv och kulturmiljöer bidrar till ökad förståelse för



gårdagens Nacka, formar vår identitet i dagens Nacka och hjälper oss att formulera framtidens Nacka. Barn och unga i Nacka ska ha bästa förutsättningar att få kunskap om kulturarvet och att vara med och skapa det framtida kulturarvet.

Kulturarvsmuseet Hamn ska stärka sin verksamhet i samspel med boende i Fisksätra och bredda deltagandet i utforskandet av Nackas lokalhistoria. Kommunen ska fortsätta att tillgängliggöra sitt utbud och sitt kulturarv genom museer, arkiv, kulturhistoriska skyltar på olika platser i kommunen, och bibliotek då en utveckling av kulturverksamheter är att se som en resurs för det livslånga lärandet.

### **Bygg för framtida kulturverksamhet**

Kommunen kommer att göra en fördjupad analys med förbättringsförslag av kulturlokaler i kommunen med avseende på standard, volym och tillgänglighet. Möjligheten att kultur- och fritidsverksamheter kan dela lokaler behöver undersökas, även samarbetet kring drift och bokning för att kunna effektivisera. Målet är ökad resurseffektivitet och tillgänglighet för medborgarna. Ett projekt för att utreda möjligheten och intresset av ett regionalt och nationellt, professionellt scenkonstkluster i Nacka, kommer att initieras.

### **Inflytande och nyskapande**

Crowdfunding, folkfinansiering, är ett relativt nytt sätt att finansiera och utveckla idéer och projekt. Man vänder sig till ett stort antal medborgare, finansiärer, ofta genom internet-baserade system. Nacka kommun är en innovativ kommun där ambitionen är stort medborgarinflytande. Därför vill vi undersöka om crowdfunding, som bygger på medborgardialog, är ett bra verktyg för att få fram nyskapande kulturprojekt, utveckla nya sätt att fördela kulturmedel, att samla, organisera och sprida kulturidéer i Nacka.

## Strategiska mål för kulturnämnden 2016

Lägesangivelsen visar läget vid tertialbokslut 2 2015.

● UTMÄRKT ■ BRA ▲ HAR BRISTER

Övergripande mål (2015)	Strategiskt mål	Läge
<b>VERKSAMHETSRESULTAT</b>		
God kommunal service	Medborgarna har tillgång till ett varierat kulturutbud av hög kvalitet	■
Stor valfrihet	Barn och unga erbjuds en mångfald av skapande kulturaktiviteter	■
God livsmiljö och en långsiktigt hållbar utveckling	Nacka kommuns kulturhistoria är tillgänglig	■
	Nackas offentliga konst är tillgänglig	■
Starkt medborgarinflytande	Medborgarna involveras i att påverka kulturutbudet	■
	Biblioteken i Nacka bidrar till läslust hos Nackas medborgare	■
<b>INSATTA RESURSER</b>		
Effektivt resursutnyttjande	Kulturaktiviteterna är välbesökta och efterfrågade av medborgarna	■
	Kultur finansierad av kommunen är kostnadseffektiv	■

## Resursfördelning kulturnämnden

Tabell Kulturnämndens resursfördelning, netto (tusentals kronor)

Verksamhet	Bokslut 2014	Budget 2015	Prognos 2015 (tertiäl 2)	Ramärendet (förändr jfr med budget 2015)	Förändr jmf med ramärendet		Budget 2016	Skillnad budget 15 och budget 16	
					Nämnd- yttrande	Majoritets- förslag		tkr	%
Musikskola	-28 495	-28 300	-28 300	-931	-1 573	-323	-29 554	-1 254	4,4%
Bibliotek	-41 267	-42 750	-42 750	-214	-568	-289	-43 253	-503	1,2%
Övrig kulturverksamhet	-49 067	-50 100	-50 100	-386	3 324	3 175	-47 311	2 789	-5,6%
Myndighet & huvudman	-7 733	-8 009	-8 009	-40	0		-8 049	-40	0,5%
Nämnd och nämndstöd	-621	-750	-750	-4	0		-754	-4	0,5%
<b>Summa</b>	<b>-127 183</b>	<b>-129 909</b>	<b>-129 909</b>	<b>-1 575</b>	<b>1 183</b>	<b>2 563</b>	<b>-128 921</b>	<b>988</b>	<b>-0,8%</b>

### Ramärendet

Kommunstyrelsens beslut innehöll en total ökning med 1,57 miljoner kronor för år 2016, jämfört med årets budget. Beslutet specificeras enligt följande:

- 785 tusen kronor i ökade kostnader för ökat antal barn och ungdomar inom verksamheten musikskola.
- 135 tusen kronor i ökade kostnader för ökat antal barn och ungdomar inom verksamheten kulturpeng.
- 654 tusen kronor i ökade kostnader kompensation för ökat personalkostnadspåslag till följd av ökad arbetsgivaravgift.

### Nämndyttrande

Kulturnämnden föreslår en minskning av nämndens ram med 1,18 miljoner kronor, jämfört med ramärendet. Föreslagen minskning innehåller följande specificering:



- 1,5 miljoner kronor i ökade kostnader nytt kundval inom kultur. Kostnaden avser halvårseffekt då implementeringen beräknas till halvårsskiftet.
- 130 tusen kronor i ökade kostnader införande av ny webbportal inom biblioteksverksamheten.
- 150 tusen kronor i ökade kostnader för utredning ökade öppettider på biblioteken.
- 117 tusen kronor i ökade kostnader ökat antal barn och unga inom verksamheterna musikskola, kulturpeng och innovativ kultur.
- 420 tusen kronor i ökade hyreskostnader för kulturhus, bibliotek och museum. Hyresökning 2,5 procent
- 800 tusen kronor ökade hyreskostnader muséet Hamn.
- 4,3 miljoner kronor minskade hyreskostnader Dieselverkstan.

### **Alliansmajoritetens förslag**

Nämnden tillförs de begärda medlen för volymökning inom musikskolan, hyra för HAMN och biblioteken samt lägre hyra Dieselverkstaden.

Nämnden tillförs därutöver 250 tusen kronor för 1 procent höjning av musikskolechecken samt 150 tusen kronor för ett projekt tillsammans med utbildningsnämnden om att stimulera läslust hos barn och unga (utbildningsnämnden tillförs lika mycket).

Nämndens övriga förslag avslås med hänvisning till det tuffa ekonomiska läget och prioriteringen av befintlig verksamhet. Målet ska dock vara att en kulturskolecheck för barn och unga kan införas från 2018.

### **Investeringar**

Nämnden har inga nya investeringsmedel för 2016-2018.

### **Miljö- och stadsbyggnadsnämnden**

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ansvarar för myndighets- och huvudmannauppgifter inom samhällsbyggnads- och miljöområdet.

### **Väsentliga områden 2016-2018**

- effektiva processer
- hållbar stadsutveckling
- hög kundnöjdhet

### **Fokus 2016-2018**

Som grund för hanteringen av stadsbyggnadsprojekt i kommunen finns en projektmodell. Modellen har bidragit till att strukturera och styra upp arbetssättet med stadsbyggnadsprojekten. En översyn har genomförts under 2015 för att identifiera områden som behöver förändras för att öka effektiviteten i modellen.



Med utgångspunkt i de utmaningar som kommunen står inför kommer förändringar att föreslås för att säkerställa ännu tydligare fokus på styrning och ledning av projekten samt en mer regelbunden rapportering av de olika projekten med fokus på tid, kvalitet och ekonomi. Under hösten 2015 och 2016 kommer fokus vara på att implementera dessa förändringar och kvalitetssäkra det fortsatta arbetet.

Arbetet med att effektivisera handläggningsprocesserna och korta handläggningstiderna för den omfattande ärendehantering inom nämndens ansvarsområde är fortsatt prioriterat de kommande åren. Detta gäller inte minst handläggningstiderna inom plan- och fastighetbildningsområdet.

Utöver arbetet med att korta handläggningstider kommer stor fokus vara på målet om hög kundnöjdhet. Genomgående pågår ett utvecklingsarbete i linje med direktiven för en smart kommun för att säkerställa att förhållningssätt, organisation, arbetssätt och kommunikation sker utifrån kunderna och nackabornas behov och förväntningar. Kundnöjdheten inom både bygglov och miljötillsynen behöver förbättras.

Den nybildade enheten för strategisk stadsutveckling ska arbeta med att utveckla den sammanhållna strategiska planeringen med fokus på strategisk styrning, samordning och prioritering av stadsbyggnadsprojekt. Enheten ska också arbeta med att ta fram underlag för den övergripande långsiktiga ekonomin kopplat till detta område och bidra till att tempot i processen ökar. Dessutom ska enheten skapa bättre förutsättningar för framdrift i projekten.



## Strategiska mål för miljö- och stadsbyggnadsnämnden 2016

Lägesangivelsen visar läget vid tertialbokslut 2 2015.

● UTMÄRKT    ■ BRA    ▲ HAR BRISTER

Övergripande mål (2015)	Strategiskt mål	Läge
<b>VERKSAMHETSRESULTAT</b>		
God kommunal service	Kundnöjdheten ska vara hög	▲
	Överprövningsvolymen ska vara tillräckligt stor för att ge ledning i rättspraxis	■
	Andelen överprövade ärenden som upphävs eller ändras genom lagakraftvunnen dom eller beslut ska vara låg	■
God livsmiljö och en långsiktigt hållbar utveckling	God ekologisk och kemisk status på alla vatten till 2021	■
	Den planerade stadsutvecklingen ska bidra till en god bebyggd miljö	■
<b>INSATTA RESURSER</b>		
Effektivt resursutnyttjande	Handläggningstiderna ska vara korta	▲
	Beslutsförmågan ska vara hög	■
	MSN ska föreslå detaljplaner i en takt som stödjer det övergripande målet i kommunen	■
	Produktiviteten ska öka	■

## Resursfördelning miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Tabell Miljö- och stadsbyggnadsnämndens resursfördelning, netto (tusentals kronor)

Verksamhet	Bokslut 2014	Budget 2015	Prognos 2015 (tertia 2)	Ramärendet (förändr jfr med budget 2015)	Förändr jmf med ramärendet		Budget 2016	Skillnad budget 15 och budget 16	
					Nämnd- yttrande	Majoritets- förslag		tkr	%
Nämnd & nämndstöd	-4 167	-4 454	-4 154	-22	0	0	-4 476	-22	0,5%
Anslag	-20 459	-23 844	-23 844	-119	-856	-600	-24 563	-719	3,0%
Projekt	-2 086	-2 125	-2 125	-11	-1 414	-300	-2 436	-311	14,6%
<b>Summa</b>	<b>-26 712</b>	<b>-30 423</b>	<b>-30 123</b>	<b>-152</b>	<b>-2 270</b>	<b>-900</b>	<b>-31 475</b>	<b>-1 052</b>	<b>3,5%</b>

### Ramärendet

Förslaget till budgetram för miljö- och stadsbyggnadsnämnden år 2016 var 30,5 miljoner kronor. Budgeten är indelad i tre olika kategorier; nämnd och nämndstöd, anslag för vissa löpande uppgifter som utförs vid resultatenheterna och särskilda medel för projekt och tillfälliga satsningar.

### Nämndyttrande

Förslaget till budget för nämnden år 2016 är 32,8 miljoner kronor. Detta förslag medför en utökning av nämndens budget med 2,3 miljoner kronor utöver ramärendet. Den föreslagna



budgetnivån innebär att nuvarande ambitionsnivåer och service inom majoriteten av verksamheter och pågående projekt kan bibehållas.

Nämndens anslagsverksamhet finansierar sådana verksamhetsområden inom nämndens ansvarsområde som inte kan finansieras via olika taxor. Behoven av ökade resurser hänger mycket samman med utbyggnaden av tunnelbanan och ett ökat byggande av bostäder och arbetsplatser och de krav som detta ställer på organisationen, dels i form av en ökad mängd ärenden, dels ärenden med en högre komplexitet än tidigare. De tillsynsområden som beräknas växa är främst markföröreningar, dagvattenhantering, bullerfrågor och masshantering till följd av exploatering.

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens projektbudget används för att finansiera utredningar eller tillfälliga insatser som inte ingår i de anslag som enheterna erhåller direkt i form av anslagsfinansiering. I budgeten finns en mindre projektreserv som erfarenhetsmässigt behövs. Tre nya angelägna projekt identifierats; att avsluta äldre ärenden om bygglov, vidareutveckla 3D-karta samt inventering av markföröreningar i Nacka.

### **Alliansmajoritetens förslag**

Nämnden tillförs 900 tusen kronor, varav 300 tusen kronor avser nya projektmedel. 600 tusen kronor är medel för verksamhetsutveckling, t ex planinitiativ, och utökning av stadsbyggnadsservice. De medel som nämnden begär för utveckling av 3D-modell prövas under kommunstyrelsen.

### **Investeringar**

Nämnden har inga nya investeringsmedel för 2016-2018.

## **Natur- och trafiknämnden**

### **Ansvar och uppgifter**

Natur- och trafiknämnden ansvarar för kollektiva bastjänster såsom rent vatten, omhändertagande av spillvatten och dagvatten samt avfall. Nämnden ger också tillgång till gemensamma utrymmena på vägar och gator i parker och naturmark i kommunen att användas av allmänheten.

### **Väsentliga områden 2016-2018**

- Drift och underhåll av befintlig infrastruktur och den gemensamma livsmiljön
- Bidra till stadsbyggnadsprocessen för långsiktigt hållbara och funktionella allmänna anläggningar
- Säker och trygg framkomlighet för alla trafikslag med prioritet gående, cykel och kollektivtrafik framför bilism
- Rationell avfallshantering



## Fokus 2016-2018

Inom ramen för sitt ansvar fortsätter nämnden att göra drift och underhållsåtgärder, re- och nyinvesteringar och kravställande på nyanläggningar som primärt kommer till genom exploateringsverksamheten som kommunstyrelsen svarar för. Natur- och trafiknämndens ansvar omfattar också medverkan i kommunens planläggningsarbete och i exploateringsverksamheten.

En följd av Nackas tillväxt, främst genom tät bebyggelse, är den ökande användningen av gemensamma utrymmen och den offentliga miljön generellt. Det kräver ökad omsorg i utförandet och i skötsel och underhåll. Det är däremot inte säkert att kostnaden räknat per invånare blir högre än idag beroende på den täta bebyggelsens skalfördelar.

Under 2016 kommer natur- och trafiknämnden att

- fortsätta med trafikmätningar, för strukturerade siffror över trafiksituationen i kommunen, såväl för motorfordon och cykel. Ger underlag till bra trafikprognoser och skapa bättre planeringsförutsättningar i stadsutvecklingen när det gäller t.ex. buller och partiklar.
- fortsätta arbetet med säkra skolvägar. Nacka kommun har ett flertal skolor där trafiksituation ofta upplevs som problematisk. Målsättningen är att genom metodiskt arbete minska skjutsandet till och från skolorna i Nacka och minska behovet av mer eller mindre akuta mindre kostnadseffektiva fysiska åtgärder.
- fortsätta arbetet med framkomlighetsåtgärder för åtgärder för att underlätta resandet i samband med Slussens ombyggnad. Det handlar exempelvis om att samordna trafikstörande arbeten i Nacka och i ett tidigt skede ta fram möjliga konflikter i tid och rum som kan försvåra framkomligheten. Till detta behöver trafikanalyser, utredningar mm tas fram.

## Strategiska mål för natur- och trafiknämnden 2016

Lägesangivelsen visar läget vid tertialbokslut 2 2015.

● UTMÄRKT    ■ BRA    ▲ HAR BRISTER

Övergripande mål (2015)	Strategiskt mål	Läge
<b>VERKSAMHETSRESULTAT</b>		
God kommunal service	God tillgång till attraktiva parker och goda möjligheter till ett rikt friluftsliv samtidigt som biologisk mångfald värnas	■
Starkt medborgarinflytande	Verksamheten planeras efter systematiskt, fackmannamässigt framtagna underlag där medborgarnas synpunkter beaktas	■
Trygg och säker kommun	Säker och trygg framkomlighet för alla trafikslag med prioritet för gång-, cykel- och kollektivtrafik framför biltrafik	■
God livsmiljö och en långsiktig hållbar utveckling	Tillförlitlig leverans av dricksvatten av god kvalitet	●
	Tillgänglig och miljövänlig avfallshantering	■
<b>INSATTA RESURSER</b>		
Effektivt resursutnyttjande	Anläggningarna ska utföras och underhållas så att livslängd och långsiktig ekonomi optimeras	■
	Utfall av varje investering ska ligga inom ramen för beslutad riskanalys	■
Kommunal ekonomi i balans	Verksamhetens kostnader per invånare eller andel av kommunens totala kostnader ska inte öka över tid	●

## Resursfördelning natur- och trafiknämnden

Tabell Natur- och trafiknämndens resursfördelning, netto (tusentals kronor)

Verksamhet	Bokslut 2014	Budget 2015	Prognos 2015 (tertiäl 2)	Ramärendet (förändr jfr med budget 2015)	Förändr jmf med ramärendet		Budget 2016	Skillnad budget 15 och budget 16	
					Nämnd- yttrande	Majoritets- förslag		tkr	%
Gator, vägar, park och naturvård	-138 516	-175 805	-171 049	-21 799	-6 620	-1 220	-198 824	-23 019	13,1%
Nämnd och nämndstöd	-1 414	-1 688	-1 688	-8			-1 696	-8	0,5%
Myndighet och huvudman	-19 958	-21 244	-26 000	-2 600			-23 844	-2 600	12,2%
<b>Summa skattefinansierad verksamhet</b>	<b>-159 888</b>	<b>-198 737</b>	<b>-198 737</b>	<b>-24 407</b>	<b>-6 620</b>	<b>-1 220</b>	<b>-224 364</b>	<b>-25 627</b>	<b>12,9%</b>
VA-verket	22 443	10 000	14 000	0		0	0	-10 000	-100,0%
Avfallsverket	-5 486	0	4 000	0		0	0	0	
<b>Summa</b>	<b>-142 931</b>	<b>-188 737</b>	<b>-180 737</b>	<b>-24 407</b>	<b>-6 620</b>	<b>-1 220</b>	<b>-224 364</b>	<b>-35 627</b>	<b>18,9%</b>

### Ramärendet

Volymförändringen för hela natur- och trafiknämndens ansvarområde som låg till grund för uppräknningen i ramärendet var 24,4 miljoner kronor. I detta belopp ligger övertagande av underhåll av lekplatser från fritidsnämnden på 6,7 miljoner kronor. Vidare minskades ramen med 1,7 miljoner kronor för projektmedel som tillförts för året 2015. En generell



uppräknning med 0,5 procent gjordes för att kompensera för ökade arbetsgivaravgifter, vilket för natur- och trafiknämnden motsvarar 1,1 miljoner kronor.

Förändringarna för den skattefinansierade delen av verksamheten under åren 2016-2018 beror på tillkommande volymer av parkmark, vägyta, konstruktionsbyggnader (broar, kajer, tunnlar och liknade konstruktioner) samt belysningsarmaturer. Tillkommande volymer är relaterade till färdigställda stadsbyggnadsprojekt som övertagits och de investeringar natur- och trafiknämnden ansvarar för. Förändringen 2016 jämfört med 2015 är 2,7 miljoner kronor.

Kvarnholmsförbindelsen (tunnel och bro) över Svindersviken finns i ramärendet förutom med normal kostnad för väg även med den särskilda driftövervakning som kommer att ske genom avtal med Trafik Stockholm. Efter några år, från 2018 eller 2019, tillkommer ytterligare insatser i form av särskilda inspektioner och underhållsåtgärder som då kräver nytt beslut om utökad ram för förbindelsen.

Budget för vinterunderhåll sänks för 2016 med närmare 3,3 miljoner kronor utifrån principen om genomsnittligt utfall under de senaste fyra åren inklusive innevarande års budget/prognos. Kostnad för kapitaltjänst ökar kraftigt 2016 (med 18,9 miljoner kronor), bl.a. på grund av att exploateringsverksamheten har ökat takten i att aktivera investeringarna vilket medför högre kapitalkostnader för natur- och trafiknämnden.

### **Nämndyttrande**

Nämnden lyfter fram ett antal områden som grund för utökad resurstilldelning jämfört med ramärendet, bl.a. strategiska utredningar, arbetet med säkra skolvägar, framkomlighetsåtgärder i samband med Slussens ombyggnad och förstärkning av drift och underhåll av konstruktionsbyggnader.

### **Alliansmajoritetens förslag**

Nämnden tillförs 500 tusen kronor av de begärda 3,5 miljoner kronor för olika utredningar. Nämnden avgör själv vilka projekt som ska prioriteras.

De medel som beviljas är projekten säkra skolvägar, framkomlighetsarbete, trafikmätningar, den nationella vägdatabasen, raststugan vid Velamsund, konstruktionsbyggnader och ökade bidrag till vägföreningar godkänns, sammanlagt 2,72 miljoner kronor. Övriga äskanden avslås.

Från 1 december 2015 införs nya parkeringsavgifter och högre parkeringsanmärkningar vid felparkering (p-böter). Nämnden har inte budgeterat några intäkter för detta, men en rimlig bedömning är ett nettotillskott på 2 miljoner kronor, varför ramen minskas med detta belopp.



Nämnden får i uppdrag att se över möjligheten att få statliga medel, t ex ur stadsmiljöavtalet, för investeringar som krävs för att kunna utöka pendelbåtstrafiken.

En stor satsning på hälsa och utemiljö ska genomföras kommande år, ”utepaketet”. Det är investeringar på sammanlagt 83 miljoner kronor som möjliggörs genom förra årets affär med Rikshem då investeringsmedel frigjordes. Investeringarna finns under natur- och trafiknämnden och inkluderar bl a nya lekplatser, utegym, spontanidrottsplatser, konstgräs på små bollplaner, 5 kilometer cykelbanor och en strandpromenad längs Svindersviken. Natur- och trafiknämnden får också i uppdrag att utreda behovet och möjligheten att skapa en ”joggingväg” genom centrala Nacka.

## Investeringar

För investeringsprojekt inom natur-och trafiknämnden beviljas tillkommande medel på totalt 193,5 miljoner kronor, varav 147,5 miljoner kronor avser nya projekt och 46 miljoner kronor sju tidigare beslutade projekt.

**Tabell Tillkommande medel för natur- och trafiknämnden (tusentals kronor)**

Tusentals kronor	Investeringsprognos								Driftpåverkan		
	Tidigare beslutad projektram	Förslag nytt beslut netto	Ny projektram	2015	2016	2017	2018	Årlig kapitaltjänstkostnad	Årlig driftkostnad	Planerad ianspråktagande	
Cykelstråk Värmdövägen Boo	0	-12 000	-12 000	0	-6 000	-6 000	0	-840	-100	jan-18	
Fosforfällning Längsjön	0	-2 200	-2 200	0	-2 200	0	0	-282	0	jan-17	
Gång/cykelbana Grustagsvägen	0	-3 600	-3 600	0	-3 600	0	0	-280	0	jan-16	
Hundrastgårdar 2018	0	-900	-900	0	0	0	-900	-85	-25	jan-19	
Lekplatser 2018	0	-5 000	-5 000	0	0	0	-5 000	-473	0	jan-19	
Lekplatser 2016-2018	0	-25 000	-25 000	0	-5 000	-10 000	-10 000	-2 365	0	jan-17	
Mensätra våtmark	0	-5 000	-5 000	-500	0	-4 500	0	-367	-100	jan-19	
Myrsjön/Bagarsjöns utlopp	0	-3 000	-3 000	0	0	0	-3 000	-234	0	jan-19	
Reinv konstbyggnader 2018	0	-16 000	-16 000	0	0	0	-16 000	-880	0	jan-19	
Reinvestering belysning 2018	0	-10 000	-10 000	0	0	0	-10 000	-700	0	jan-19	
Reinvestering vägnät 2018	0	-28 000	-28 000	0	0	0	-28 000	-2 500	0	jan-19	
Ryssberget naturreservat	0	-1 500	-1 500	0	-1 000	-500	0	-100	0	jan-17	
Tillfällig infartspark Neglinge	0	-500	-500	0	-500	0	0	-65	-10	dec-16	
Utbyggnad förråd utskogsvägen	0	-1 100	-1 100	0	-1 100	0	0	-100	0	jan-17	
Utegyms 2018	0	-1 500	-1 500	0	0	0	-1 500	-142	-30	jan-19	
Utegyms 2016-2018	0	-2 000	-2 000	0	-600	-700	-700	-189	-40	jan-17	
Näridrottsplatser 2016-2018	0	-6 000	-6 000	0	-2 000	-2 000	-2 000	-600	0	jan-17	
Konstgräs på bollplaner 2016-2018	0	-3 000	-3 000		-1 000	-1 000	-1 000	-600	0	jan-17	
Konstgräsplan Fisksätra	0	-3 000	-3 000	0	-3 000	0	0	-600	0	jan-17	
Cykelbana saltsjöbadsleden etapp I	-4 000	-2 000	-6 000	0	-2 000	0	0	-910	-250	apr-16	
Förvaltning o utveckling Naturreservat	-9 000	-4 000	-13 000	0	0	0	-4 000	-512	-100	jan-19	
Maskiner o fordon 2015-2017	-10 500	-4 000	-14 500	0	0	0	-4 000	-2 500	0	årsligen	
Cykelväg Saltsjöb Skurubron	-1 500	-13 000	-14 500	0	-6 000	-7 000	0	-1 030	-100	jan-18	
Reinv strandbad bryggors tillgång	-7 500	-3 000	-10 500	0	0	0	-3 000	-1 200	0	jan-19	
Strandpromenader Svindersvik	-4 000	-14 000	-18 000	0	-14 000	0	0	-954	-110	dec-16	
Reinv byte pumpar 2018	0	-700	-700	0	0	0	-700	-31	0	jan-19	
Reinv ledningsnät 2018	0	-15 000	-15 000	0	0	0	-15 000	-900	0	jan-19	
Reinv pumpstationer 2018	0	-2 500	-2 500	0	0	0	-2 500	-267	0	jan-19	
Älta mini återvinningscentral	-6 500	-6 000	-12 500	0	-6 000	0	0	-1 100	-2 000	dec-16	
<b>Summa</b>	<b>-43 000</b>	<b>-193 500</b>	<b>-236 500</b>	<b>-500</b>	<b>-54 000</b>	<b>-31 700</b>	<b>-107 300</b>	<b>-20 806</b>	<b>-2 865</b>		



Nedan följer en kort beskrivning av de beviljade investeringarna.

### **Utepaketet 83 miljoner kronor**

Utepaketet är en stor satsning på hälsa och utemiljö. Satsningarna är spridda geografiskt för att hela Nacka ska erbjuda attraktiva livsmiljöer; Sickla strand, Östra Fisksätra, Solbergaparken i Älta och Östra Orminge.

- ***Lekplatser, 30 miljoner kronor 2016-2018***

Många lekplatser är idag slitna och behovet av upprustning är stort. Attraktiva lekmiljöer bidrar till att erbjuda Nackaborna god kommunal service samt en god livsmiljö. 30 miljoner kronor avsätts till att förbättra lekplatser. Förslagna satsningar är spridda geografiskt för att hela Nacka ska erbjuda attraktiva livsmiljöer; Sickla strand, Östra Fisksätra, Solberga parken i Älta och Östra Orminge.

- ***Cykelbanor 25 miljoner kronor***

- *Cykelväg Värmdövägen Boo, 12 miljoner kronor 2016-2017:* Projektet innebär breddning av Värmdövägens gång- och cykelbana mellan Talluddsvägen och Boovägen. I Nacka kommuns cykelstrategi och i den regionala cykelplanen ingår sträckan i ett prioriterat stråk som sträcker sig längs hela Värmdövägen. Förhandsbesked från Trafikverket om statlig medfinansiering av kostnaderna för utbyggnad har getts. Med medfinansiering på 50 procent kan kostnaden för kommunen hamna på 6 miljoner kronor uppdelat på 2 år.
- *Cykelväg Saltsjöbadsleden till Skurubron, 13 miljoner kronor:* Målet med investeringen är att bredda gång- och cykelbanan utmed Värmdövägens södra sida mellan Skurubron och Vattenverksvägen. Värmdövägen är viktig både för cyklister och gående och en förbättrad framkomlighet och trafiksäkerhet längs sträckan är väsentlig i arbetet med att öka andelen hållbara resor i Nacka.

- ***Utegym 2 miljoner kronor***

*Utegym 2016-2018, 2 miljoner kronor:* Park- och naturenheten har tidigare på uppdrag av Fritidsnämnden tagit fram en förstudie för angelägna projekt. Enligt förstudien har det byggts två utegym, ett i Orminge och ett i Sickla strand. Snart byggs även ett i Tattby. Efterfrågan på nya utegym är stor i kommunen och därför beviljas att ett nytt utegym byggs även år 2018 till en kostnad av 1,5 miljoner kronor. Årliga kostnader för skötsel och underhåll av anläggningen är ca 30 tusen kronor. En kapacitetsutredning har gjorts av kultur- och fritidsenheten. Den pekar på att det idag finns behov av totalt tolv utegym mot dagens tre. År 2030 uppskattas behovet till 15 anläggningar. Under hösten 2015 förankras ett förslag till prioritetsordning i samverkan med kultur- och fritidsenheten och fritidsnämnden. I budgeten beviljas en ökning av utbyggnadstakten från nuvarande ett gym per år till två gym per år.



- **Näridrottsplatser, 6 miljoner kronor**  
I fritidsnämndens kapacitetsutredning preciseras ett stort behov av näridrottsplatser för spontan-idrott t ex med en mindre konstgräsplan för olika idrotter med basketkorgar, pingisbord avsedda för utomhusbruk samt mark för innebandy, löparbana och hoppgröp. Den kan också innehålla anordning för skateboard, BMX och kickbike, klättervägg, parkourhinder samt grillplats med sittmöbler och närhet till tillgängliga toaletter. Behovet motsvarar 1 per år under perioden. De prioriterade är i dagsläget Fisksätra IP, Ormingeparken och Järlahöjden/Nacka IP.
- **Konstgräs på bollplaner, 3 miljoner kronor**  
Inom natur- och trafiknämndens ansvar ligger ett antal äldre bollplaner som är i stort behov av upprustning. Fritidsnämnden har påpekat det stora behovet av bollplaner både för spontanidrott och för föreningsknutna aktiviteter. Ett arbete med inventering av läge och skick på bollplanerna har inletts. Beroende på vilka bollplaner som slutligen väljs bedöms investeringen beröra fyra eller fem bollplaner.
- **Konstgräsplan Fisksätra 3 miljoner kronor**  
På befintlig bollplan i Fisksätra ska ny konstgräsplan anläggas.
- **Strandpromenad Svindersviken, ytterligare 14 miljoner kronor 2016**  
Projektet innebär en utbyggnad av strandpromenaden mellan Marinstaden och Svindersviks gård. Den totala investeringsramen för utbyggnad av denna del av projektet blir då 18 miljoner kronor. De två andra föreslagna strandpromenaderna kvarstår tillsvidare.

### **Fosforfällning i Långsjön, 2,2 miljoner kronor 2016**

Investeringsprojektet *Fosforfällning i Långsjön* syftar till att få ner de mycket höga halterna av fosfor som har uppmätts i Långsjön och därmed säkerställa att sjön blir fri från giftig algbloomning och återigen säker för bad.

### **Cykelvägar/-banor, sammantaget 5,6 miljoner kronor**

- *Grustagsvägen, Älta, 3,6 miljoner kronor*: Sett till lokala mål i Älta och de kommunöverskridande cykelförbindelserna är sträckan viktig och ingår i huvudcykelnätet. En första del av gång- och cykelvägen utmed Grustagsvägen har utförts och av kommunens åtagande återstår nu delen fram till Töresjövägen.
- *Utbyggnad cykelbana Saltsjöbadsleden, ytterligare 2 miljoner kronor*: På Saltsjöbadsleden skapas cykelbana genom att smalna av de befintliga körfälten och vägrenarna. Fordonstrafiken flyttas ut mot den södra väggkanten. Denna väggkant har visat sig vara i betydligt sämre kvalitet än först beräknat och kostnaden för att åtgärda väggkanten så att den kan belastas med tunga fordon är 2 miljoner kronor.





### **Hundrastgårdar, 0,9 miljoner kronor 2018**

Utifrån målet om att erbjuda en god kommunal service beviljas att en ny hundrastgård anläggs i Älta och i Hospitalparken vid Saltsjöqvarn. Park- och naturenheten tog på uppdrag av tekniska nämnden fram en förstudie för angelägna projekt under 2014-2016. Enligt den har en hundrastgård i Fisksätra byggts och snart byggs även hundrastgårdar i Älta och i Hospitalparken vid Saltsjöqvarn. Även för år 2017 finns ett tidigare investeringsbeslut om en ny hundrastgård.

### **Restaurering Mensättra våtmark, 5 miljoner kronor 2016-2017**

Investeringen avser projektering, tillståndsansökan, restaurering och iordningställande för rekreation.

### **Myrsjöns och Bagarsjöns utlopp, 3 miljoner kronor 2018**

Under de senaste åren har ökad exploatering i tillrinningsområdena för Myrsjön och Bagarsjön medfört att andelen hårdgjorda ytor ökat och i kombination med kraftiga skyfall har sjöarnas vattennivåer stigit över acceptabla nivåer. Det finns risk för översvämningar av närliggande fastigheter. Investeringen syftar till att erhålla en utloppströskel vid respektive sjö så att tillflöden vid kraftiga regn inte orsakar stora vattenståndsvariationer med översvämningar av närliggande fastigheter som följd. Inga driftkostnader tillkommer.

### **Konstruktionsbyggnader, 16 miljoner kronor 2018**

En 10-årig plan för drift och underhåll för samtliga inventerade konstruktionsbyggnader i kommunen togs fram 2008, som grundar en "Rullande Underhållsplan 5 år" med årlig uppdatering.

### **Reinvestering gatubelysning, 10 miljoner kronor 2018**

Målet för investeringen och projektets syfte är att reinvestera i befintligt gatubelysningsnät samt vid behov utföra kompletteringar för att uppnå en god elsäkerhet, driftsäkerhet, trygga och säkra trafik och parkmiljöer samt minska driftkostnaderna på sikt per belysningspunkt.

### **Reinvestering vägnät, 28 miljoner kronor 2018**

Reinvesteringen omfattar gator, gång- och cykelvägar samt parkvägar. Utbyte av beläggning, hantering av dagvatten så som nya rensbrunnar med anslutningar samt mindre förstärkningar av diken, stängsel och räcken inom vägområdet.

### **Förstudie Ryssbergen naturreservat, 1,5 miljoner kronor 2016-2017**

Projektet syftar till att genom inventeringar och i dialog med medborgare och andra intressenter ta fram underlag inför bildandet av naturreservatet Ryssbergen. Förstudien ska undersöka hur rekreation, friluftsliv och biologisk mångfald kan säkerställas samt hur området kan kopplas samman med omgivande grön- och strövområden.

### **Tillfällig infartsparkering Neglinge, 0,5 miljoner kronor**

Projektet går ut på att iordningställa en tillfällig infartsparkeringsplats i anslutning till Igelboda station samt busshållplats vid Stockholmsvägen/Igelbodavägen för ersättnings-



trafik och nattbusslinje. Syftet är att förbättra möjligheterna att använda kollektivtrafiken framför bil i samband med Slussenombyggnationen.

**Utbyggnad förråd Utskogsvägen, fastigheten Sicklaön 29:1 i Planiaområdet (0,7 miljoner kronor) samt utbyte av staket kring fastigheten (0,4 miljoner kronor) 2016, sammanlagt 1,1 miljoner kronor**

Mot bakgrund av den snabba utvecklingen av utbyggt kommunalt vatten och avlopp kan konstateras att dagens kapacitet i verkstaden för renovering av lättrycksavloppspumpar inte är tillräcklig. En utbyggnad behöver ske 2016 inom befintlig fastighet. Vidare behöver staketet runt fastigheten Sicklaön 29:1 bytas ut då staketet är i mycket dåligt skick, liggande på vissa sträckor, vilket har inneburit stöld av begärlig utrustning

**Utegy, 1,5 miljoner kronor 2018**

Efterfrågan på nya utegym är stor i kommunen och därför beviljas att ett nytt utegym byggs även år 2018.

**Förvaltning och utveckling naturreservat, 4 miljoner kronor 2018**

Projektet syftar till att erbjuda medborgarna ett rikt friluftsliv. Det finns idag inga investeringsmedel avsatta för arbeten under 2018. Projektet avser förvaltning och utveckling av naturreservat. Projektets nya totala investeringsram blir 13 miljoner kronor.

**Maskiner, fordon och anläggningar, ytterligare 4 miljoner kronor 2018**

Tidigare idé om en flytt av tekniska drift- och underhållsenheten bedöms inte bli av inom överskådlig tid. Det medför en del reinvesteringar i lokaler och anläggningar för att få ändamålsenliga förutsättningar för verksamheten.

**Reinvestering strandbad och bryggor, ytterligare 3 miljoner kronor 2018**

Reinvesteringen avser upprustning av kommunens strandbad samt byte av bryggor i enlighet med pågående investeringsprojekt Reinvestering strandbad, bryggor samt tillgänglighetsanpassning. För 2018 finns inga medel avsatta, därför beviljas en utökad investeringsram för projektet. Den totala investeringsramen för projektet blir då 10,5 miljoner kronor.

**Vatten- och avfallsverket**

**Reinvestering pumpstationer och byte av pumpar, 2,5 miljoner kronor respektive 0,7 miljoner kronor 2018**

Kommunens pumpstationer för spillvatten tillkom i huvudsak på 1970-talet. Nu är många stationer i ett läge där genomgripande upprustningsåtgärder krävs. Ett långsiktigt reinvesteringprogram har tagits fram och i mål och budget 2014-2016 beslutades om en årlig investeringstakt på 2,5 miljoner kronor per år.

Investeringen byte av pumpar 2018 syftar till att bibehålla full funktion och minskad risk för allvarliga störningar i driften av varje pumpstation. Investeringen avser löpande utbyte av pumpar i kommunens pumpstationer för vatten och spillvatten. I kommunen finns ca 65



pumpstationer för spillvatten, ett dussintal tryckstegringsstationer för renvatten samt ett par stationer för dagvatten. I varje station finns normalt 2-3 pumpar.

### **Reinvestering ledningsnät, 15 miljoner kronor 2018**

Nackas VA- ledningsnät är till stor del 50- 60 år gammalt. Inläckande tillskottsvatten i spillvattennätet förorsakar kapacitetsproblem både i ledningsnät, pumpstationer och reningsverk, vilket i sin tur kan orsaka miljöproblem i form av bräddningar, likaså kan läckande dricksvattenledningar orsaka störningar i vattendistributionen. Nuvarande budget ger en förnyelsetakt på ca 175 år. För att inte tappa fart i förnyelsetakten behövs en reinvesteringnivå med minst 15 miljoner kronor per år.

### **Avfallsverket**

#### **Tillägginvestering Älta mini-ÅVC, ytterligare 6 mnkr**

En mini-återvinningscentral i Älta ska skapas i syfte att utöka återvinningskapaciteten i Nacka. 2013 beslutade kommunfullmäktige om investering om 6,5 miljoner kronor, varav 1,5 miljoner kronor till förstudie för Älta mini- ÅVC. En förstudie genomfördes där alla tillstånd, lov och underlag för upphandling av byggtreprenör har tagits fram. Utifrån inkomna anbud från byggtreprenörer samt separat kalkyl, framtagen av oberoende konsult, bedöms kostnaden för projektet hamna 6 miljoner kronor högre än ursprungskalkylen, totalt 12,5 miljoner kronor.

### **Socialnämnden**

#### **Ansvar och uppgifter**

Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten avseende individ- och familjeomsorg och som enligt annan lag eller författning ankommer på socialnämnd, med undantag för de uppgifter som åligger arbets- och företagsnämnden och äldre- och ungdomsnämnden. Undantaget gäller t.ex. ekonomiskt bistånd, mottagande av flyktingar inklusive ensamkommande barn och ungdomar samt kommunal vård och omsorg för personer 65 år och äldre. Fr.o.m. den 1 oktober 2015 övertar kommunerna ansvaret från landstinget om hälso- och sjukvård för personer i bostad med särskild service och personer som deltar i daglig verksamhet enligt LSS, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade. Finansieringen sker genom en skatteväxling den 1 januari 2016.

#### **Väsentliga områden 2016-2018**

- Rätt stöd
- Rättssäker handläggning
- Förebyggande arbete
- Service
- Volym- och kostnadskontroll



## Fokus 2016-2018

### Hög tillgänglighet och god service

Socialtjänsten har sedan länge arbetat för att bli mer känd och att fler ska söka hjälp och stöd innan problemen blir stora. Det är fortfarande relativt sett få som ansöker om hjälp till mottagningsgruppen för barn och unga jämfört med antalet som aktualiseras t.ex. genom polis, sjukvård och skola. Fokus kommer även fortsättningsvis vara att medborgare ska få en hög tillgänglighet och god service. Det kräver att socialtjänsten blir mer känd, att vi utvecklar fler förebyggande och tidiga insatser och att verksamheten är kunskapsbaserad och ger resultat. Det är en stor utmaning att göra det, när antalet hjälpsökanden ökar inom socialtjänstens samtliga områden och de ekonomiska och personella resurserna är begränsade.

### Delaktiga kunder ökar måluppfyllelsen

Brukare har större förväntningar på att få vara med och bestämma om sitt eget liv och innehåll i beslut och insats. Arbetet fortsätter med att säkra och systematisera uppföljningen av kvaliteten i processerna. Under 2016 och 2017 fortsätter arbetet med att utveckla tillgängligheten för kunder och utförare. Området barn och unga inom individ- och familjeomsorgen går som sista verksamhet in i tjänsten Combine. Effektiviteten kommer att öka genom att utförare i större utsträckning än i dag utbyter dokument och kommunicerar digitalt. Under året kommer även mobil återrapportering att införas vilket förväntas leda till att den utförda tiden som anordnare rapporterar kommer att bli lägre per brukare.

### En strategisk och smart socialtjänst i rörelse

Ett effektivt resursutnyttjande kräver en socialtjänst som

- samverkar med andra för att brukare ska få en bra insats och inte hamna mellan stolarna
- har effektiva handlägningsprocesser
- följer upp och kontrollerar beslut och insats
- förebygger snarare än ingriper i ett sent skede
- bedriver en kunskapsbaserad verksamhet som hjälper

Det kräver kompetenta handläggare i tillräcklig omfattning. Det är stor brist på socionomer i Sverige och därför gäller det att behålla dem vi har och vara attraktiva för de som söker jobb. Ett fokusområde behöver därför vara att arbeta strategiskt med personal- och kompetensförsörjning.

## Strategiska mål för socialnämnden 2016

Lägesangivelsen visar läget vid tertialbokslut 2 2015.

● UTMÄRKT ■ BRA ▲ HAR BRISTER

Övergripande mål (2015)	Strategiskt mål	Läge
<b>VERKSAMHETSRESULTAT</b>		
God kommunal service	Medborgare ska ha en hög tillgänglighet och god service	■
	Utredningar och beslut ska vara korrekta, välgrundade och lätta att förstå.	■
Stor valfrihet	Öka möjligheterna för kunden att göra aktiva val	Ny formulering
God livsmiljö och en långsiktigt hållbar utveckling	Medborgare ska ha kännedom och få tillgång till förebyggande och tidiga insatser	▲
<b>INSATTA RESURSER</b>		
Effektivt resursutnyttjande	Socialtjänsten ska verka för en effektiv användning av kommunens skattemedel	■

## Resursfördelning socialnämnden

Tabell Socialnämndens resursfördelning, netto (tusentals kronor)

Verksamhet	Bokslut 2014	Budget 2015	Prognos 2015 (tertiäl 2)	Ramärendet (förändr jfr med budget 2015)	Förändr jmf med ramärendet		Budget 2016	Skillnad budget 15 och budget 16	
					Nämndyttrande	Majoritetsförslag		tkr	%
IFO barn och unga	-90 556	-92 122	-95 700	-3 476	-968	-484	-96 082	-3 960	4,3%
IFO vuxen	-96 323	-42 797	-47 500	-2 224	-2 110	-1 235	-46 256	-3 459	8,1%
LSS/SOL funktionsnedsättning	-357 079	-375 418	-363 100	-31 324	12 977	16 914	-389 829	-14 411	3,8%
Socialpsykiatri	-37 965	-40 799	-37 500	-204	1 385	1 443	-39 561	1 239	-3,0%
Myndighet och huvudman	-146 490	-95 837	-119 217	-1 705	-9 435	-5 770	-103 312	-7 475	7,8%
Nämnd och nämndstöd		-9 283	-9 283	-2 157	590	590	-10 850	-1 567	16,9%
<b>Summa</b>	<b>-728 413</b>	<b>-656 256</b>	<b>-672 300</b>	<b>-41 090</b>	<b>2 439</b>	<b>11 457</b>	<b>-685 889</b>	<b>-29 633</b>	<b>4,5%</b>

\*Utfallet för 2014 avser f.d. socialnämndens utfall 2014 före uppdelning till äldrenämnd och överföring av ansvar för ek bistånd och ensamkommande barn till AFN. Ramen för 2015 stämmer inte i fördelningen mellan områdena jämfört med budgetbeslutet

### Ramärendet

Ramärendet innehöll en kompensation med 37,6 miljoner kronor för volymökningar och med 3,47 miljoner kronor för prisökningar. Den största posten, 29,3 miljoner kronor, avser kompensation för volymutvecklingen för personer med funktionsnedsättning (exkl. socialpsykiatri). I beloppet ingår kompensation för övertagande av hälso- och sjukvårdsansvaret från landstinget för personer med bostad och daglig verksamhet enligt LSS. Volymerna fortsätter att öka avseende bostad med särskild service och daglig verksamhet beroende av att antalet personer i målgruppen ökar men mest beroende på att den genomsnittliga omsorgsnivån (ersättningsnivån) ökar för målgruppen.



## Nämndyttrande

Socialnämnden föreslår att nämnden tillförs resurser, cirka 13,6 miljoner kronor för att även fortsättningsvis kunna bedriva en socialtjänst av hög kvalitet för Nackas invånare. I korthet handlar det om att kunna ha:

- Resurser för att kunna erbjuda insatser i samma omfattning som ramärendet utgår ifrån inom individ och familjeomsorgen och till personer med funktionsnedsättning
- En hög tillgänglighet med möjlighet för brukare att ha insyn i sina ärenden 24/7 som lätt kan nå och få tid hos sin handläggare
- Utöver det justeras ramen för kapitaltjänst i förhållande till ramärendet och fördelas budgetramen för gemensamma kostnader mellan socialnämnden och äldre- och familjenämnden.

För att reglera genomförd organisationsförändring överförs 16 miljoner kronor till äldre- och familjenämnden, d.v.s. netto 2,4 miljoner kronor.

## Specificering av förslag till ökade resurser:

- Övertagande av ansvaret från landstinget om hälso- och sjukvård för personer i bostad med särskild service och personer som deltar i daglig verksamhet enligt LSS, 700 tusen kronor.
- IT-förvaltning av tjänsten Combine, 5,125 miljoner kronor.
- Projektmedel för Tillgänglig individ och familjeomsorg och funktionsnedsättning (delprojekt 1), 1,8 miljoner kronor.
- Bostäder och administration, 1,76 miljoner kronor; förstärkning behövs bl.a. för att kunna utöva tillsyn över ca 200 hyreskontrakt för personer med sociala behov och också arbeta med insatsen ”vardagsstöd” för stödja de boende och minska förslitning på bostäderna.
- Förstärkning av handläggning 2,3 miljoner kronor; för att möta ökningen av antalet ärenden per handläggare inom området funktionsnedsättning och individ och familj.
- Kompensation för kostnadsökningar för avtalsreglerad verksamhet om 2,466 miljoner kronor.
- Justering minskad kapitaltjänstkostnad 590 tusen kronor.
- 16 miljoner kronor överfört till ÄN för att reglera genomförd organisationsförändring.

## Alliansmajoritetens förslag

Socialnämnden tillförs 1,2 miljoner kronor för 0,5 procent ytterligare höjning av checkbeloppen inom LSS-verksamheten samt de begärda 700 tusen kronor för förstärkt funktion för medicinskt ansvarig sjuksköterska i samband med övertagande av vårdansvar från landstinget. Befolkningsförändringen och arbetet med enhetliga bedömningskriterier för LSS-insatser beräknas leda till att volymökningen blir 6,5 procent och inte ramärendets antagande om 7,8 procent, vilket leder till att nämndens ram minskas med 5 miljoner kronor.



Verksamhetsstödet Combine går in i driftsfas och 4 miljoner kronor tillförs för att klara den nya uppgiften. Därutöver tillförs 1,8 miljoner kronor för fortsatt utveckling och införande inom verksamheten för barn och unga. Det är angeläget att detta sker så snabbt som möjligt för att man ska nå den fulla effektiviseringspotentialen och stärka kvaliteten i socialtjänsten.

Nämnden tillförs 1,2 miljoner kronor av begärda 1,76 miljoner kronor för förstärkt arbete med sociala bostadskontrakt. Vidare överförs 16 miljoner kronor till äldrenämnden och ramen minskas med 590 tusen kronor för kapitaltjänstkostnader.

Hälften av de begärda resurserna för priskompensation för avtalsreglerad verksamhet tillförs 1,233 miljoner kronor. Begäran om pris- och lönekomensation om 2,3 miljoner kronor avslås.

Regeringen har aviserat ett statsbidrag för att förstärka kvaliteten i den sociala barn- och ungdomsvården, framför allt satsningar på kompetenshöjning, systematisk uppföljning och samverkan. Det är ännu oklart hur villkoren för att få del av medlen ser ut, men Nacka kan uppskattas få 2,5 miljoner kronor för detta, vilket motsvaras av ökade kostnader.

Socialnämndens förslag om förändring av kundvalsmodellen för boendestöd bereds ytterligare, tillsvidare gäller nuvarande modell.

### **Investeringar socialnämnden**

Nämnden har inga nya investeringsmedel för 2016-2018.

## **Utbildningsnämnden**

### **Ansvar och uppgifter**

Utbildningsnämnden är huvudman och/eller myndighet för kommunens skolverksamheter från förskola och pedagogisk omsorg till gymnasieutbildning. Det innebär att utbildningsnämnden ansvarar för finansiering, målformulering och effektivitet samt uppföljning, utvärdering och systematiskt kvalitetsarbete av verksamheten enligt skollagen eller annan författning. Utbildningsnämnden ansvarar också för att verka för ett allsidigt utbud med hög kvalitet som tillgodoser föräldrars och elevers önskemål. De som verksamheten riktar sig till ska få en allsidig information om verksamheten och hur den fullgörs.

Utbildningsnämnden är system- och finansieringsansvarig för kundvalssystemen inom sina ansvarsområden. Det innebär bland annat att bevaka att: kundvalssystemen är konkurrensneutrala, utarbeta och fastställa specifika auktorisationsvillkor, initiera eventuella justeringar av check och skolpeng, bevilja check, auktorisera och svara för tillsyn av anordnare enligt auktorisationsvillkoren, utveckla kundvalssystemen, anta modell för uppföljning och utvärdering av verksamheten.



## Väsentliga områden

- Alla elever ska nå kunskapskraven i grundskolan och fullfölja gymnasieskolan.
- Alla barn och elever ska ges samma förutsättningar i skolan – oavsett kön
- Likvärdiga bedömningar
- Elevers möjlighet till reellt inflytande över sin skolgång

## Fokus 2016-2018

Resultaten för barn och elever i Nackas förskolor och skolor är mycket goda. Det gäller såväl kunskapsresultat som resultat på kundundersökningar och i jämförelse med andra kommuners resultat. Ett särskilt positivt resultat är att andel elever som saknar behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram har minskat. Men det finns stora och svåra utmaningar som att öka andelen personal med förskolläraryt utbildning i förskolan och även andel personal med pedagogisk högskoleutbildning i fritidshemsverksamheten. Problemet med bristen på högskoleutbildad personal i dessa verksamheter finns inte enbart i Nacka utan i hela länet.

### Ämnescheck för att ytterligare stimulera elevers lärande

Alla Nackas grundskolor måste arbeta för att vara attraktiva val för föräldrar och elever genom att visa på hög kvalitet och goda resultat. Målet att alla elever ska vara behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram när de går ut grundskolan är av största vikt. Som ett led i det arbetet utreds en s.k. ämnescheck. Ämneschecken är tänkt som en insats för att stimulera elevernas intresse för olika ämnen, såväl på en grundläggande nivå som på en djupare. Det påbörjade arbetet fortsätter under hösten och om intresset är tillräckligt stort utformas en pilotstudie under 2016.

### Pröva nya metoder för att nyanlända ska klara skolan

En viktig aspekt för att bibehålla den höga kvaliteten i Nackas skolor är att på ett effektivt och klokt sätt ta emot nyanlända elever. Genom att pröva modernare och förhoppningsvis mer effektiva metoder skulle skolan kunna tillvarata de kunskaper eleverna har med sig, parallellt med att de lär sig svenska. Genom att använda material på elevens modersmål och använda studiehandedare via fjärrundervisning skulle dessa elever ges större möjligheter att nå målen. Utbildningsdirektören föreslår därför utbildningsnämnden att få uppdraget att undersöka intresset hos skolor som kan delta i ett projekt tillsammans med en följareforskare som följer arbetet. Projektet beräknas rymmas inom budget.

### Kunskap på varje skola om lärande för barn med ADHD/autism m.m.

Utbildningsnämnden har under 2015 varit med och organiserat samt delvis finansiellt stöttat Specialpedagogiska myndighetens fortbildning till grundskolans och förskolans personal avseende de pedagogiska konsekvenserna vid neuropsykiatriska funktionshinder. Idén är att minst en person på varje skola ska kunna fungera som expert inom området och kunskapsöverför det senaste till övriga kollegor. Under 2016 är utbildningen tänkt att vända sig till förskolechefer och rektorer.



## Fler vill ha ”nattis”

Fler föräldrar efterfrågar omsorg på annan tid och utbildningsnämnden har därför beslutat att utreda på vilket sätt Nackas föräldrar vill ha denna omsorg, t.ex. som ett så kallat ”Nattis”.

## Kvalitetsarbetet fortsätter

Det är av stor vikt att fortsätta utveckla det systematiska kvalitetsarbetet genom att utvärdera, analysera, stödja och informera föräldrar om kvaliteten i skolorna.

Utbildningsnämnden ska, så långt det är möjligt, underlätta och stärka Nackas förskolor och skolor i deras kvalitetsarbete. En utmaning är att driva utveckling i ett system där det finns många olika aktörer med olika förutsättningar och en decentraliserad styrning.

Utbildningsnämnden kan främst påverka utvecklingen genom att sätta ljuset på viktiga frågor genom uppföljning, utvärdering och utbildningsenheten genom att skapa dialog och arenor för samtal.

## Strategiska mål för utbildningsnämnden 2016

Lägesangivelsen visar läget vid tertialbokslut 2 2015.

● UTMÄRKT    ■ BRA    ▲ HAR BRISTER

Övergripande mål (2015)	Strategiskt mål	Läge
<b>VERKSAMHETSRESULTAT</b>		
<b>Förskola</b>		
God kommunal service	Maximal utveckling och stimulerande lärande	■
	Reellt inflytande	■
Stor valfrihet	Valmöjligheter	●
Trygg och säker kommun	Trygg arbetsmiljö	●
<b>Grundskola</b>		
God kommunal service	Maximal utveckling och stimulerande lärande	■
	Reellt inflytande	▲
Stor valfrihet	Valmöjligheter	▲
Trygg och säker kommun	Trygg arbetsmiljö	▲
<b>Gymnasieskola</b>		
God kommunal service	Maximal utveckling och stimulerande lärande	▲
	Reellt inflytande	▲
Trygg och säker kommun	Trygg arbetsmiljö	▲
<b>INSATTA RESURSER</b>		
Effektivt resursutnyttjande	Budget i balans	■

## Resursfördelning utbildningsnämnden

Tabell Utbildningsnämndens resursfördelning, netto (tusentals kronor)

Verksamhet	Bokslut 2014	Budget 2015	Prognos 2015 (tertiäl 2)	Ramärende (förändr jfr med budget 2015)	Förändr jmf med ramärendet		Budget 2016	Skillnad budget 15 och budget 16	
					Nämnd- yttrande	Majoritets- förslag		tkr	%
<b>Checkram</b>	<b>-2 132 903</b>	<b>-2 224 660</b>	<b>-2 223 118</b>	<b>-60 485</b>	<b>-5 627</b>	<b>-22 257</b>	<b>-2 307 402</b>	<b>-82 742</b>	<b>3,7%</b>
Förskola	-662 557	-680 889	-664 489	10 404	-10 495	-11 495	-681 980	-1 091	0,2%
Pedagogisk omsorg	-31 292	-22 999	-31 399	-4 858	0	0	-27 857	-4 858	21,1%
Vårdnadsbidrag	-1 503	-1 358	-1 818	-7	-542	-542	-1 907	-549	40,4%
Fritidshem, förskoleklass	-72 735	-79 541	-79 541	1 219	3 436	3 436	-74 886	4 655	-5,9%
Fritidshem, åk 1-3	-132 144	-142 714	-139 214	-3 379	5 537	5 537	-140 556	2 158	-1,5%
Förskoleklass	-55 251	-57 071	-4 719	206	116	116	-56 749	322	-0,6%
Grundskola	-847 278	-911 359	-57 371	-48 050	-2 582	-18 212	-977 621	-66 262	7,3%
Grundsärskola	-20 444	-21 849	-914 156	-240	-1 045	-1 045	-23 134	-1 285	5,9%
Öppen fritidsverksamhet	-4 361	-5 019	-22 449	-186	6	6	-5 199	-180	3,6%
Gymnasieskola	-293 663	-290 707	-295 807	-14 491	540	540	-304 658	-13 951	4,8%
Gymnasiesärskola	-11 675	-11 154	-12 155	-1 103	-598	-598	-12 855	-1 701	15,3%
<b>Övrig ram</b>	<b>-251 628</b>	<b>-264 406</b>	<b>-262 967</b>	<b>-13 867</b>	<b>-566</b>	<b>824</b>	<b>-277 449</b>	<b>-13 043</b>	<b>4,9%</b>
Likvärdighetsgarantin	-219 489	-229 149	-229 349	-13 690	-1 140	0	-242 839	-13 690	6,0%
Öppen förskola	-6 061	-7 337	-5 997	-37	1 374	1 374	-6 000	1 337	-18,2%
Nämnd och nämndstöd	-14 000	-14 883	-14 884	-75	0	0	-14 958	-75	0,5%
Myndighets- och huvudmannaupp	-10 498	-11 260	-11 260	-56	-800	-400	-11 716	-456	4,0%
Forskning och utveckling	-1 580	-1 777	-1 477	-9	0	-150	-1 936	-159	8,9%
<b>Summa</b>	<b>-2 384 531</b>	<b>-2 489 066</b>	<b>-2 486 085</b>	<b>-74 352</b>	<b>-6 193</b>	<b>-21 433</b>	<b>-2 584 851</b>	<b>-95 785</b>	<b>3,8%</b>

### Ramärendet

Ramärendet har beräknats utifrån de antaganden som gjordes i befolkningsprognosen från april. I ramärendet antogs att programpengar för gymnasieskolan inom ramen för samverkansavtalet skulle räknas upp med i genomsnitt två procent, vilket också överensstämmer med den rekommendation som Kommunförbundet i Stockholms län föreslagit kommunerna att anta. Per program blir det en uppräknings mellan 1,8 – 2,2 procent på de nationella programmen och Introduktionsprogram – programinriktat individuellt val, IMPRO.

### Nämndyttrande

Nämnden föreslår i sitt yttrande förändringar med 6,2 miljoner kronor jämfört med ramärendet. Av dessa avser 6,8 miljoner kronor förändringar i befolkningsprognos och efterfrågan. Förändringar har gjorts utifrån förändrad genomsnittskostnad för förskolan, pedagogisk omsorg och fritidshemmet. Efterfrågeprocenten för grundskolan har justerats uppåt och antal elever som tillhör särskolans personkrets har justerats utifrån nu kända antaganden. Likvärdighetsgarantin har justerats för ökat elevantal.

I den senaste upphandlingen av öppen förskola lämnade ingen anbudsgivare anbud på att driva verksamhet i Sicklaområdet. Detta innebär att utbildningsnämnden kan minska budgetramen för öppen förskola med 1,4 miljoner kronor.



Utbildningsexperten har ett mycket viktigt uppdrag för att Nacka ska fortsätta att vara en attraktiv skolkommun och kunna erbjuda invånarna i Nacka utbildning med hög kvalitet. För att fullt ut kunna påverka utvecklingen i önskad riktning vill nämnden utöka med ytterligare en experttjänst, en ökning med 0,8 miljoner kronor.

### **Alliansmajoritetens förslag**

För att säkra fortsatt hög kvalitet i skolan höjs skolpengen i grundskolan, särskolan och förskoleklassen 1,5 procent utöver nämndens förslag och nämnden tillförs 15,63 miljoner kronor för detta. Detta innebär en höjning med 2 procent av checkarna.

En särskild ettårig satsning på "giftfri förskola" genomförs 2016. Avsikten är att förskolor med äldre utrustning och leksaker ska få stöd att byta ut detta mot moderna och giftfria sådana. Utbildningsnämnden tillförs 2 miljoner kronor för detta ändamål.

I syfte att förstärka kvalitetsarbetet ges utbildningsnämnden utrymme att finansiera ytterligare en utbildningsexpert. 400 tusen kronor tillförs (halvårseffekt).

Nämndens begäran i övrigt för volymförändringar om 4,253 miljoner kronor tillstyrks, förutom vad gäller antagande om ökande behov av likvärdighetsgaranti. Bedömningen i ramärendet var en ökning med 5,4 procent (12,5 miljoner kronor) och den kvarstår.

Taket för maxtaxan inom förskolan höjs och intäkterna bedöms öka med 1 miljon kronor, varvid ramen minskas med motsvarande belopp.

Nämnden tillförs 150 tusen kronor för ett projekt tillsammans med kulturnämnden om att stimulera läslust hos barn och unga (kulturnämnden tillförs lika mycket).

Utbildningsnämnden får i uppdrag att följa upp skolornas arbete med rörelse och vardagsmotion bland eleverna.

Utbildningsnämnden får vidare i uppdrag att se över checkerna för förskola, grundskola och fritidshem när det gäller antal nivåer och relationen mellan dem, detta i syfte att säkerställa att checkerna är optimalt utformade när det gäller ändamålsenlighet och effektivitet.

Utbildningsnämnden får också i uppdrag att uppdatera den utbildningspolitiska strategin.

### **Investeringar utbildningsnämnden**

Nämnden har inga nya investeringsmedel för 2016-2018.



## Äldrenämnden

### Ansvar och uppgifter

Äldrenämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten, kommunal vård och omsorg och de uppgifter som enligt annan lag eller författning ankommer på socialnämnd/kommunal nämnd, avseende personer över 65 år.

### Väsentliga områden 2016-2018

- Rätt stöd
- Rättssäker handläggning
- Förebyggande arbete
- Service
- Volym- och kostnadskontroll

### Fokus 2016-2018

#### Valfrihet, kvalitet och ekonomi hänger i hop

I Nacka är det egna valet viktigt oavsett om det kanske handlar om att bo kvar hemma med många hemtjänsttimmar eller att själv få avgöra när det är dags att flytta till ett särskilt boende. Nacka har ett något högre genomsnitt för antal hemtjänsttimmar per kund jämfört med andra kommuner eftersom vi har kunder som får mycket stora insatser i hemmet. Det är möjligt att få vård i livets slutskede hemma, även om det kräver väldigt många hemtjänsttimmar per vecka.

En del har behov av att flytta in tidigare på ett särskilt boende. En boende i särskilt boende lever i genomsnitt två år från inflyttning i Nacka, medan genomsnittstiden på andra håll, t.ex. i Stockholms stad, är kortare. Att så långt som möjligt kunna välja själv var man ska bo är en kvalitet i äldreomsorgen men det har också en ekonomisk aspekt. Särskilt boende kostar mindre för kommunen än hemtjänst vid en brytpunkt på fler än 90 timmar per månad i hemtjänst under dagtid. Nämnden kommer att behöva ha fokus på detta under planeringsperioden.

#### Teknikutveckling

Under 2016-2017 fortsätter satsningen på teknikutveckling inom äldreomsorgen. Den demografiska utvecklingen innebär att andelen äldre med omsorgsbehov kommer att öka, samtidigt som det kommer att bli svårt och förenat med stora kostnader att rekrytera tillräckligt med personal till äldreomsorgen. Välfärdsteknologi ökar möjligheterna för äldre att leva tryggt i hemmet så länge de önskar samt bidra till ett mer aktivt liv, delaktighet i samhället och ett högre välbefinnande. Välfärdsteknologi kan frigöra resurser. Enligt de beräkningar som gjordes inom ramen för regeringens projekt teknik för äldre för några år sedan så får kommuner tillbaka 3,5 kronor per satsad krona under en treårsperiod. Beräkningen bygger på antagandet att tio procent av kunderna har en kombination av traditionell hemtjänst och e-hemtjänst

## Översyn av ersättningsnivåer

### *Dagverksamhet*

Under 2016 kommer ersättningsnivåerna för dagverksamhet att utredas för att kunna införas under 2017. I dag finns det anordnare som avstår från att anordna dagverksamhet i Nacka beroende på att dagverksamhetens ersättningsnivåer är låga. Det leder till att medborgarna får ett mindre utbud att välja mellan och att innehållet i den verksamhet som bedrivs är begränsat. Det gör också att kunderna avstår från dagverksamhet eftersom den inte passar deras behov och önskemål. En bra dagverksamhet som är attraktiv för kunderna skulle minska hemtjänstbehovet och också kunna ge ett längre kvarboende i det egna hemmet.

### *Särskilt boende*

Nacka har differentierade ersättningsnivåer för särskilt boende medan Stockholms stad har infört en enhetlig nivå oavsett omsorgsnivå. Det finns en risk för att anordnare prioriterar Stockholmskunder framför Nackakunder. De differentierade nivåerna leder också till att anordnare begär cirka 500 ombedömningar av nivåerna per år. Det tar också tid och resurser. Under 2016 behöver det göras en noggrann utredning av ersättningsnivåerna.

### **Tillgänglighet och effektivitet**

Under 2016 och 2017 fortsätter arbetet med att utveckla tillgängligheten för kunder och anordnare. Under 2016 kommer effektiviteten öka genom att anordnare i större utsträckning än i dag utbyta dokument och kommunicera digitalt. Under året kommer även mobil återrapportering att införas vilket förväntas leda till att den utförda tiden som anordnare rapporterar kommer att vara lägre per brukare.

## **Strategiska mål för äldreutskottet 2016**

Lägesangivelsen visar läget vid tertialbokslut 2 2015.

● UTMÄRKT   ■ BRA   ▲ HAR BRISTER

Övergripande mål (2015)	Strategiskt mål	Läge
<b>VERKSAMHETSRESULTAT</b>		
God kommunal service	Medborgare ska ha en hög tillgänglighet och god service	■
	Utredningar och beslut ska vara korrekta, välgrundade och lätta att förstå.	■
Stor valfrihet	Öka möjligheterna för kunden att göra aktiva val	Ny formulering
God livsmiljö och en långsiktig hållbar utveckling	Medborgare ska ha kännedom och få tillgång till förebyggande och tidiga insatser	▲
<b>INSATTA RESURSER</b>		
Effektivt resursutnyttjande	Socialtjänsten ska verka för en effektiv användning av kommunens skattemedel	■

## Resursfördelning

**Tabell Äldrenämndens resursfördelning, netto (tusentals kronor)**

Verksamhet	Bokslut 2014	Budget 2015	Prognos 2015 (tertia 2)	Ramärende (förändr jfr med budget 2015)	Förändr jmf med ramärendet		Budget 2016	Skillnad budget 15 och budget 16	
					Nämnd- yttrande	Majoritets- förslag		tkr	%
Äldre		-636 037	-641 900	-30 858	-870	953	-665 942	-29 905	4,7%
Myndighet och huvudmannaskap		-17 438	-22 317	-1 313	-23 290	-21 960	-40 711	-23 273	133,5%
Nämnd och nämndstöd		-9 283	-9 283	-46	-1 725	-1 725	-11 054	-1 771	19,1%
<b>Summa</b>	<b>0</b>	<b>-662 758</b>	<b>-673 500</b>	<b>-32 217</b>	<b>-25 885</b>	<b>-22 732</b>	<b>-717 707</b>	<b>-54 949</b>	<b>8,3%</b>

### Ramärendet

Sammantaget innebär ramärendet en utökning med 32,2 miljoner kronor. Volymerna ökar med 28,8 miljoner kronor mellan 2015 och 2016 för äldrenämndens ansvarsområde och med 1,3 miljoner kronor för handläggningstjänster inom myndighet och huvudman samt 2,1 miljoner kronor för kapitaltjänst inom nämnd och nämndstöd.

### Nämndyttrande

Äldrenämnden föreslår att nämnden tillförs resurser med sammanlagt 25,9 miljoner kronor. Av dessa avser 10,48 miljoner kronor medel för att fortsättningsvis kunna bedriva en äldreomsorg av hög kvalitet för Nackas invånare. I korthet handlar det om att kunna möjliggöra en hög tillgänglighet och god insyn för de äldre och deras anhöriga genom att få möjlighet till enkel ansökan digitalt med förenklad handläggning, insyn i sina ärenden 24/7 och att det är lätt att nå och få tid hos sin handläggare. Förenklad samverkan mellan handläggare och anordnare och goda möjligheter att utöva tillsyn och kontroll. Resurser för att kunna erbjuda insatser i samma omfattning som idag till de äldre. Dessa består av följande delposter:

- IT-förvaltning av tjänsten Combine, om 4,57 miljoner kronor
- Projektmedel för delprojekt 1, Tillgänglig äldreomsorg, om 1,8 miljoner kronor
- Förstärkning av handläggning, om 260 tusen kronor
- Kompensation för kostnadsökningar inom avtalsreglerad verksamhet, om 2,97 miljoner kronor
- Nämndarvoden och nämnssekreterare, 875 tusen kronor

Utöver dessa överförs 16 miljoner kronor överfört från socialnämnden för att reglera genomförd organisationsförändring samt minskade kapitaltjänstkostnader med 590 tusen kronor.



### **Alliansmajoritetens förslag**

16 miljoner kronor överförs från socialnämnden till äldrenämnden för att reglera genomförd organisationsförändring. Ramen minskas med 590 tusen kronor för kapitaltjänstkostnader.

Verksamhetsstödet Combine går in i driftfas och 3,5 miljoner kronor tillförs för att klara den nya uppgiften. Därutöver tillförs 1,8 miljoner kronor för fortsatt utveckling så att alla anordnare fullt ut kan använda systemet och återrapportera utförd hemtjänst via mobil. Det är angeläget att detta sker så snabbt som möjligt för att man ska nå den fulla effektiviseringspotentialen och stärka kvaliteten i socialtjänsten.

Nämnden tillförs begärda 875 tusen kronor för kostnader för nämndadministration samt hälften av den begärda priskompensationen för avtalsreglerad verksamhet, 1,485 miljoner kronor. Begäran om pris- och lönekomensation om 260 tusen kronor avslås, inga andra enheter inom myndighets- och huvudmannorganisationen tillförs pris- och lönekomensation i den omfattningen.

Regeringen har föreslagit att statsbidrag minskas genom att taket för maxtaxan inom äldreomsorgen höjs. För att kompensera för detta måste avgifterna höjas och intäkterna för äldrenämnden ökar med 1,1 miljoner kronor.

För att säkra fortsatt hög kvalitet i äldreomsorgen höjs checken för äldreboende med 1 procent och för hemtjänsten med 0,5 procent utöver den generella komensationen på 0,5 procent. Nämnden tillförs 3,762 miljoner kronor för detta ändamål.

Komensationen för volym minskas med 3 miljoner kronor.

Regeringen har aviserat ett statsbidrag för höjd kvalitet och ökad bemanning i äldreomsorgen. Det är ännu oklart hur villkoren för att få del av medlen ser ut, men Nacka kan uppskattas få 20 miljoner kronor för detta, vilket motsvaras av ökade kostnader. Nettoeffekten är alltså 0.

Äldrenämnden får i uppdrag att, i samverkan med exploaterings- och fastighetsansvariga, stimulera tillkomsten av trygghetsboenden med varierande upplåtelseformer i olika delar kommunen.

### **Investeringar**

Nämnden har inga nya investeringsmedel för 2016-2018.



## Överförmyndarnämnden

### Ansvar och uppgifter

Överförmyndarnämnden fullgör kommunens uppgifter inom överförmyndarverksamheten enligt föräldrabalken, samt vad som i övrigt åvilar överförmyndare eller överförmyndarnämnd enligt annan lag och författning. Nämnden verkar kontinuerligt för att det finns gode män och förvaltare att tillgå så att god man eller förvaltare ska kunna utses inom kortast möjliga tid efter det att enskilda behov av sådan konstaterats. Nämnden erbjuder gode män och förvaltare möjlighet till kunskapsutbyte och information som är väsentlig för uppdraget.

### Väsentliga områden 2016-2018

- Att det finns tillräckligt med kompetenta gode män och förvaltare
- Förenkla och effektivisera handläggning och administration
- Fortsatt utveckling av servicen

### Fokus 2016-2018

Nämndens främsta utmaning och uppgift i dagsläget och under de kommande åren är att det finns tillräckligt med kompetenta gode män och förvaltare. Det har skett en kraftig ökning av ensamkommande flyktingbarn, och befolkningstillväxten i kommunen framöver kommer att vara kraftig. Gode männen måste också ha tillräckligt god kompetens.

För att rekrytera gode män förstärker nämnden insatser genom att bland annat annonsera och ha möten. Dessa mer traditionella insatser kommer att behöva kompletteras med nya som nämnden kommer att ta fram. Nämnden har redan idag ett gediget utbildningspaket som nu kommer att kompletteras med kunskapstest. För att än mer höja statusen i uppdraget införs en certifiering av gode män. Inriktning är att merparten av gode männen ska vara certifierade.

Antalet gode män kommer att behöva öka i takt med att folkmängden i kommunen växer. Ärendemängden kommer att öka, vilket måste mötas med både effektiviseringar och utökad bemanning. För att lyckas med effektiviseringen måste processer standardiseras så långt som möjligt, digitaliseras och där så går automatiseras. Nämnden håller på att införa ett nytt verksamhetsstöd som har e-tjänster kopplat till sig. Detta är en förutsättning för att klara de ökande ärendevolymer.

Nackas överförmyndarnämnd står idag ut i riket som en nämnd som förenar god myndighetsutövning med god service. I Nacka har vi kommit långt men vill komma än längre i arbetet att ha medborgarens fokus i och se till att det är lätt att göra rätt. E-tjänsterna är en förutsättning för att det ska vara lätt att göra rätt.



## Strategiska mål för överförmyndarnämnden 2016

Lägesangivelsen visar läget vid tertialbokslut 2 2015.

● UTMÄRKT ■ BRA ▲ HAR BRISTER

Övergripande mål (2015)	Strategiskt mål	Läge
<b>VERKSAMHETSRESULTAT</b>		
God kommunal service	Alla huvudmän har en god man/förvaltare som agerar för huvudmannens bästa inom ramen för uppdraget.	■
<b>INSATTA RESURSER</b>		
Effektivt resursutnyttjande	Rättssäker och effektiv tillsynsverksamhet med hög kvalitet och god service	■
	Införande av E-tjänster förenklar handläggningen och gör den transparent	▲

## Resursfördelning överförmyndarnämnden

Tabell Överförmyndarnämndens resursfördelning, netto (tusentals kronor)

Verksamhet	Bokslut 2014	Budget 2015	Prognos 2015 (tertialet 2)	Ramärende (förändr jfr med budget 2015)	Förändr jmf med ramärendet		Budget 2016	Skillnad budget 15 och budget 16	
					Nämndyttrande	Majoritetsförslag		tkr	%
Nämnd och nämndstöd	-149	-170	-170				-170	0	0,0%
Arvoden och omkostnader gode män	-2 841	-3 054	-3 054	-87			-3 141	-87	2,8%
Drift av verksamheten	-4 247	-4 183	-4 183				-4 183	0	0%
<b>Summa</b>	<b>-7 237</b>	<b>-7 407</b>	<b>-7 407</b>	<b>-87</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>-7 494</b>	<b>-87</b>	<b>1,2%</b>

### Ramärendet

Överförmyndarnämnden har fått sin budgetram utökad med 87 tusen kronor kopplat till ökat antal gode män och därmed flera ärenden att hantera.

### Nämndyttrande

Nämndens budget består av tre huvuddelar: kostnader för drift av verksamheten, arvoden till gode män samt kostnader för nämndens sammanträden och fortbildning. Vad gäller verksamheten är fokus som tidigare beskrivits att effektivisera verksamhet för att kunna möta en ökande volym av gode män och ärenden. Införandet av verksamhetssystemet med e-tjänster är helt avgörande för att klara detta. Nämnden har inte begärt ytterligare medel.

### Alliansmajoritetens förslag

Ingen förändring jämfört med ramärendet.

### Investeringar

Nämnden har inga nya investeringsmedel för 2016-2018.

## Bilaga I Check- och ersättningsbelopp samt avgifter

### Tabell I) Checkbelopp för förskoleverksamhet och fritidshem

Momskompensation på sex procent tillkommer för privata utförare.

Förskola	Kronor per år		
	1-2 år	3-5 år	6 år
<b>Förskola 1-5 år</b>			
- 20-25 timmar/vecka	93 837	76 601	-
- 26-39 timmar/vecka	131 012	109 334	-
- 40 timmar och mer/vecka	145 484	125 846	-
<b>Förskola 6 år, en nivå</b>	-	-	102 209
<b>Allmän förskola 3-6 år, en nivå</b>	-	48 923	48 923

Pedagogisk omsorg	Kronor per år		
	1-2 år	3-5 år	6 år
<b>Pedagogisk omsorg 1-5 år</b>			
- 20-25 timmar/vecka	67 164	52 170	-
- 26-39 timmar/vecka	105 384	87 345	-
- 40 timmar och mer/vecka	109 676	92 892	-
<b>Pedagogisk omsorg med lokal 1-5 år</b>			
- 20-25 timmar/vecka	78 762	63 647	-
- 26-39 timmar/vecka	117 193	99 053	-
- 40 timmar och mer/vecka	121 515	104 631	-
<b>Pedagogisk omsorg med lokal 6 år, en nivå</b>	-	-	87 475

Fritidshem	Kronor per år
Förskoleklass	60 732
Förskoleklass, barn till föräldraledig 10 t/v	47 969
Årskurs 1-3	39 868
Årskurs 1-3, barn t föräldraledig/arbetslös 10 t/v	31 497
Årskurs 4-6 (öppen fritidsverksamhet)	1 407

**Tabell 2) Avgifter förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem**

Avgifter förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem	Kronor per månad			
	Barn 1	Barn 2	Barn 3	Barn 4
<b>Förskola och pedagogisk omsorg 1-6 år</b>				
- 20-25 timmar/vecka	937	625	312	0
- 26-39 timmar/vecka	1 145	764	381	0
- 40 timmar och mer/vecka	1 313	875	438	0
<b>Fritidshem</b>				
- förskoleklass-årskurs 3	875	438	438	0
- barn till föräldraledig/arbetslös förälder, 10 t/v	875	438	438	0
- årskurs 4-6, öppen fritidsverksamhet	Avgiften bestäms av skolan			

**Tabell 3) Checkbelopp förskoleklass och grundskoleutbildning**

Momskompensation på sex procent tillkommer för privata utförare.

Förskoleklass och grundskoleutbildning	Kronor per år
Förskoleklass	39 018
Grundskola	
- årskurs 1-5	69 773
- årskurs 6	75 180
- årskurs 7-9	89 930
Grundsärskola	
- årskurs 1-5	245 277
- årskurs 6-9	265 189

#### **Tabell 4) Checkbelopp och ersättningar gymnasieskola**

Momskompensation på sex procent tillkommer för privata utförare.

<b>Nationella gymnasieprogram inom samverkansområdet</b>	<b>Kronor per år</b>
Barn- och fritidsprogrammet	77 777
Bygg- och anläggningsprogrammet	108 975
Bygg - och anläggningsprogrammet, Anläggningsf (BAANL)	171 638
Ekonomiprogrammet	74 055
El- och energiprogrammet	103 995
El- och energiprogrammet, Energiteknik (EEENE)	110 351
Estetiska programmet	101 093
Estetiska programmet, Estetik och media (ESEST)	105 224
Estetiska programmet, musik (ESMUS)	117 286
Fordons- och transportprogrammet	127 991
Fordons- och transportprogrammet, Transport (FTTRA)	171 564
Handels- och administrationsprogrammet	81 633
Hantverksprogrammet	101 721
Hotell- och turistprogrammet	81 899
Humanistiska programmet	74 348
Industriprogrammet	134 429
Naturbruksprogrammet	157 071
Naturbruksprogrammet, Lantbruk (NBLAN)	194 911
Naturvetenskapliga programmet	81 865
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	120 567
Samhällsvetenskapsprogrammet	73 882
Samhällsvetenskapsprogrammet, Media, info och kommunik (SAMED)	83 406
Teknikprogrammet	86 072
VVS- och fastighetsprogrammet	105 373
Vård- och omsorgsprogrammet	81 966
Lagidrott	16 525
Individuell idrott	19 831

Programinriktat individuellt val, IMPRO inom samverkansområdet	Kronor per år
Barn- och fritidsprogrammet	80 949
Bygg- och anläggningsprogrammet	112 570
El- och energiprogrammet	107 017
Fordons- och transportprogrammet	131 660
Handels- och administrationsprogrammet	85 075
Hantverksprogrammet	104 684
Hotell- och turismprogrammet	85 075
Industri tekniska programmet	137 054
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	123 563
Naturbruksprogrammet	159 343
VVS- och fastighetsprogrammet	108 815
Vård- och omsorgsprogrammet	85 075

Övriga gymnasieprogram	Kronor per år
International Baccalaureate	120 931
Introduktionsprogram	94 432
Introduktionsprogram språkinriktning (IMSPR)	136 415
Gymnasiesärskola	298 957
Tillägg till introduktionsprogram med yrkesinriktning, IMYRK, per ämne	7 970

### Tabell 5) Musikskola – checkbelopp och avgifter

Momskompensation på sex procent tillkommer för privata utförare.

Musikskola	Kronor per barn/elev per år	Avgift per elev och termin
Ämneskurs	9 166	1 080
Grupp ≤ 12 elever	5 217	530
Grupp ≥ 13 elever	2 720	530

### Tabell 6) Checkbelopp särskilt boende för äldre

Momskompensation på sex procent tillkommer för privata utförare.

Ersättningsnivå, kronor per dygn	1	2	3	4	5
Vårdbehov, timmar	1-6	7-11	12-15	16-20	21-24
	1 066	1 330	1 583	1 817	2 233



### Tabell 7) Checkbelopp dagverksamhet för äldre

Momskompensation på sex procent tillkommer för privata utförare.

Ersättningsnivå, kronor per dygn	1	2	3
	327	515	866

### Tabell 8) Checkbelopp hemtjänst (äldre och personer med funktionsnedsättning)

Momskompensation på sex procent tillkommer för privata utförare.

Ersättning, kronor per timme
371

### Tabell 9) Checkbelopp ledsagning SoL (äldre och personer med funktionsnedsättning)

Momskompensation på sex procent tillkommer för privata utförare.

Ersättning, kronor per timme
305

### Tabell 10) Checkbelopp avlösning SoL (äldre och personer med funktionsnedsättning 21 år och äldre)

Momskompensation på sex procent tillkommer för privata utförare.

Ersättning, kronor per timme
295

### Tabell 11) Checkbelopp ledsagarservice och avlösarservice enligt LSS

Momskompensation på sex procent tillkommer för privata utförare.

Ersättning kr/timme	
Ledsagarservice LSS	305
Avlösarservice LSS	295

### Tabell 12) Checkbelopp Avlösning till barn och ungdomar upp t.o.m. 20 år enligt SoL

Momskompensation på sex procent tillkommer för privata utförare.

Ersättning kr/timme, avlösning SoL	
	293

### Tabell 13) Ersättningsbelopp gruppbostäder LSS

Momskompensation på sex procent tillkommer för privata utförare.

Ersättningsnivå, kronor per dygn	1	2	3	4	5
	927	1 267	1 608	2 291	3 062

### Tabell 14) Ersättningsbelopp serviceboenden LSS

Momskompensation på sex procent tillkommer för privata utförare.

Ersättningsnivå, kronor per dygn	1	2	3	4	5
	622	851	1 083	1 540	2 057

### Tabell 15) Checkbelopp daglig verksamhet, LSS

Momskompensation på sex procent tillkommer för privata utförare.

Ersättningsnivå, kronor per dygn	1	2	3	4	5	6
Heltid	482	586	821	1 102	1 484	1 818
Deltid	347	410	575	772	1 038	1 273

### Tabell 16) Checkbelopp korttidsvistelse, LSS

Momskompensation på sex procent tillkommer för privata utförare.

Ersättningsnivå, kronor per dygn	1	2	3
	3 230	3 875	4 520

### Tabell 17) Checkbelopp boendestöd (personer med funktionsnedsättning och personer med missbruksproblematik)

Momskompensation på sex procent tillkommer för privata utförare.

Checkgrupp, kronor per timme	Tider	
Måndag-fredag	07:30-19:00	367
Måndag-fredag	19:00-22:00	406
Lördag, söndag, helg	07:30-17:00	416

### Tabell 18) Checkbelopp sysselsättning för personer med psykiska funktionsnedsättningar

Momskompensation på sex procent tillkommer för privata utförare.

Sysselsättning i grupp, kr per halvdag	
	400

Individuell sysselsättning, extern arbetsplats	
Kartläggning 3 mån (kr/mån)	4 810
Uppföljning kr/mån	1 463

### Tabell 19) Checkbelopp familjerådgivning

Momskompensation på sex procent tillkommer för privata utförare.

Ersättning, kronor per samtal		varav egenavgift
	1 387	273

### Tabell 20) Checkbelopp familjebehandling

Momskompensation på sex procent tillkommer för privata utförare.

Checkgrupp kr/timme	
En familjebehandlare	799
Två familjebehandlare	1 519



### Tabell 21) Checkbelopp till anordnare av öppenvårdsinsatser för personer med missbruksproblematik

Momskompensation på sex procent tillkommer för privata utförare.

Ersättning kr, strukturerad öppenvårdsbehandling	41 932
Strukturerad samtalserie (kr/timme)	808
Rådgivning (kr/tim)	707

### Tabell 22) Checkbelopp för kontaktmannaskap för personer med missbruksproblematik

Momskompensation på sex procent tillkommer för privata utförare.

Ersättning kr/timme	kl. 07:30-19:00	kl. 19:00-22:00	kl. 07:30-17:00
	361	400	410

### Tabell 23) Checkbelopp kommunala arbetsmarknadsinsatser

Momskompensation på sex procent tillkommer för privata utförare.

Check	Belopp
Ersättning per månad, maximalt 12 månader	3 668
Bonus vid egen försörjning under insatsperiod	18 000

### Tabell 24) Checkbelopp samhällsorientering

Momskompensation på sex procent tillkommer för privata utförare.

Checkgrupp (språk)	Belopp
Arabiska, spanska, engelska, turkiska	4 352
Somali, persiska, tigrinja, ryska, thai, serbiska	4 844
Amharinja, mandarin	5 216
Övriga och inklusive tolk	6 442

**Tabell 25) Checkbelopp vuxenutbildning**

Verksamhet	Kronor per verksamhetspoäng
<b>Grundläggande vuxenutbildning</b>	
Kurser inom grundläggande vuxenutbildning	49,2
Orienteringskurser	49,2
<b>Gymnasial vuxenutbildning</b>	
Allmänna gymnasiala kurser	45,2
Kurser inom Barn- och fritidsprogrammet	45,2
Kurser inom Handelsprogrammet	45,2
Kurser inom Omsorgsprogrammet	45,2
Orienteringskurser	50,3
Naturkunskap	50,3
Fysik, kemi och biologi	63,3
Övriga yrkesinriktade kurser	68,3

Verksamhet	Kronor per slutförd kurs
<b>Svenskundervisning för invandrare, SFI</b>	
Kurs A	20 301
Kurs B	16 038
Kurs C och D	12 587

Verksamhet	Kronor per slutförd praktik
Arbetspraktik i samband med SFI	3 045

**Tabell 26) Avgift kolloverksamhet**

Inkomstnivå	Familjens sammanlagda inkomst före skatt, kronor/månad	Avgift per barn och dag
Nivå 1	0-25 000	78
Nivå 2	25 001-50 000	156
Nivå 3	50 001 och mer	262

## Bilaga 2. Tillkommande investeringsmedel 2015-2018 (tusentals kronor)

Investeringsprojekt	Investeringsprognos							Driftpåverkan		
	Tidigare beslutad projektram	Förslag nytt beslut netto	Ny projektram	2015	2016	2017	2018	Årlig kapitaltjänstkostnad	Årlig driftkostnad	Planerad ianspråktagande
Boo Gårds skola utbyggnad	0	-5 000	-5 000	0	-5 000	0	0	-861	0	jul-20
Komponentutbyte 2016	0	-50 000	-50 000	0	-50 000	0	0	-2 160	0	dec-16
Myrsjö bollhall ny byggnation	0	-38 000	-38 000	0	-1 000	-37 000	0	-2 052	0	aug-17
Oljeeldade värmeanlägg. avveckling	0	-35 000	-35 000	-100	-15 900	-19 000	0	-2 131	0	dec-17
Sigfridsborgs skola utbyggnad	0	-15 000	-15 000	0	-15 000	0	0	-1 358	0	maj-20
Komponentutbyte 2015	-32 500	-6 000	-38 500	-6 000	0	0	0	-2 250	0	dec-15
Behov av bostäder	-35 000	-50 000	-85 000	0	-40 500	-7 841	-1 659	-5 500	-915	aug-18
Förstudier planlägg. av mark	0	-2 500	-2 500	-200	-2 300	0	0	0	-300	jan-17
Cykelstråk Värmdövägen Boo	0	-12 000	-12 000	0	-6 000	-6 000	0	-840	-100	jan-18
Fosforfällning Långsjön	0	-2 200	-2 200	0	-2 200	0	0	-282	0	jan-17
Gång/cykelbana Grustagsvägen	0	-3 600	-3 600	0	-3 600	0	0	-280	0	jan-16
Hundrastgårdar 2018	0	-900	-900	0	0	0	-900	-85	-25	jan-19
Lekplatser 2018	0	-5 000	-5 000	0	0	0	-5 000	-473	0	jan-19
Lekplatser 2016-2018	0	-25 000	-25 000	0	-5 000	-10 000	-10 000	-2 365	0	jan-17
Mensåtra våtmark	0	-5 000	-5 000	-500	0	-4 500	0	-367	-100	jan-19
Myrsjön/Bagarsjöns utlopp	0	-3 000	-3 000	0	0	0	-3 000	-234	0	jan-19
Reinv konstbyggnader 2018	0	-16 000	-16 000	0	0	0	-16 000	-880	0	jan-19
Reinvestering belysning 2018	0	-10 000	-10 000	0	0	0	-10 000	-700	0	jan-19
Reinvestering vägnät 2018	0	-28 000	-28 000	0	0	0	-28 000	-2 500	0	jan-19
Ryssberget naturreservat	0	-1 500	-1 500	0	-1 000	-500	0	-100	0	jan-17
Tillfällig infartspark Neglinge	0	-500	-500	0	-500	0	0	-65	-10	dec-16
Utbyggnad förråd Utskogsvägen	0	-1 100	-1 100	0	-1 100	0	0	-100	0	jan-17
Utegyms 2018	0	-1 500	-1 500	0	0	0	-1 500	-142	-30	jan-19
Utegyms 2016-2018	0	-2 000	-2 000	0	-600	-700	-700	-189	-40	jan-17
Näridrottsplatser 2016-2018	0	-6 000	-6 000	0	-2 000	-2 000	-2 000	-600	0	jan-17
Konstgräs på bollplaner 2016-2018	0	-3 000	-3 000	0	-1 000	-1 000	-1 000	-600	0	jan-17
Konstgräsplan Fisksåtra	0	-3 000	-3 000	0	-3 000	0	0	-600	0	jan-17
Cykelbana saltsjöbadsleden etapp I	-4 000	-2 000	-6 000	0	-2 000	0	0	-910	-250	apr-16
Förvaltning o utveckl Naturres	-9 000	-4 000	-13 000	0	0	0	-4 000	-512	-100	jan-19
Maskiner o fordon 2015-2017	-10 500	-4 000	-14 500	0	0	0	-4 000	-2 500	0	årligen
Cykelväg Saltsjöb Skurubron	-1 500	-13 000	-14 500	0	-6 000	-7 000	0	-1 030	-100	jan-18
Reinv strandbad bryggor tillg	-7 500	-3 000	-10 500	0	0	0	-3 000	-1 200	0	jan-19
Strandpromenader Svindersvik	-4 000	-14 000	-18 000	0	-14 000	0	0	-954	-110	dec-16
Reinv byte pumpar 2018	0	-700	-700	0	0	0	-700	-31	0	jan-19
Reinv ledningsnät 2018	0	-15 000	-15 000	0	0	0	-15 000	-900	0	jan-19
Reinv pumpstationer 2018	0	-2 500	-2 500	0	0	0	-2 500	-267	0	jan-19
Ålta mini återvinningscentral	-6 500	-6 000	-12 500	0	-6 000	0	0	-1 100	-2 000	dec-16
Inventarier Fritidsnämnd	0	-7 500	-7 500	0	-2 500	-2 500	-2 500	-750	0	dec-16
Inventarier Valfärd skola	0	-35 000	-35 000	0	0	0	-35 000	-6 475	0	dec-18
Inventarier Valfärd samhällsservice	0	-1 500	-1 500	0	0	0	-1 500	-285	0	dec-18
	-110 500	-439 000	-549 500	-6 800	-186 200	-98 041	-147 959	-44 628	-4 080	
Överdäckning och bussterminal	0	-17 000	-17 000	0	-17 000	0	0	0	0	
<b>Totalt tillkommande medel</b>		<b>-456 000</b>	<b>-566 500</b>	<b>-6 800</b>	<b>-203 200</b>	<b>-98 041</b>	<b>-147 959</b>	<b>-44 628</b>	<b>-4 080</b>	



## Bilaga 3. Stöd till de politiska partiernas arbete arvoden mm 2015-2018

### Partistöd

Partistödet består av följande:

- Ett grundstöd i form av ett kanslistöd med 110 000 kronor/parti som är representerat i kommunfullmäktige.
- Ett mandatbaserat stöd på 25 000 kronor/mandat i kommunfullmäktige. Inriktningen är att detta ska höjas med 500 kronor/år 2016, 2017 och 2018. Därutöver tillkommer 5 000 kronor/mandat i utbildningsstöd och 5 000 kronor/mandat för stöd till ungdomsverksamhet.

### Kommunalråd

Kommunfullmäktige utser bland kommunstyrelsens ledamöter kommunalråd på hel- eller deltid, dock inte på mindre än 50 procent. På detta sätt ges ett antal personer möjlighet att under stor del av sin arbetstid kunna sätta sig in i och styra den kommunala verksamheten och få ett bättre helhetsperspektiv för att på ett djupare sätt utöva demokratiskt inflytande.

Månadsarvode för kommunalråd som också är ordförande i kommunstyrelsen ska utgöra 70 procent av arvode för annat statsråd än statsminister. För övriga kommunalråd ska månadsarvodet utgöra 60 procent av arvodet för annat statsråd än statsministern. Kommunalråd med tjänstgöringsgrad på 50 procent kan också erhålla andra årsarvoden och sammanträdesarvoden som hittills både på dag- och kvällstid. För kommunalråd på heltid utgår också sammanträdesarvode för kvällssammanträden.

Partierna nominerar kommunalråd enligt följande:

M	2,5
FP	1,0
C	0,5
KD	0,5
S	1,0
MP	0,5

### Deltidsengagerade förtroendevalda

Kommunfullmäktige utser deltidseagerade förtroendevalda för att ge personer i partierna möjlighet att fördjupa sig i kommunala frågor. Majoritetspartierna och oppositionspartierna fördelar sinsemellan vardera 450 000 kronor i årsarvode som deltidresurs. Om inget annat anges sker fördelningen (avrundat) utifrån storlek i kommunfullmäktige.



### Gruppledare/deltidsengagerad förtroendevald

Partigrupperna i kommunfullmäktige väljer gruppledare bland sina ledamöter och ersättare. För att ge dessa förutsättningar att kunna utföra sitt uppdrag på ett bra sätt utgår ett arvode enligt följande:

För parti i kommunfullmäktige med minst 2 mandat (MP, FP, NL, C, V, KD, SD): 60 000 kronor

För parti i kommunfullmäktige med minst 10 mandat (S): 90 000 kronor

För parti i kommunfullmäktige med minst 20 mandat (M): 120 000 kronor.

### Årsarvoden

Årsarvoden för deltidsengagerad, gruppledare, ordförande och vice ordförande i nämnder, kommittéer och råd samt sammanträdesarvoden fastställs i mål och budget. Inriktningen är att arvoden årligen ska värdesäkras. Arvoden ska ge rimlig kompensation för det ansvar och den tidsåtgång som uppdragen medför. För kommunstyrelsens presidium utgår inget annat fast arvode än för kommunalråd.

### Politiska sekreterare

För att biträda de förtroendevalda i deras politiska arbete ges partierna möjlighet att anställa politiska sekreterare enligt följande:

Parti med 1-2 mandat:	0
Parti med 3 mandat:	0,25 politisk sekreterare
Parti med 4 mandat:	0,5 politisk sekreterare
Parti med 5 mandat:	0,75 politisk sekreterare
Parti med 6-19 mandat:	1,0 politisk sekreterare
Parti med minst 20 mandat:	1,5 politisk sekreterare

Parti med kommunalråd får därutöver 0,25 politisk sekreterare, för att särskilt kunna biträda dessa.

Tjänst som politisk sekreterare ska tas ut löpande. Den kan delas på flera personer (dock inte i mindre delar än 0,25 tjänst), tas ut under del av året men inte sparas till kommande år. Anställning som politisk sekreterare gäller i maximalt 4 år, d.v.s. som längst till 2018-12-31. Lönenivån sätts till 34 000 kronor/månad för 2015 och räknas årligen upp med genomsnittet av den procentuella löneökningen för kommunanställda året innan.

### Lokalbehov

Partierna har rätt att hyra arbetsrum för politiska sekreterare i Stadshuset. Villkoren ska vara desamma som för andra verksamheter som hyr lokaler i Stadshuset. Telefonanslutningar får partierna lösa genom egna abonnemang medan datakommunikation och internetuppkoppling erhålls för politiska sekreterare på samma sätt som för förtroendevalda.



### **IT-stöd för förtroendevalda**

Sammanträdeshandlingar ska i princip endast skickas elektroniskt till de förtroendevalda, men handlingarna ska också finnas tillgängliga på [www.nacka.se](http://www.nacka.se). Kommunen ska tillhandahålla läsplattor för att underlätta för de förtroendevalda.

Kommunen ska erbjuda viss introduktionsutbildning vid inledningen av den nya mandatperioden för att underlätta för de förtroendevalda att klara uppdraget i den delen.

Deltidsengagerade, gruppleddare och nämndordförande ska kunna använda kommunens nätverk i Stadshuset, komma åt gemensamma mappar och dokument samt kunna skriva ut och kopiera dokument som behövs för uppdraget.

## Bilaga 4. Förtroendemannaarvoden

Organ, kronor	Ordförande, årsarvode	1:e och 2:e vice ordförande
KF	61 200	30 600
AFN, MSN, NTN, SN, UN, ÄN	204 000	102 000
FN, KN	117 300	58 650
NEAB	117 300	58 650
Valnämnden, ej valår	10 200	5 100
Valnämnden, valår	20 400	10 200
ÖFN	30 600	15 300
Miljökommitté	40 800	20 400
Mångfaldskommitté	40 800	20 401
Råden (BRÅ, naturvårdsråd, näringslivsråd, rådet för frågor kring funktionsnedsättning, seniorråd)	20 400	10 200
<b>Årsarvode</b>		
Socialutskott	20 400	
Revisorer (8st)	76 500	
Deltidsengagerad M	0	
Deltidsengagerad FP	204 000	
Deltidsengagerad C	153 000	
Deltidsengagerad KD	102 000	
Deltidsengagerad S	188 700	
Deltidsengagerad MP	117 300	
Deltidsengagerad V	51 000	
Deltidsengagerad NL	66 300	
Deltidsengagerad SD	35 700	
Gruppledare M	122 400	
Gruppledare FP	61 200	
Gruppledare C	61 200	
Gruppledare KD	61 200	
Gruppledare S	91 800	
Gruppledare MP	61 200	
Gruppledare V	61 200	
Gruppledare NL	61 200	
Gruppledare SD	61 200	

## Sammanträdesersättningar

Sammanträdesarvode, kronor	
Grundarvode	520
Grundarvode miljö- och stadsbyggnadsnämnden	1 158
Per påbörjad halvtimme	63
Ersättning för förlorad arbetsförtjänst, halvdag	651
Ersättning för förlorad arbetsförtjänst, heldag	1 302
Ersättning för barn tillsyn (per påbörjad halvtimme)	63



## Bilaga 5. Personalomkostnadspålägg

Födda	Total %	Avser vid årets ingång
910101 -	36,72%	Inte fyllt 25
510101 - 901231	40,50%	Fyllt 25 och inte fyllt 65
400101 - 501231	19,70%	Fyllt 65



## Bilaga 6. Program för utförare

### Dokumentets syfte

Syftet med programmet är att säkerställa en kvalitativ uppföljning och kontroll av privata utförare som bedriver verksamhet på uppdrag

### Dokumentet gäller för

Uppföljning av privata och kommunala utförare

Alla nackabor ska kunna förvänta sig att de tjänster som kommunen tillhandahåller håller en likvärdig kvalitet oavsett om de utförs av de kommunala produktionsverksamheterna eller av en privat utförare. Programmet för utförare gäller därför för såväl privata som kommunala utförare utifrån kommunens styrprincip om konkurrensneutralitet.

I Nacka kommun kan privata aktörer bli utförare genom att

- 1) auktoriseras utifrån ett av kommunens olika kundval
- 2) kvalificera sig för att ingå i ett valfrihetssystem enligt lagen om valfrihetssystem (LOV)
- 3) få tilldelningsbeslut utifrån en upphandling enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) eller
- 4) direktupphandling enligt lagen om offentlig upphandling

### Kommunens styrdokument anger ramarna för programmet

I Nacka kommun finns styrdokument för att säkerställa att kommunala och privata utförare håller en hög kvalitet. Dessa styrdokument utgör ramen för detta program eftersom de innehåller de *mål och riktlinjer* som kommunfullmäktige har inom området. *Hur uppföljning* av utförare ska ske framgår av dokumenten. Samtliga nämnder ansvarar inom sina ansvarsområden för att arbeta i enlighet med vad som anges i nedanstående styrdokument.

- **Reglemente för intern kontroll**

Det åligger nämnderna att se till att den interna kontrollen är tillräcklig. I detta ansvar ingår bland annat att säkerställa att upphandling, kundvalssystem, identifiering av nämndspecifika risker, incidentrapportering och efterlevnad av interna regelverk sker i enlighet med reglementet.

Nämnderna ska i samband med att de beslutar om förslag till mål och budgetram anta en uppföljningsplan, där den interna kontrollen ingår. De ska säkerställa att det finns kundvalssystem eller upphandlade avtal för de tjänster och varor som behövs för nämndens verksamhet.

- **Reglemente för kundval**

Reglementet definierar de generella auktorisationsvillkor som gäller för kommunens samtliga kundval. Respektive nämnd ansvarar för att auktorisera och utöva tillsyn i enlighet med de generella och specifika auktorisationsvillkoren. Nämnderna ska för varje kundvalssystem anta en modell för uppföljning och utvärdering av anordnaren och verksamheten.

Modellen ska säkerställa en god kvalitet på tjänsten, säkerställa en enhetlig bedömning vid auktorisation, avauktion och varning samt verka för en enhetlig, transparent och förutsägbar uppföljning.

- **Inköspolicy**

Policyn anger inriktning för upphandlingar och inköp i kommunen. Utifrån policyn framgår bland annat att upphandlingar och inköp av varor och tjänster i kommunen ska bidra både till en effektiv verksamhet med hög kvalitet och till en långsiktigt hållbar kommun. I hållbarhetsperspektivet ingår såväl klimatmässig som social och ekonomisk hållbarhet. Genom att samspela på både nationell, regional och lokal nivå kan kommunen göra bästa möjliga upphandlingar och inköp. Kommunen ska uppfattas som en bra och attraktiv kund för leverantörer i syfte att upprätthålla god konkurrens och erhålla goda affärsvillkor.

## **Allmänhetens insyn och information**

### **Privata utförare**

Varje nämnd ska i auktorisationsbeslut eller avtal med privata utförare tillförsäkra att den kan få information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnats över till en privat utförare. Utföraren ska kunna lämna information när kommunen begär det. Informationen ska göra det möjligt för allmänheten att få insyn i hur uppdraget utförs. Informationen ska även utgöra ett underlag för medborgaren att göra ett aktivt val av utförare i de fall kommunen har ett kundval inom området.

### **Kommunala utförare**

För kommunala utförare gäller offentlighetsprincipen. Det innebär att alla uppgifter som inte omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen får lämnas ut. Informationen ska göra det möjligt för allmänheten att få insyn i hur uppdraget utförs. Informationen ska även utgöra ett underlag för medborgaren att göra ett aktivt val av utförare i de fall kommunen har ett kundval inom området.



## Bilaga 7. Majoritetsprogram 2014-2018

Vi bygger Nacka för framtiden – Öppenhet och mångfald när Nacka växer

### Majoritetspartiernas politiska plattform för 2015-2018

Vi fyra Allianspartier har beslutat att samverka för att fortsätta leda Nacka. Vi ska föra en tydlig borgerlig politik för hela Nacka med fokus på ökat bostadsbyggande, bättre framkomlighet, fler jobb, hög kvalitet i välfärden och god miljö.

#### 1. ALLIANSENS VÄRDERINGAR OCH VISIONER

Våra grundläggande idéer och värderingar bygger på respekt för individen, människors lika värde och originalitet. Utgångspunkten när vi formar samhället är en tro på varje människa och på människans förmåga och vilja att ta ansvar för sig själv, sina nära och för samhället. Människor ska ha större makt över sin egen vardag och livssituation. Vi ska vårda och utveckla Nackas unika valfrihetsmodeller. Vi sätter individen och familjen i centrum.

Vi vill se ett Nacka där alla får utrymme att växa. Varje människa ska komma till sin rätt och kunna förverkliga just sina idéer om hur man vill leva sitt liv i Nacka. Nya människor och företag ska välkomnas.

Trycket på Nacka att växa är stort. Detta är i grunden oerhört positivt, eftersom det bottnar i framtidstro och optimism och skapar nya värden. Alliansen bejakar denna utveckling, men ser självklart också de utmaningar detta medför, t ex när det gäller framkomlighet, tryck på naturen och att kunna rekrytera kompetenta medarbetare till olika välfärdstjänster. Men fördelarna överväger.

Vi vill se en stark, grön och långsiktigt hållbar tillväxt i Nacka. Tillväxt är en nödvändig förutsättning för att kunna bryta arbetslöshet och utanförskap och samtidigt förbättra miljön. Tillväxt ger de nya jobb som behövs, vilket i sin tur ger ekonomiskt utrymme för både individer och samhälle. Fler invånare ger också förutsättningar för bättre service, t ex i form av större underlag för handel i våra lokala centra och kollektivtrafik. Och det är bra att vi blir fler skattebetalare i Nacka, som delar på gemensamma kostnader. Miljö och natur ska värnas när Nacka växer. Minst halva Nacka ska vara grönt.

Ekonomisk välfärd är dock inte allt. För att vi ska må bra måste både yttre och inre värden få plats. Även detta perspektiv måste finnas med i de politiska besluten, i en tid av konsumtion och materiellt fokus.

En förutsättning för ett medmänskligt och tryggt samhälle är att människor bryr sig om varandra. Vi vill stärka civilsamhället och enskildas engagemang. Nacka kommun ska inte ha monopol på att hjälpa människor som behöver stöd. Tvärtom, vi är övertygade om att



samhället blir bättre när enskilda människor, samfund, föreningar och näringsliv finnas med i detta arbete.

### 1.1 Ett Nacka för alla

Alliansen står för ett tolerant och öppet samhälle där vi tror att alla människor behövs och kan bidra. Vi accepterar ingen form av diskriminering, utan vill aktivt motverka nedvärdering av människor på grund av deras kön, ålder, religion, etnicitet, sexuella läggning, könsidentitet, funktionsnedsättning eller sociala problematik. Att vi människor är olika är en tillgång som berikar vårt samhälle.

Ett generöst och välkomnande flyktingmottagande är självklart för oss. Jobb och utbildning är nyckelfaktorer för en lyckosam integration. Kommunens vision om Öppenhet och Mångfald är uttryck för en politik som vänder sig till alla.

Nacka ska vara en jämställd kommun där män och kvinnor har samma möjligheter – i skolan, i föreningslivet och arbetslivet. Kommunen ska arbeta med att skapa tryggare miljöer och motarbeta våld i nära relationer och vara ett föredöme som arbetsgivare. Vi ska fortsätta stödja kvinno- och brottsofferjourerna.

I syfte att intensiviera arbetet med dessa frågor inrättas en parlamentarisk mångfaldskommitté.

### 1.2 Styrningen blir tydligare

Kontinuitet i den grundläggande styrningen ska kombineras med ständig förnyelse av formerna för att uppnå målen.

Kommunens vision om *”Öppenhet och Mångfald”* ligger fast, liksom den grundläggande värderingen *”Respekt för människors kunskap och egen förmåga, samt för deras vilja att ta ansvar”*. Till detta läggs ambitionen att *”Nacka ska vara bäst på att vara kommun”*. Innebörden i detta är att kommunens breda och mångfacetterade verksamhet vara bland de tio procent bästa i landet i olika mätningar.

Vi tror på en styrmodell som bygger på tillit till verksamheten och där stort ansvar och mycket befogenheter finns lokalt. Där bör man avgöra hur de tillgängliga resurserna bäst används. Nacka tillämpar sedan länge, med framgång, lokalt resultatansvar på enheterna med överföring av över- och underskott, internhyror och internpriser. De principerna behålls.

En tydlig och god kommunikation och dialog är strategiskt viktigt när Nacka växer. Visionsarbetet kring Nacka stad och projektet *”Konsten att bygga stad”* syftar till att skapa delaktighet och engagemang bland medborgare och företag för kommunens utveckling. Det arbetet ska fortsätta. Övrigt kommunikationsarbete, inte minst kring stora infrastrukturprojekt som berör Nackaborna och vår framkomlighet (t ex



Slussenombyggnaden, Östlig förbindelse och en ny Skurubro), ska förstärkas. Vi strävar efter att kontinuerligt utveckla dialogen mellan medborgare och kommun och vi vill pröva nya former för medborgarinflytande, t ex i stadsplaneringen och i utvecklingen av de lokala centrumområdena.

Under 2015 förbättras styrningen i kommunen.

- De övergripande målen ska bli tydligare och enklare för att få större styrverkan och bättre möta de utmaningar som ligger framför oss.
- De ekonomiska målen anpassas till den nya situationen med kraftigare tillväxt.
- Vi vill se tydligare mål för stadsbyggnadsprocessen, exploateringsverksamheten och fastighetsfrågorna där både tidsaspekter och ekonomi finns med.
- Ägardirektiv tas fram till bolag och verksamheter.
- En ny nämndorganisation, som syftar till att underlätta genomförandet av de politiska målen i majoritetsprogrammet, införs.
- Råden för samverkan och dialog mellan politiken, intresseorganisationer och Nackasamhället kopplas tydligare till kommunstyrelsen och ansvarig nämnd genom att de politiska representanterna utses inom respektive styrelse/nämnd.

Nacka ska vara en smart, öppen och enkel kommun. Servicen till och bemötande av medborgare och företag ska vara snabb och korrekt. Vi vill se fortsatt digitalisering med fler e-tjänster där man kan följa sina ärenden på nätet (t ex ansökan om bygglov och serveringstillstånd).

### 1.3 Attraktiv arbetsgivare

Nacka ska vara en attraktiv arbetsgivare. Det finns stora utmaningar att samtidigt klara generationsskifte och en kraftig utbyggnad av såväl välfärdsverksamheterna som de verksamheter som utvecklar vårt territorium, vilket fordrar aktiva och målmedvetna insatser för att rekrytera, behålla och utveckla kompetenta medarbetare.

Vi slår vakt om dagens organisation, som tydligt betonar tilliten till de professionella medarbetarna. Ansvar och befogenheter ska, så långt det är effektivt möjligt, finnas i verksamheten, nära både medarbetare och medborgare. Vi vill inte detaljreglera hur medarbetarna ska prioritera eller utföra sina uppgifter för att bäst nå målen. Cheferna ska ha ett stort och tydligt mandat för att kunna utveckla sin verksamhet.

Vi vill att Nacka ska vara en förebild när det gäller att utveckla ett hållbart medarbetarengagemang. Friska och engagerade medarbetare som fokuserar på målen gör ett bättre jobb, vilket leder till hög kvalitet och kundnytta och samtidigt god ekonomi i verksamheten. En av de viktigaste faktorerna för att medarbetarna ska trivas är att man har en bra chef, som motiverar och får medarbetarna att gå i takt åt samma håll. Även av detta skäl är det viktigt med stor lokal frihet att fatta beslut.



Individuell och differentierad lönesättning är viktigt för att förstärka en god kvalitetsutveckling. Det enskilda engagemang som medarbetarna visar ska återspeglas i lön och kompetensutveckling. Lönekartläggningar ska genomföras regelbundet och osakliga löneskillnader motarbetas.

Kompetens beträffande jämställdhet, jämlikhet, mångfald och HBTQ-frågor ska genomsyra hela organisationen, liksom vad barnperspektivet innebär.

Som arbetsgivare ska Nacka också vara ett föredöme i att tillhandahålla praktikplatser för elever i gymnasiet, personer som studerar SFI eller har insatser via kommunens jobbpeng. Vi vill även se ett aktivt engagemang för de nya yrkesintroduktions-anställningarna (YA-jobben), som öppnar för ungdomar att ”lära sig jobbet på jobbet”.

## **2. EKONOMI OCH JOBB**

Ordning och reda i ekonomin är grunden för en ansvarsfull politik. De ambitioner vi uttrycker i detta majoritetsprogram måste alltid ställas mot det ekonomiska utrymmet. Den ekonomiska politiken ska föras med långsiktigt perspektiv och så att skattehöjningar undviks.

Om det går bra för Nacka och Sverige – om fler jobbar, klarar sin egen försörjning och betalar skatt – så ökar skatteintäkterna i Nacka. Hög prioritet måste därför ges åt att höja tillväxten, så att det skapas nya resurser för välfärden. När ekonomiskt utrymme finns vill vi prioritera fortsatta satsningar på att skapa världens bästa skola, att säkra kvaliteten i omsorgen och åtgärder för att nå de lokala miljömålen.

De största hoten mot kommunens ekonomi som vi nu kan se är dels en ekonomisk politik i landet som gör det mindre lönsamt att arbeta och mer lönsamt att leva på bidrag, dels förändringar av skatteutjämningsystemet i en riktning som straffar tillväxt. Om skatteutjämnningen skärps, i enlighet med vad S, V och MP föreslagit i riksdagen under 2014, så står Nacka inför mycket stora ekonomiska påfrestningar. Men det finns också andra hot mot ekonomin; segregation, utanförskap och en känsla av tomhet, trots ekonomisk rikedom. Detta kan tudela samhället, med mycket höga kostnader som följd.

### **2.1 Ekonomi i balans kräver utrymme och prioriteringar**

Nacka befinner sig nu i ett läge med mycket stark expansion. I ett långsiktigt perspektiv är detta ekonomiskt fördelaktigt. Vi blir fler invånare och fler skattebetalare som delar på gemensamma kostnader. Samtidigt medför tillväxten behov av stora investeringar i infrastrukturen innan alla de nya medborgarna flyttat in, t ex utbyggd tunnelbana, överdäckning av Värmdöleden och ny bussterminal vid Forum. Under 2015 ska de ekonomiska målen ses över för att bättre spegla denna situation.



Nacka ska ha en aktiv finansförvaltning. Övergång till certifikat och obligationer har sänkt räntekostnaderna avsevärt. Ytterligare åtgärder behövs för att låneskulden ska hållas på en nivå som är långsiktigt hållbar. Det fordrar samarbete med andra parter om angelägna investeringar samt försäljningar. Vi vill även pröva sk gröna obligationer vid framtida lånebehov.

Varje skattekrona ska användas så effektivt och ändamålsenligt att medborgarna känner att de får större värde för pengarna på detta sätt än om de skulle ha använt dem själva. Det kräver kontinuerliga insatser för att mäta effektiviteten i kommunens insatser i jämförelse med andra kommuners och vidta åtgärder så att Nacka tillhör de mest effektiva. Det kräver också ständiga prioriteringar av vad som är kommunala kärnuppgifter.

För oss är det självklart att kommunen som helhet, nämnderna och verksamheterna ska ha balans i sin ekonomi. Den budget som är beslutad ska hållas och vid risk för överskridanden ska åtgärder omedelbart vidtas. Vi vill se en ökad affärsmässighet i kommunens agerande och det gäller både inom de verksamheter som drivs i kommunal regi och i kommande exploateringar.

Nacka ska fortsätta ha låg skatt. Det främjar tillväxten, men är framför allt viktigt för att ge medborgare med små marginaler större ekonomisk frihet. Det ska alltid löna sig att jobba.

Vi vill också att våra medborgare och företag genom sitt eget agerande ska kunna påverka avgifterna för t ex förskola, sophämtning, och livsmedelstillsyn.

Kommunens fastighetsförvaltning har förbättrats de senaste åren. Genom att höja hyrorna och samtidigt tillföra verksamheterna pengar för att klara detta, så är ekonomin nu i balans och det finns större utrymme för löpande underhåll av lokalerna. En fastighetsstrategi arbetas nu fram, där principer för ägande och förvaltning klargörs. Vi vill ha en aktiv fastighetspolitik där både köp och försäljningar kan vara aktuella. Det är bra att få in konkurrens på fastighetsmarknaden.

Konkurrens och konkurrensneutralitet mellan olika aktörer är viktiga styrprinciper i Nacka. Kommunen ska inte tillföra extra pengar till de kommunala verksamheterna i form av att underskott regelmässigt skrivs av. Det kan endast ske i undantagsfall och när det finns särskilda skäl (t ex om en verksamhet läggs ned) För att skapa likvärdiga ekonomiska villkor mellan kommunala och privata utförare inom välfärdssektorn så kompenseras de privata aktörerna för sina momskostnader. Detta har hittills hanterats olika av olika nämnder. För att skapa ett enhetligt förhållningssätt övergår vi från 2015 till att de checkbelopp (skolpeng, jobbpeng, hemtjänstcheck etc) som kommunfullmäktige fastställer är exklusive momskompensation. Därutöver tillförs de privata aktörerna kompensation för momskostnaderna som motsvarar det statsbidrag som kommunen kan återsöka, vilket för närvarande är 6 procent.





## 2.2 Företagande och jobb är grunden för välfärd

Jobb och företagande är grunden för vår välfärd och för att människor ska känna sig delaktiga i samhället. Vårt mål är att 10 000 nya jobb eller arbetsplatser ska skapas på västra Sicklaön fram till år 2030 samt ytterligare ett antal tusen i övriga kommundelar. Detta kräver att Nacka har ett av landets bästa klimat att starta och driva företag i.

Under 2015 ska en näringslivsstrategi utarbetas. Den ska visa på vilka de strategiska faktorerna är för att företag ska etablera sig och växa i Nacka och hur kommunen på bästa sätt kan bidra. Ett område där kommunen har en direkt påverkan är vid myndighetsutövning, t ex vad gäller bygglov, serveringstillstånd och livsmedelstillsyn. Den ska vara snabb, enkel och korrekt och utgå från värderingen att vi tror på människor.

Tillgång till kompetent arbetskraft samt framkomlighet, kommunikationer och tillgång till bredband är andra viktiga frågor där kommunen kan och ska underlätta för företagen. Vi vill även att kommunen fortsätter ge stöd till nyföretagande och innovationer. Kommunen ska bidra till att verksamhetsområden/företagsbyar finns i alla kommundelar. Med fler jobb och större dagbefolkning ökar dessutom underlaget för våra lokala centra.

Nackas jobbpeng bidrar till att arbetslösa som har försörjningsstöd erbjuds aktiva insatser för att snabbt komma i egen försörjning. Jobbpengen förändras något under 2015 för att öka träffsäkerheten i insatserna och underlätta administrationen. Utfallet ska följas noga.

Vi vill att Nacka ska vara pilotkommun för samverkan med Arbetsförmedlingen när det gäller gemensamt utbud av jobbskapande insatser. Inom ramen för samordningsförbundet Välfärd i Nacka ska ytterligare insatser göras för att enskilda inte kommer i kläm mellan olika myndigheter, utan i stället får snabb hjälp. För att förstärka genomslaget av detta överförs ansvaret för försörjningsstöd till Arbets- och företagsnämnden med målet att fler ska klara sin försörjning själva.

Många företag vill vara en tydlig del av det lokala samhället och göra en samhällsinsats, t ex hjälpa till med praktikplatser och sommarjobb. Kommunen ska göra det enkelt för företagen att kunna bidra.

Kommunen är en stor upphandlare och finansiär av varor av tjänster. Genom kundval och smarta upphandlingar ska vi underlätta för små och medelstora lokala företag att lägga anbud.

## 2.3 Nacka berikas av mångfald

Nacka berikas av att människor med olika bakgrund bor här. 17 000 av våra invånare är födda utomlands och de allra flesta är väl etablerade i det svenska samhället. 2 000 av Nackaborna har bott i Sverige högst 2 år, många av dem behöver hjälp med språk och jobb. Vissa är nyanlända flyktingar som kommunen har avtal med Migrationsverket om att ta emot och där kommunen ställer upp med stora insatser.



Ett generöst och välkomnande flyktingmottagande är självklart för oss. Vi ser jobb och utbildning som nyckelfaktorer för en lyckosam integration och dit kommunens insatser ska koncentreras. Arbets- och företagsnämnden får ett samlat ansvar för flyktingmottagandet och att samordna integrationsinsatserna i kommunen. Målen för verksamheten ses över.

Bristen på bostäder är den trånga sektorn i Nacka och övriga Stockholmsregionen. Vi är beredda att pröva olika tillfälliga boendelösningar för att kunna öka flyktingmottagandet.

### **3. UTVECKLA TERRITORIET NACKA**

Vi Allianspartier fick förtroende i valet för att öka takten i bostadsbyggandet. Vi har en genomtänkt strategi för hur vi vill utveckla Nacka och samtidigt bevara unika miljöer och grönområden. De nya bostäderna ska främst tillkomma genom förtätning på västra Sicklaön och i centrala lägen i övriga kommundelar så att naturområden samtidigt bevaras. Planeringen ska ske i samspel med medborgarna, dialog och förankring är viktigt.

Vi eftersträvar ett brett politiskt samförstånd om detta. Det finns också stor uppslutning bakom både översiktsplanen från 2012 och tunnelbaneavtalet från 2014, vilket förpliktar.

#### **3.1 Hela Nacka ska utvecklas**

Västra Sicklaön ska utvecklas till en tät och blandad stad ("Nacka stad"), i enlighet med de beslut som redan fattats om vision för staden i Nacka. Vi vill se en stad där alla får plats och utrymme, en vänlig stad som är nära och nyskapande. Gestaltning, arkitektur, torgytor, mötesplatser, kultur och konst, motionsmöjligheter, lekplatser, arbetsplatser, handel och restauranger är viktiga inslag för att skapa en attraktiv och barnvänlig stad. Planeringen för detta ska se sammanhållet så att även arbetsplatser, skolor, idrottsanläggningar etc får sin naturliga plats. Markanvisningar ska bidra till att skapa variation så att helheten blir en spännande sammanhållen stadsstruktur med kvartersbebyggelse.

Även övriga kommundelar ska utvecklas. Vi vill se en förtätning runt de lokala centrumen Ektorp, Fisksätra, Orminge, Saltsjöbaden och Älta. Det ger underlag för bättre service och handel och är en förutsättning för att de lokala centrumen ska vara levande mötesplatser. Villaområdena ska få behålla sina olika karaktärer och särarter.

Det är mycket angeläget att öka tempot i både planering och byggande. Detaljplaner som omfattar minst 5 000 bostäder på västra Sicklaön och 2 000 i övriga kommundelar ska ha beslutats till och med år 2017. Handläggningstider, både i planskedet och för bygglov, ska förkortas.

En blandning av bostäder vad gäller upplåtelseform, storlek och gestaltning ska eftersträvas. Vi behöver både stora och små lägenheter, studentbostäder, seniorboenden och prisvärda bostadsrätter. Vår ambition är att en tredjedel av de tillkommande bostäderna fram till 2030



ska vara hyresrätter. I avtal om markanvisningar och exploateringar ska vi säkra behovet av sociala kontrakt. Vi behöver inget kommunalt bostadsbolag eftersom behoven bättre tillgodoses på andra sätt.

Vi har ofta omväxlande väderförhållanden på våra breddgrader, vilket medför en blåsig vädertyp. Detta måste beaktas när Nacka stad byggs ut och våra lokala centra förnyas, så att onödiga blåshål och vindtunnlar undviks, eftersom det skapar otrivsel och motverkar stadslivet.

Förnyelseplaneringen i sommarstugeområdena går mot sitt slut. Under mandatperioden ska alla detaljplaner vara klara. Vi är, som hittills, öppna för att behålla enskilda vägar om de boende efterfrågar det. Gatukostnadsavgifter ska tas ut enligt de fastställda principerna. Standarden på vägarna ska utformas i dialog med de boende.

Strategiska frågor som måste lösas under mandatperioden är om Värmdöleden ska överdäckas mellan Nacka Forum och Nacka Strand eller en längre sträcka och hur det ska finansieras samt var nya bussterminalen vid Nacka Forum och tunnelbaneuppgångarna ska ligga.

### **3.2 Förädla det gröna och det blå**

Nacka ska växa i harmoni med de gröna och blå värdena som gör Nacka så attraktivt, dvs med beaktande av natur och vatten. Vi vill se ett miljövänligt, energieffektivt och hållbart stadsbyggande där naturens egna reningsprocesser tas tillvara, t ex genom gröna tak, våtmarker för dagvattenrening och träd för luftrening.

Kommunens miljö- och klimatambitioner när vi bygger stad ska samlas i ett gemensamt dokument. Det handlar om grönytefaktor vid markanvisningar, riktlinjer för hållbart byggande, energieffektivisering, parkeringsstrategi, ekosystemtjänster, cykelstrategi mm. Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott samordnar detta.

Arbetet med klimatstrategin och de lokala miljömålen fortsätter enligt de riktlinjer som kommunfullmäktige lade fast i juni 2014. En parlamentarisk miljömålskommitté inrättas för att påskynda detta arbete. Kommittén får ett tydligt uppdrag att komplettera miljöanalysen, att följa miljösituationen i Nacka vad avser status och utvecklingen över tid av de fastställda nyckeltalen samt relatera dessa till andra kommuners mål, att föreslå strategier för det vidare arbetet, att föreslå nya etappmål samt att stödja nämndernas arbete. Kommittén ska årligen lämna rapport till kommunstyrelsen och i övrigt lämna de förslag till kommunstyrelsen man finner påkallat. Kommittén ska stödjas av stadsledningskontoret.

Nacka har många sjöar och vattendrag och en lång kuststräcka. Närheten till vattnet tillhör Nackas styrkor och ska tas tillvara. Det är angeläget att kontakten med vattnet ökar, t ex i form av strandpromenader och att nya bostäder planeras så att de får sjöutsikt. Som skärgårdskommun ska vi värna om och underlätta för båtlivet, bland annat genom att tillåta



nya båtplatser och möjliggöra för miljöanläggningar med båtbottentvättar och mottagning av latrin och avfall. Ett särskilt program för vattenvård och sjörestaurering ska tas fram. En av de viktigaste åtgärderna är att påskynda utbyggnaden av kommunalt VA och få en effektiv dagvattenrening.

Minst halva Nacka ska vara grönt i form av naturreservat, parker och andra grönområden. De fyller en viktig funktion för människors livskvalitet, rekreation och hälsa och för att värna den biologiska mångfalden. Reservatsbildning pågår för Skuruparken, Baggenstaket, Svärdsö, Ryssbergen och Rensättra. Dessa ska slutföras snarast möjligt. Ytterligare reservat efter dessa planeras för närvarande inte. Föreskrifterna ska ske så att inskränkningar i allemansrätten minimeras och ett aktivt friluftsliv stimuleras.

Ansvaret för skötseln av kommunens natur och parker samlas i en ny Natur- och trafiknämnd från 2015, varvid Naturreservatsnämnden läggs ned. Särskilda styrdokument för de stora reservaten Nyckelviken och Velamsund, där också publik verksamhet bedrivs, ska tas fram för att tydliggöra hur vi vill utveckla dessa områden och där olika intressekonflikter kan avgöras.

Nacka ska vårda sitt territorium. Ute ska det vara rent, snyggt och inbjudande med trevliga planteringar. För att skapa trygga miljöer, särskilt vid stora kollektivtrafiklägen, måste man arbeta aktivt med belysning och stadsplanering. Klotter både förfular områden och skapar en känsla av otrygghet och ska därför motarbetas kraftfullt.

Nackaborna ska ha en giftfri vardag. Det gäller i synnerhet barn, som är extra känsliga för olika kemikalier. Mat i förskolan och skolan och barnens arbetsmaterial och leksaker i verksamheten ska vara fria från gifter. Miljökrav ska ställas vid upphandling av mat och material.

### **3.3 Bättre framkomlighet**

Det ska vara lätt och bekvämt att resa i och till Nacka. Vi vill verka för ett Nacka som hänger ihop genom hållbara kommunikationer, vägar och kollektivtrafik. Det är en extra utmaning när Nacka växer, men tillväxten är också en förutsättning för att det ska vara möjligt att investera i bättre framkomlighet. Nacka ska vara tydlig i kontakter med Trafikverket, Stockholm och Landstinget om att våra invånares framkomlighet måste förbättras.

Alliansen i Nacka, Stockholm, landstinget och riksdagen har under gångna två mandatperioden fattat flera beslut som underlättar framkomligheten. Under 2015 påbörjas förlängningen av Tvärbanan till Sickla och Kvarnholmsförbindelsen öppnas för trafik. Saltsjöbanan ska börja en välbehövlig renovering för att öka turtäthet och punktlighet. Under slutet av perioden ska tunnelbanan och den nya Skurubron börja byggas. De är mycket angelägna och förseningar måste undvikas.



Slussen är en central punkt för Nacka och Nackaborna, trots att den inte ligger i kommunen. Tusentals Nackabor passerar där varje dag på väg till och från arbete och studier. Slussen är i stort behov av upprustning och Nacka har tidigare enigt ställt sig bakom Stockholms planer på hur omvandling av Slussen ska ske. Det är av yttersta vikt att säkra en bussterminal vid Slussen som är både kapacitetsstark och bekväm. Signaler från Stockholm om en mindre bussterminal och uppskjuten renovering inger stor oro och vi ska därför försöka fördjupa dialogen med Stockholm och påtala de behov som finns och kommer att finnas när Nacka bygger stad och tar ett betydande ansvar för regionens bostadsförsörjning.

Slussen måste fungera som knutpunkt såväl under ombyggnadstiden som när ombyggnaden är klar. Vi ska ännu tydligare markera Nackabornas behov av framkomlighet under ombyggnadstiden. Vi är också beredda att medverka till mer pendelbåtstrafik och fler infartsparkeringar för att underlätta.

Alliansregeringen avsatte över 2 miljarder kronor till förprojektering för en östlig förbindelse mellan Nacka och Värtahamnen/Ropsten. En sådan skulle bidra till att trafik leds runt innerstaden i stället för rakt igenom. När Norra länken färdigställs är det den östliga förbindelsen som saknas för att sluta ringen runt Stockholm. Den skulle påtagligt förbättra Nackabornas framkomlighet. Nacka ska med högt tempo fortsätta planeringen för östlig förbindelse. Vi noterar att Centerpartiet inte tagit ställning till Österleden.

Vi vill underlätta för människor att välja cykel framför bilen och då måste det vara tryggt och smidigt att cykla. Nacka ska ha sammanhängande och säkra cykelstråk. Cykelstrategin, som tagits fram under 2014, ska genomföras med utbyggnad av nya cykelbanor och cykelparkeringsplatser i bra kollektivtrafiklägen. Vi vill få till stånd ett system med låncyklar i Nacka utan att skattefinansiera verksamheten. Vi är därför beredda att, om nödvändigt, ändra i de riktlinjer som finns för skyltning.

I syfte att förbättra framkomlighet och parkeringssituationen på västra Sicklaön införs parkeringsavgifter under 2015. Detta stimulerar också ökat kollektivtrafikresande.

Den förbättrade framkomligheten ska självklart även omfatta de som har funktionsnedsättning.

#### **4. UTVECKLA VÄLFÄRDEN**

Kommunen har en avgörande roll för att människors vardag ska fungera. Vi vill att de välfärdstjänster som kommunen finansierar ska hålla hög kvalitet och bidra till att både människor och samhället utvecklas. Våra invånare ska i så hög utsträckning som möjligt kunna välja anordnare och påverka servicen. Vi ska uppmuntra ökad mångfald av aktörer för att ännu bättre möta människors olika behov.



#### 4.1 Förskola och skola i världsklass

Barn och ungdomar i Nacka ska ha tillgång till världens bästa utbildning, varje dag. Vi vill att alla elever ska kunna lära och utvecklas maximalt utifrån sina egna förutsättningar. Det fordrar stor valfrihet, individualiserad undervisning och rätt stöd i tid, oavsett om eleven är högpresterande, särbegåvad, har språk- eller inlärningssvårigheter eller på annat sätt behöver hjälp för att nå läroplanens mål och sin egen fulla potential.

Likvärdighetsgarantin förändras från 2015 i syfte att öka träffsäkerheten i de extra resurser som fördelas vid sidan av skolpengen, så att fler barn och ungdomar når sin fulla potential och får rätt stöd i tid. Förändringen ska följas upp så att den ger avsett resultat. En förutsättning för ett fungerande mottagande av nyanlända elever är att skolorna direkt får ökade resurser så att eleverna snabbt kommer in i undervisningen och lär sig svenska.

Skolan ska erbjuda alla elever en trygg och stimulerande lärmiljö och i klassrummen ska det vara lugn och arbetsro. Det innebär att klasserna inte får vara för stora. Särskilt i lågstadiet är det viktigt med små grupper, då eleverna lär sig grunderna i att läsa, skriva och räkna. Vi har nolltolerans mot kränkande behandling och mobbning i och kring skolan. Goda studieresultat är kopplat till att eleverna känner trygghet, att det är ordning och arbetsro på lektionerna men också att de har inflytande över vardagen i skolan. Även regelbunden fysisk aktivitet förbättrar inlärning, visar forskningen, vilket manar till efterföljd i våra skolor. Mer insatser behöver göras för att eleverna ska röra sig mer varje dag.

Den mest avgörande faktorn för elevernas lärande är att det finns yrkesskickliga lärare med gedigna ämneskunskaper och förmåga att väcka nyfikenhet och motivera eleverna att lära nytt. Nacka ska vara en attraktiv arbetsgivare så att de bästa vill bli lärare hos oss. Vi vill fortsätta på den inslagna vägen med fler karriärtjänster och där Nacka är löneledande för lärare. Skickliga lärare ska ha bra betalt. Det gäller även förskolan. Vår prioritering är kompetenta lärare.

En annan viktig faktor för lärandet är elevernas tid med sina lärare. Vi ser gärna reformer där eleverna får fler lektioner, framför allt i matematik, och mer hjälp med läxorna. En viktig grund för inlärning är läsandet. Läskunnighet är nyckeln till livslång förkovran och bildning, och en förutsättning att kunna delta fullt ut som delaktig samhällsmedborgare. Vi vill på olika sätt stärka skolans uppdrag att främja lusten att läsa.

Nacka har varit, och ska vara, föregångare med modern teknik i skolan. Datorer ska vara hjälpmedel för lärandet, inget självändamål. Digitaliseringen ökar ofta motivationen och ska underlätta en modern och individualiserad undervisning. Därför är det viktigt att satsningen fortsätter.

Varje barn är unikt och har rätt att bemötas med respekt för sin personlighet. Detta ställer höga krav på förskolan, där många barn tillbringar en stor del av sin tid. Förskolan ska vara en trygg plats med kompetent personal som är lyhörda för barnens behov. Miljön ska vara



trivsam, säker och stimulerande för att uppmuntra varje barn att upptäcka, utveckla och träna sina förmågor och fantasier.

En av de största utmaningarna för att höja kvaliteten är att öka andelen förskollärare. Utbildade barnskötare är också en viktig personalkategori, inte minst för de mindre barnen. Vi ska pröva möjligheten att öka den tid som barn till arbetsökande och föräldralediga får vara i förskolan, från 25 till 30 timmar per vecka.

Alla som har rätt till en förskoleplats ska kunna erbjudas detta utan dröjsmål vi accepterar ingen platsbrist i Nacka, och ingen ska behöva åka tvärs över kommunen till sin förskola om de inte själva har önskat detta.

Det är viktigt att det finns många olika alternativ att välja mellan med olika inriktning. Pedagogisk omsorg, tidigare kallat familjedaghem, ska finnas som komplement till förskola för familjer som önskar det. Vårdnadsbidraget är en möjlighet för föräldrar att kunna vara hemma längre än vad föräldrapengen medger. Möjligheten att ta ut vårdnadsbidrag på halvtid ska utredas.

#### **4.2 Trygga uppväxtvillkor för barn och ungdomar**

Frågan om barns och ungdomars uppväxtvillkor är central i ett välfärdssamhälle. Vi vill att alla som växer upp i Nacka ska kunna utvecklas utifrån sina förutsättningar. Trygga familjer, en bra skola och rika möjligheter till kultur och idrott skapar bra möjligheter för det.

Samtidigt som Nacka är en kommun som generellt ger utrymme för goda uppväxtvillkor, finns barn och unga som mår dåligt och far illa. Det kan handla om psykisk ohälsa, missbruk och socialt utanförskap eller utnyttjande. Kommunen har en central roll för att motverka detta.

En tidig varningssignal för att allt inte står rätt till är frånvaro i skolan. Skolk ska därför tas på största allvar och leda till insatser från skolornas sida.

Barn i riskzon ska få stöd i ett tidigt skede och förebyggande insatser ska prioriteras. Samtidigt är det viktigt att de insatser man vidtar är resultatutvärderade. Att bara "göra något" räcker inte, insatserna ska vara evidensbaserade.

Föräldrar ska erbjudas stöd i föräldrarollen. Det kan handla om stöd med anknytning, stöd till pappor att prioritera upp vården av sina barn och allmänt inspirera föräldrar att ge tid till sina barn. Ett bra sätt är det nya ABC-programmet.

Vi vill också betona elevhälsans självklara plats. Där samlas på ett naturligt sätt olika stödfunktioner i skolan runt eleverna i vardagen. Vi vill att denna verksamhet genomlyses. SkolFam-projektet för familjehemsplacerade ungdomar har varit framgångsrikt och ska vara permanent och breddas till fler ungdomar.



Socialnämnden ska ha ett tydligt ansvar för att samordna det förebyggande barn- och ungdomsarbetet. Vi ser ett allt större behov av fördjupat samarbete mellan olika instanser runt barn och unga. Kontakterna mellan skolorna, socialtjänsten, fritidsgårdar, föreningslivet, polisen och vården måste förbättras. Samarbetet måste grundas på en respekt för varje organisations ansvar och kompetens, men med ett gemensamt intresse av att stödja barnet eller ungdomen. För att arbetet ska vara framgångsrikt måste problem med sekretess mellan organisationerna minskas.

Vi ser med oro på ungdomars tilltagande drogmisbruk. Alkoholkonsumtion förefaller minska, men narkotiska preparat som cannabis och nätdroger blir allt mer tillgängliga. Kommunen måste, tillsammans med andra, tydligt motarbeta detta. Nya effektivare insatser måste till för att bryta trenden.

#### **4.3 God vård och omsorg när den egna förmågan inte räcker till**

Alla människor har rätt till ett tryggt och självständigt liv. De flesta av oss behöver hjälp och stöd under vissa skeden i livet, vissa mer än andra. Den vård och omsorg som kommunen finansierar för personer som behöver hjälp i sin vardag ska hålla hög kvalitet.

En utmaning kommande år är att vården och omsorgen byggs ut i takt med att Nackas befolkning växer. Äldrenämnden ska bland annat verka för att fler boenden för äldre byggs, både för personer med och utan vårdbehov. Det kan handla om fler särskilda vårdboenden med olika inriktning, trygghetsboenden och seniorlägenheter med både hyres- och bostadsrätter. Vi vill också att äldre fritt ska kunna söka sig till de boenden de önskar i hela länet.

Vi ser gärna också att sjukvården vid Nacka sjukhus byggs ut, för att våra invånare ska få en vård som är nära och tillgänglig. Kommunen ska söka samverka med landstinget kring hur kommunens tillväxtambitioner med sikte på 2030 påverkar vårdbehoven. I ett första skede kan det handla om utbyggd barnsjukvård, fler vårdplatser och ytterligare funktioner kopplade till närakuten, men i en förlängning också till en förlossningsklinik.

Valfriheten för äldre är central för oss. Man ska inte bli omyndigförklarad bara för att man behöver hjälp när man blir gammal. Vi tillämpar en sk kvarboendeprincip, som innebär att man har rätt att bo kvar hemma livet ut. Avvägningen mellan att bo hemma och på särskilt boende ska de äldre och deras anhöriga göra, inte kommunen. Checksystemen, som garanterar valfriheten, ska ses över. Genom större andel undersköterskor i hemtjänsten kan kvaliteten höjas. Vi ska också ta initiativ för att fler äldre ska delta i dagverksamhet.

LSS-verksamheten har byggts ut kraftigt det senaste decenniet och det statliga regelverket förändrats så att kommunerna fått ta allt större del av kostnaderna. I Nacka ökar såväl de egna kostnaderna för LSS-insatser som kostnaderna för LSS-utjämning med andra





kommuner. Detta faktum måste utredas noga i syfte att kraftigt minska utjämningskostnaderna.

#### 4.4 Kultur och fritid

Nacka ska ha ett rikt och brett utbud av kultur och fritidsaktiviteter för alla åldrar och av hög kvalitet. Kultur, idrott och motion bidrar till livskvalitet och främjar hälsan. Kommunen har ett särskilt ansvar för att alla barn och unga, oavsett familjeförhållanden, får möjlighet att uppleva och utöva kulturverksamhet, därför prioriterar vi barn och ungdomar och deras möjligheter till aktiviteter. Biblioteken, musikskolorna och kulturkurserna utgör viktiga inslag i kulturutbudet. Inför 2016 ska vi pröva möjligheten att införa en check för kulturkurser inom dans, teater, cirkus och bild för att öka utbudet och mångfalden av aktörer som kan erbjuda Nackas barn och unga spännande kulturupplevelser.

Nacka har varit föregångare i att upphandla driften av biblioteken, detta med mycket gott resultat: fler och nöjdare besökare till rimliga kostnader. Under perioden ska en ny biblioteksupphandling göras. Mediabeståndet är så klart det avgörande i ett bibliotek. Det ska vara aktuellt, ha bredd och kvalitet, och ligga i framkant med digital media.

HAMN-museet i Fisksätra öppnade 2014 och har stor potential att bli en spännande attraktion, inte bara för Nacka utan för hela regionen. Fisksätra och de som bor där nu och tidigare, har så mycket att berätta och lära oss. Historien i Fisksätra är relevant för oss också idag. Vi behöver känna vår historia för att förstå nutiden och framtiden.

Nacka har visat sig vara en intressant besöks- och turistkommun. Vi vill hitta nya vägar för att underlätta besök, både när det gäller att ta del av vår natur och våra kulturella skatter.

Kultur har en viktig sammanhållande kraft i samhället och skapar livskvalitet för många. Människor i Nacka har olika kulturell bakgrund, vilket vi ser som berikande. Det är bra att olika kulturer och traditioner kan mötas och komma till uttryck i Nackasamhället. ”Guds Hus” i Fisksätra är ett gott exempel på att mångkultur inte behöver betyda kulturkrock och leda till konflikter. Vi ser positivt på sådana initiativ.

Kultur-, fritids- och natur- och trafiknämnderna har viktiga roller när Nacka växer. Behoven av mötesplatser och lokaler för kultur, idrott, spontanidrott, motion och lek måste klargöras tidigt i planeringsprocessen så att de blir naturliga inslag i områdena. Vi ser t ex gärna att en ny biblioteksfilial kan starta på Kvarnholmen och att en ny större lekplats för barn planeras in på Sicklaön. Kulturutbudet ska följa utvecklingen när Nacka får fler invånare.

Fritidsnämnden arbetar nu med kapacitetsplan och behovsanalys för kommande idrottsanläggningar. Våra höga ambitioner vad gäller tillgänglighet och standard måste alltid ställas mot ekonomiskt utrymme. Vi vill prioritera det som med så liten ekonomisk insats ger största nytta för våra barn och ungdomar. Vi är öppna för att pröva nya lösningar, t ex där kommunen hyr tider för allmänheten och barn- och ungdomsverksamhet i stället för att



bygga och driva allt i egen regi. Vid planeringen av nya anläggningar ska flickors villkor särskilt uppmärksammas. Vi vill också ha upplysta motionsspår i några av våra större naturområden, t ex Nyckelviken.

Idrottsområdet på Järlahöjden är en knutpunkt för kommunens idrottsliv. Det är en bra lokalisering, i synnerhet när tunnelbana och bussterminal kommer till Forum. Dagens funktioner bör säkras när området omvandlas, men möjligen i andra former.

Vi planerar för ett nytt fullgott alternativ till Näckenbadet och en ny simhall i Boo. Lokalisering av båda anläggningarna utreds nu och vägval beträffande detta måste göras under 2015. Ett alternativ är att området runt Myrsjöskolan utvecklas till ett större sportcampus med simhall, fullstor konstgräsplan och ny idrottshall. Det är också angeläget att en ny idrottshall tillkommer i Älta.

I Nacka, med stora skogs- och naturområden, finns naturliga förutsättningar för ridverksamheten att utvecklas. Senast har kommunen utökat sitt engagemang genom Stall Compass. Efterfrågan på ridning är fortsatt stort. Vi vill möta det i första hand genom ett nytt ridhus i Velamsund. Ridverksamheten i Velamsund behöver långsiktiga villkor för kunna expandera. Vi ska därför överväga möjligheten för verksamheten att friköpa stallet och är beredda att teckna långsiktiga arrendeavtal för betesmark och annat. För att utveckla ridverksamheten på längre sikt ska ytterligare insatser övervägas under mandatperioden, t ex ett nytt ridhus i Källtorp.



## **Bilaga 8. Sammanfattning av motioner och motionssvar**

### **Kommunstyrelsen**

#### **Motion ”Återbetalning av och stopp för gatukostnadsersättningar”**

Motion den 23 mars 2015 av Bosse Ståldal, Mikael Carlsson, Efsen Goitom och Christina Ståldal, samtliga tillhörande Nackalistan. Motionärerna föreslår att Nacka kommun ska upphöra med att ta ut gatukostnadsersättning för befintliga vägar i förnyelseområden och återbetala hittills uttagna ersättningar. Enligt motionärerna strider kommunens uttag av gatukostnadsersättning mot regeringsformen och Europakonventionen. Motionärerna hänvisar till ett antal ärenden som Centrum för rättvis driver som stöd för sin ståndpunkt.

Sammantaget kan konstateras att de i plan- och bygglagen reglerade grunderna för uttag av gatukostnadsersättning inte strider mot egendomsskyddet i regeringsformen och Europakonventionen om mänskliga rättigheter. Nacka kommuns tillämpning av möjligheten att ta ut gatukostnader sker i enlighet med plan- och bygglagen. Det finns således inte skäl ur ett juridiskt perspektiv att upphöra med att ta ut ersättning för gatukostnader för att bygga ut vägar och andra allmänna anläggningar i det som kallas förnyelseområden.

Kommunen har använt sig av möjligheten att ta ut gatukostnadsersättning och därmed debiterat fastighetsägare för sådan ersättning i många decennier, minst 60 år. Sedan år 2000 har kommunen fått in ca 300 miljoner kronor i gatukostnadsersättning. Trots stort kommunalt bidrag till vägutbyggnad får kommunen in betydande belopp i gatukostnader. I dagsläget återstår totalt 400 miljoner kronor att debitera i gatukostnadsersättning, pengar som Nacka kommun annars skulle få finansiera genom skattemedel. I beräkningen ingår inte en eventuell framtida omvandling av områden i Norra Boo med enskilt huvudmannskap till kommunalt huvudmannskap.

Att sluta ta ut gatukostnader och återbetala hittills utbetalda gatukostnader, i enlighet med förslagen i motionen, skulle allvarligt påverka kommunens ekonomi. Motionen bör därför avslås.

#### **Motion ”Boende till överkomligt pris – ett måste för en socialt hållbar stad”**

Motion ställd till kommunfullmäktige av Sidney Holm (MP) den 23 mars 2015. Miljöpartiet yrkar på att det tas fram markanvisningsavtal som reglerar att det produceras 1500 billiga hyresrätter på västra Sicklaön.

Kommunstyrelsen anser att andemeningen i motionen – att få fram fler bostäder med rimlig hyra – är bra, men de konkreta förslagen inte realistiska.



Förslaget att via markanvisningar och exploateringsavtal få fram billiga hyresrätter riskerar att skapa en osäkerhet i ekonomin kopplad till genomförandet av västra Sicklaön. En nyproducerad etta på Lokomobilvägen kostar 4,832 kr/månad. En lägenhet baserad på motionens förslag kostar 2 000 kr/mån för hyresgästen, vilket innebär att kommunen skulle subventionera mellanskillnaden om 2 832 kr/mån i upp till femton år. Den årliga kostnaden/subventionen från kommunen blir då 51 mnkr år 15, när vi når 1 500 nya hyreslägenheter.

Kommunen ska i stället fortsätta sitt arbete med att få till stånd hyresrätter på marknadsmässiga villkor, också hyresrätter som människor med låga inkomster har råd med. Att få fram hyresrätter är viktigt och ingår som en naturlig del arbetet med Nackas stadsutveckling. Enheten för strategisk stadsutveckling bedömer att det arbetssättet utifrån rådande förutsättningar är det mest hållbara, vilket också visar sig i de markanvisningar som skett för studentbostäder. Det arbetet ska förstärkas för att få fram ”första bostaden” för både studenter, ungdomar, nyanlända flyktingar och andra som har sådana behov. Det kan handla om tävlingar där hyresnivå är en faktor och där mark anvisas till byggherrar som har som uttryckligt mål att bygga lägenheter till lägre hyra.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige avslår förslagen i motionen. Motionen ”Boende till överkomligt pris – ett måste för en socialt hållbar stad” är därmed färdigbehandlad.

### **Motionerna ”Tillfälliga flyktingbostäder - ett moraliskt ansvar för kommunen” och ”Bygg boenden till nyanlända”**

Motionen ”Tillfälliga flyktingbostäder – ett moraliskt ansvar för kommunen” är ställd till kommunfullmäktige av Sidney Holm (MP) den 23 mars 2015. Miljöpartiet yrkar på att kommunen tar fram lämpliga platser på västra Sicklaön där tillfälliga bygglov för flyktingboenden kan ges på mark som planeras för arbetsplatser och som inte ska byggas förrän år 2025.

Motionen ”Bygg boenden för nyanlända” är väckt av Khashayar Farmanbar m fl (S) har och där föreslår att det ska göras en kartläggning av vilken mark som enligt genomförandeplaneringen kommer att exploateras längre fram i tiden och att mark som passar för boenden identifieras samt att det skyndsamt etableras tillfälliga boenden på den lediga marken.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige noterar att det pågår ett arbete med att ta fram lämpliga platser för tillfälliga boenden för flyktingar i hela kommunen, inte bara på västra Sicklaön. Kommunfullmäktige anvisade 35 miljoner kronor för 2014-2016 för investeringar för dåvarande social- och äldre nämndens behov av bostäder. I budgeten för 2016 föreslås att ytterligare 50 miljoner kronor anvisas för detta ändamål.



Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott har också redovisat möjliga objekt som skulle kunna vara lämpliga för detta ändamål.

Motionerna anses därmed bifallna och föranleder ingen ytterligare åtgärd.

### **Motion ”Busskort till ungdomar under sommarlovet”**

Motion den 27 april 2015 av Lisskulla Zayane (MP). Motionären föreslår att ungdomar mellan 12 och 18 år som lever i familjer med små marginaler och inte har fått något sommarjobb erbjuds ett sommarbusskort.

Kollektivtrafiken är landstingets ansvar och där ingår att fastställa priser inom kollektivtrafiken. Att generellt ge gratis busskort till vissa grupper skulle innebära stora kostnader för kommunen och riskerar nuvarande ansvarsfördelning mellan kommun och landsting när det gäller kollektivtrafiken.

Vidare noteras att Arbets- och företagsnämnden har antagit reviderade riktlinjer för försörjningsstöd. Bistånd till SL-kort beviljas inom ramen för försörjningsstöd, med fokus på behov av att ta sig till arbetet eller delta i regelbundna aktiviteter. Vid övriga skäl kan behovet behöva styrkas. Om det finns särskilda skäl kan försörjningsstödet enligt norm beräknas till en högre nivå. Förhöjda kostnader kan till exempel bero på att det är en förutsättning för att barn ska kunna delta i fritidsaktiviteter.

Motionen ” Busskort till ungdomar under sommarlovet” bör avslås.

### **Motion ”Stadsodling för integration och sociala möten”**

Motion den 2 februari 2015 av Sidney Holm (MP) och Louise Ollivier (MP). Motionärerna yrkar på att kommunen startar ett integrationsprojekt utifrån stadsodling tillsammans med andra intresserade aktörer.

Kommunfullmäktige noterar att kommunen är öppen för innovativa idéer och ska kunna vara möjliggörare för bra förslag som initieras av olika delar av civilsamhället. Kommunen ska också vara öppen för att odling kan ske under enkla former på kommunal mark. Förslaget om integrationsprojekt med stadsodling avslås. Motionen ”stadsodling för integration och sociala möten” av Sidney Holm och Louise Ollivier (MP) är därmed färdigbehandlad.

## **Miljö- och stadsbyggnadsnämnden**

### **Motion ”Boovägens kulturhistoriska miljö”**

Motion den Motion den 22 september 2014 av Christina Ståldal, Mikael Carlsson och Johan Kjellman (NL). Motionärerna lämnar ett antal förslag om hur kommunen kan värna och bevara värdefull historisk miljö i Boo i en tid då de anser att mycket förändras i Nacka.



Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige avslår förslagen i motionen ”Boovägens kulturhistoriska miljö” då flertalet av förslagen redan har hanterats i en process där detaljplanen redan vunnit laga kraft. I den genomförda detaljplaneprocessen har avvägningar av olika intressen gjorts för att i möjligaste mån bevara kulturvärden samtidigt som det sker en värdig utveckling av området för att kunna tillgodose dagens och framtidens behov och där trafiksäkerhet är en av de avgörande dimensionerna.

Motionen ”Boovägens kulturhistoriska miljö” är därmed färdigbehandlad.

## **Natur- och trafiknämnden**

### **Motionerna ”Upprustning Långsjön” och ”Belysning Långsjön strandpromenaden”**

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 23 mars lämnade Martin Hellströmer, Zakia Mirza och Majvie Swärd (s) en motion med förslag om att kommunen utreder kostnad och möjligheter att anlägga belysning på motionsslinga, anlägga skridskobana på sjön mm samt utreda kostnader och möjligheter för visst underhåll.

Motion Belysning kring Långsjön lämnades den 27 april av Eric Myrin (SD). Frågan om belysning kring Långsjön har behandlats tidigare i naturreservatsnämnden (NRN 2012/14-265). Nämnden beslutade då att inte låta belysa slingan med hänvisning till att det inte är förenligt med varken naturreservatets syfte eller föreskrifter.

Frågan om belysning runt Långsjön har behandlats i dåvarande naturreservatsnämnden 2012 och nämnden beslutade då att inte låta belysa motionsslingan med hänvisning till att det inte är förenligt med reservatets syfte eller föreskrifter. Sedan dess har kommunstyrelsen tydligare uttryckt en vilja att reservaten ska bli mer tillgängliga för friluftslivet. I det nu gällande majoritetsprogrammet står bl a att ett aktivt friluftsliv i naturreservaten ska stimuleras och man vill ha upplysta motionsspår i några av våra större naturområden.

Då frågan nu lyfts på nytt finns anledning att se över hur eventuell belysning skulle kunna komma att påverka naturen, djur och växter, samt eventuellt rekreativvärde. Natur- och trafiknämnden kommer att inom ramen för sitt löpande arbete undersöka och hantera förslagen i motionerna. Motionerna är därmed färdigbehandlade.

## **Utbildningsnämnden**

### **Motion ”Utökad fritidstid för barn i förskoleklass med föräldraledig förälder”**

Motion den 27 april 2015 av Maria Lähetkangas och Espen Bjordal (S). Motionärerna föreslår att barn i förskoleklass vars förälder är föräldraledig ska få utökad vistelsetid på



fritidshemmet och att vid tveksamheter redovisa den ”besparing” kommunen gör för att dessa barn inte får samma vistelsetid i skolan som övriga barn.

Utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut:  
Kommunfullmäktige avslår förslaget om utökad vistelsetid på fritidshemmet för barn i förskoleklass vars förälder är föräldraledig. Förslaget föranleder ingen åtgärd då utbildningsnämnden bedömer att behovet av utökad tid på fritidshemmet för denna grupp är marginell och att de barn som bedöms ha det behovet erhåller utökad tid. Motionen är med detta färdigbehandlad.